

Délibáb

24
FILLER

Maurice Chevalier

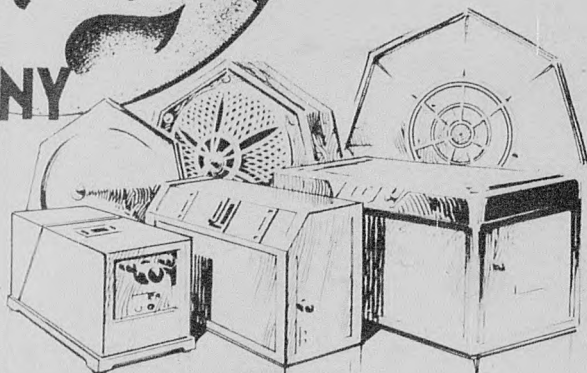
KEVFOLYAM 40 SZÁM
BUDAPEST 1931 OKTÓBER 3

MÉG IS ÉLNEK MINDEN 120 ÉVES

EGÉSZ EURÓPA CSODÁLKOZIK...

MAGAS
TELJESÍTMÉNY
ALACSONY
ÁRAK !

2515 sz.

2514 sz.

2511 sz.

PHILIPS

V. évfolyam

Budapest, 1931 október 3

40. szám

Délibáb

24
fillér

SZÍNHÁZI HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Hiraplári Növekedéknapló

1931. 5-276-SZ

Előfizelési ár: negyedévre 2 P 50 fill., félévre 5.— pengő. Egyszeri ára — pártu-
udvarokon is — 24 fillér. Ausztriában 40 Groschen, Csehszlovákiában 2.— cseh korona, Jugoszláviában 4
dinár, Romániában 15 lei, Olaszországban 1 lira 20 centesimo. Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII. Dohány uca 12. Telefon: J. 423-39, J. 423-50.

A KISÉRTET

(Byssz Róbert rajza)

Kiöregedő sztárok

IRTA LELESZY BELA

Színészek és színésznők, artisták és molesztárok számára van valami, ami a halálnál és az elfelejtésnél is borzasztóbb. Ami annyit jelent, mint ezer bukás együttvéve éppen a konkurensek előtt, azok diadalmas kacagása közben! És ez: a kiöregedés a szuffiták mögül!

A legtöbb színész nem igen bánja a tényleges öregséget. Megbarátkozik vele, ahogy a legtöbb másféle ember is beletörődik. Csakhogy egészen más dolog megöregedni az élet számára és egészen más: ennél sokkal rettenetesebb, megöregedni a színpad számára! Ebbe nem lehet belenyugodni, ez ellen a késői szörnyű bukások sorozatán keresztül szokott küzdeni mindenki, aki megszokta a színpadra felhangzó tapsot és a tetszés zaját.

A nagyközönség nem is sejti, mennyi keserves tépelődésnek és minő szörnyen kínos önvizsgálatoknak az okozója az a retentő félelem, hogy a közönség úgy találhatja, már nem való a színpadra ez vagy az a művész, vagy színésznő. Ezek a vizsgálódások természetesen bármennyire hosszadalmasak is, sohasem elfogulatlanok. Így történik meg aztán, hogy a kiöregedett csillagokat csak sorozatos kellemetlenségek, botrányok és a közönség teljes közönye bírják rá a legtöbbszőr arra, hogy visszavonuljanak. Még ezer szerencse, hogy sokszor az élet könyörületesebb. Elsodorja őket a festett falak közül házasságok, betegségek, szerelmek és botrányok által vagy közbelép a halál. Csak igen kevesen vannak, akik még jókor feladják a harcot, elfvonulnak dicsőségük tetőpontján, teli diadallal és jó emlékezettel.

Őket csak akkor éri csalódás, amikor később meg-megjelenve valahol,

le szeretnék aratni ennek a gyönyörűen feladott életnek a dicsőségét és azt kell tapasztalniuk, hogy elfelejtette őket az a közönség, amely valamikor bálványozta még a képeiket is! Csak a legrégebb színházjáró közönség emlékezik még halványan arra a fiatal és dúsgazdag magyar földesúrra, aki mint bonviván a leghatalmasabb sikereket aratta egykor Budapesten, a neve fogalom lett akkor és azt hűték, visszavonulása pótolhatatlan úrt hagy és emiatt a neve is örökre emlékezetes lesz. Abban igazuk lett, hogy nem következett megfelelő utód, maig sincsen. De az ő nevét is mégis csak elsöpörte az idő még a régi rajongók emlékezetéből is, csak a színi élet krónikásai ismerik már!

Ki ne látna nap-nap után Budapesten is a színházakban nagyon sajnálatos vergődéseket, küzdelmeket a kiöregedés ellen? De ezeket a küzdelmeket lassan-lassan előnti az áradat, hiábavaló a magyar közönség ritka és a külföldön sehol nem tapasztalt türelme és konzervatív ragaszkodása a rég beváltakhoz? Igaz, hogy ehhez az is hozzájárul, hogy Budapest színházi közönségében nem jut olyan túlnyomó többség a fiataloknak, mint más világvárosokban. A mi színházaink a mozikhoz képest drágák, így a pénztelen fiatalság csak ritkán juthat el beléjük, a dirigálás a rendes, meglelt korú közönség kezében marad és ez már a maga kedvéért is hajlandó megbocsátani a nem nagyon kirívó kiöregedést.

Ezzel útját állja a fiatal színészgeneráció előretörésének, szörnyű károkat okoz a jövőnek, de finoman ápolgatja a régi kötelekeket és megbocsátja a maga öregedését is.

Pedig semmiesetre sincsen igazza.

A színpadi kiöregedés kortól és külsőtől teljesen független. Elképzelhető-e valaha, hogy Csontos Gyula kiöregedjék a színpadról? Vagy Odry? Rákosi Szidi? Gombaszögi? Varsányi? Készakarva keverték itt a különböző korosztályok, de egyben egyeznek az itt említett művészek. Mindig megfelelnek a vállalt szerepeiknek, nem kapkodnak hazug, évtizedes differenciák után még akkor sem, ha ezt különben megtehetnék és ha itt el is érhetnék a teljes illúziót!

Hová lett Jackie Coogan? Hová lettek és lesznek sorra a magyar csodagyermek, akiknek a színpadon évtizedek óta a legnagyobb jövőt jóslgatja mindenki, aztán egyszerre eltűnnek nyomtalanul. És ez még a legjobb eset. Mert nem egyszer felkerülnek a megdöbbenet ismerősök előtt új szerepekben, akár a vásznon, akár kültelki színházak kis primadonnáiképpen és bizonyosságot tesznek arról, hogy igazuk van azoknak, akik nem akarnak többet helyet adni nekik a nagy színházak kulisszái előtt.

Hová hullanak el a magyar bonvivánok? Igaz, hogy éppen ez a szerepkör az, amely nem úzhető sokáig és hogy ez után a szerepkör után másban a közönség már nem szívesen látja kedvenceit. De kétségtelen, hogy ha a belső érték meg volna a bonvivánjainkban rá, éppúgy válthatnának más szerepkörre, mint egyéb színészeink teszik a legkisebb kockázat nélkül.

Szerencsésen megszűnt az a babona is a magyar színészvilágban, hogy a kiöregedett, úgynevezett szépszínésznőnek, tehát primadonnának és hősnőnek vagy ötven évet elért naivának már csak a komika-szerepkör maradhatna meg.

Ezt is a belső érték és a tehetség válogatja meg.

Honthy Hannából soha sem lesz komika, az bizonyos, de egy-két naivának haladása egyenesen elé mutat.

Nem kell azt hinni, hogy teljes leszámolást jelent az egyéni hiúsággal az, ha egy valamikor híresen szép színésznő

egyszerre a komikai csúf szerepekre vállalkozik. Ellenkezőleg. A leküzdhetetlen hiúság szorítja arra a színésznőt, hogy mesterséges csúfításokkal is odaálljon a közönség elé és ezzel nevetesse. Mintha azt akarná mondani, nekem bizony ez is mindegy, ti tudjátok rólam, milyen szép vagyok és hogy csak játék tőlem ez az egész dolog! Én akkor hódíthatnálak beneteket a lábam elé megint, amikor akarom, de most jobban tetszik, ha így ünnepelek!

Ez a menekülés annak a beismerése elől, hogy a szépség már nem a régi, azzal bizony már nem lehetne megfogni a közönséget!

A férfiszár részére nincsen ilyen könnyű menekülés, annak igenis le kell számolnia magával, ami nem kisebb dolog, mintha ez a primadonnával történnék. Hiszen a szépségével és a megjelenésével hódító férfiszínész semmivel sem kevésbé hiú, mint a nő! Magyar példánk vannak arra, hogy mennyire ragaszkodik ma is a szerepköréhez egy-két, annak idején hódító megjelenésű férfiszínészünk, pedig már egészen más a budapesti nővilág férfi-ideálja, mint tíz évvel vagy még előbb volt és ők akkor is elveszterék egyébként tiszteletreméltó csatójukat, ha az idő teljesen nyomtalanul haladt volna el felettük! Az újspanyol (dél-amerikai), meg az amerikai angol férfiszépségeket fogadta el egész Közép-

Európa nővilága az ideáknak, nyilvánvaló mozihatások után, de megfellebbezhetetlenül. Csak a pikantéria kedvéért tűr el kivételeket, aminő például Adolphe Menjou, akinek az eleganciájához hozzátartozik szellemesen rút arca. A régi bonvivánok is kiöregedett így anynyi diadal után és ez már mutatkozik a legifjabb színészgenerációnkban is! Egészen más arcok és termetek készülnek bonvivánoknak, mint azelőtt!

Minden férfikeserűségeken felül azonban kétségkívül a női sztároknak a legnehezebb a kiöregedés gondolata a színpadon. És nagyon igaza lehet Gaál Franciskának abban, amikor számot vet azzal, meddig lehet ő még uralkodó sztár a maga szerepkörében? Ő megmondotta, addig vagyont akar gyűjteni, ezért nem játszik olcsón. Ő nem akar szerepkört változtatni, ahogy nem teheti ezt például Mary Pickford sem igazi veszélyek nélkül. Csak nagyon felületes gondolkodás talál ebben kapzsiságot vagy a helyzettel meg nem alkuvást. Neki a maga helyzete a legfontosabb, nem a direktoroké, de valamennyien így volnánk ezzel!

Nyilatkozata azonban annak is a bejelentése, hogy ha megszűnt naiva lenni, akkor már nem is marad a színpadon!

Van egy híres primadonnánk, aki valósággal kacérkodik azzal, hogy ő kiöregedőben van már a színpadról és mindig nagy fejszöválással állapítja meg a budapesti közönségről, hogy ez még mindig rajong érte. A neki írt

operettek a legcsekélyebb igényeket is alig kielégítve, nyolcvan-százszor mennek, ha ő a főszereplő, halódó színházakat ment meg egy-egy összezsúpolt darabbal, igazi üdvöske még! És a pesti közönség maga is érthetetlenül áll a sikereivel szemben, hiába, a Zsazsa az mindig Zsazsa marad, az utólérhetetlen!

Pedig a magyarázat egyszerű. *Zsazsa, anélkül, hogy tudatosan tette volna, igen szerencsésen szerepkört változtatott, primadonnából dizőz lett, de ennek aztán kontinentális értékű. A szerepei dizőz-alkalmak, a sikerei dizőz-sikerek. Ez nem degradálás és nem emelkedés, csak megállapítás és magyarázat. És hol van még Mistinguette korától Fedák Sári? Párizsnak igaza van és Budapestnek igaza van, csak Fedák Sárinak nincsen, amikor csodálkozik. Mert lám, amikor nem dizőz-szerepkört kap, még a Poldiban is meg tud bukni, két tomboló nagy sikere közben!*

A kiöregedéstől ő is nagyon, de nagyon távol áll ilyen okok miatt, amikor már nála jóval fiatalabb primadonnák kénytelenek feladni a harcot a tapsért. Éppen ezért kár és fölösleges firtatni a születési éveket a szereplő művészek és művésznők körül, ezek nem fontosak és nem is döntőek semmiféle irányban. A szereplés, meg a siker mutatja meg, ki az, aki kiöregszik és ki az, aki még talpon marad a szuffiták mögött! A

nyolcvanévesek sikereitől a tizenhat esztendőes kiöregedésekig nagyon sok, de mindig igazságos csodákat tud produkálni a színpadok világa.

Az édes ellenség

Bónyi Adorján, a szerző

Sokat vitatkoztak már azon, hogy a színpadirodalom melyik műfaja a legértékesebb. Természetesen, ezt a súlyos kérdést eldönteni eddig senki sem tudta. Volt, aki Ibsennek adott igazat, amikor társadalmi problémákat feszegetett a színpadon, Molièrenek, aki a mulattatás örve alatt keserű igazságokat vágott a nézők fejéhez, Geraldynak, akinek átfinomult lírája csak a tökéletes poézist akarja érzékeltetni vagy Pirandellónak, aki az élet furcsaságait az élet útjaihoz hasonló tekervényes módon állítja eléink. Jó is, hogy ezt a vitát sohasem lehetett eldönteni, mert így legalább sokaknak van igazuk, ami igen egészséges dolog. Tény azonban, hogy minden színpadi munka között fontos helyet foglal el az a mű, amely egyszerre tud mulattatni, szívünkhöz szólni és gondolkodóba ejteni. Bónyi Adorján új háromfelvonásos vígjátéka, „Az édes ellenség” ebből a fajtából való.

„Az édes ellenség” tulajdonképpen Judit (Bajor Gizi). Egy okos, akarat erős, tisztalelkű leány, aki egy nagy gyárban dolgozik. Judit korán elvesztette apját, anyját, de nevelőszülei, Gedeon (Rózsahegyi Kálmán) és Gedeonné (G. Gömör Vilma) annyi szeretettel nevelték őt fel, mintha saját gyermekük lett volna. Gedeonék büszkesége, András (Lehotay Árpád), a fiuk, aki mérnök. Sokat várnak ettől a fiútól. Judit titokban szerelmes

Andrásba, de András őt nem tekinti másnak, mint testvérének. A gyár, ahol András mint mérnök van alkalmazásban, tönkremegy és András állástalan. Rettenetes napokat él át, mert ezt a szörnyű hírt nem meri szüleivel közölni. Juditnak mégis elmondja és ugyanakkor keserű szemrehányást tesz neki, hogy a nők mindenhol elfoglalják a férfiak helyét. Judit a gyárban beszél közvetlen főnökével, Adamival, a gyár kiváló főmérnökével és állást kér András számára. Ez annál is könnyebben fog menni, mondja Judit, mert ő megvált a gyártól, pihenni akar, élni akar, úgy, mint a többi leány. Gyönyörű ruhákban járni, csinosítani magát, egy szóval.

Csorlos Gyula

Nemzeti Színház — Az édes ellenség

Rózsahegy Kálmán és Gömör Vilma
Nemzeti Színház — Az édes ellenség

élvezni az életet. Adami (Csortos Gyula) beleegyezik abba, hogy Judit elhagyja a gyárat, sőt titkon örül is. Bár Judit volt legtehetségesebb munkatársa, mégis örül, hogy most már nem úgy áll vele szemben, mint főnök az alkalmazottjával, hanem mint férfi a nővel szemben. Adami szereti Juditot.

volt. Csortos Gyula a főmérnök alakját mintázta meg előkelően és mégis erőteljesen. Lehotay Árpád András szerepében igen jó volt, de Rózsahegy Kálmán, Gömör Vilma, Vizváry Mariska, Hosszu Zoltán, Eöry Kató is mind nagyon jók voltak.

A kifogástalan rendezést Csathó Kálmánnak köszönhetjük. **Tolnai Sándor.**

Juditból rövid idő alatt elegáns, nagyvilági hölgy lett, de András nem látja, hogy Judit őérette szépíti, csinosítja magát. András Ritába (Környei Paula), a szomszédék leányába szerelmes. Judit azonban még most sem tud lemondani Andrásról és sikerül is egy percre szerelmet ébresztenie Andrásban, de ekkor megjelenik Rita, akihez Andrást már elszakíthatatlan szálak fűzik. Judit beletörődik a sorsába és Adami felesége lesz.

Bónyi Adorján, a nagytehetségű novella- és regényíró már tavaly bebizonyította, hogy a színpadon is otthonos. Finom eszközökkel állítja elénekelt a megható történetet, amelynek egyes részei túlnőnek egy vígjáték igénytelen keretein és a mai élet egyik legfontosabb kérdését vetik fel. A nő és a férfi harcát, küzdelmét a kenyérért, amikor egyenlő erővel, egyenlő tehetséggel állanak szemben és a férfi a helyét elfoglaló nő munkateljesítményét nem tudja elfogulatlan szemmel bírálni, méltányolni.

A főszerepben Bajor Gizi finom, halk művésze mindvégig az előadás legértékesebb része

Bajor Gizi és Lehotay Árpád
Nemzeti Színház — Édes ellenség (Áldor felvételei)

A szobalány

A nevemet kiáltják az uccán. Hátrafordulok és látom, hogy egy nő integet felém. Finom kis kalap a fején, batyu a hóna alatt. Megállok és bevárom a nőt. Mikor a közelembre ér, felismerem őt: Melles Bimbó, a színésznő.

— Hová rohan ezzel a batyuvál?

— Hazasietek, de megismerem magát és örömben elkiáltottam magamat, mert a jó Isten küldte az utamba, hogy pont akkor találkozunk, amikor szükségem van magára.

— Nagy szerencsének tartom, ha szolgálatára lehetek. Szabad a batyuját kérnem?

— Nagyon szívesen.

— Mi van benne?

— Cselédruha.

— Maga tréfál.

— Nem én... képzelje, elkértem a szobalányunktól a cselédkönyvet és tizen-négy napig szobalány voltam egy pesti családnál.

— Hát ez mire jó?

— Hogy beszéljenek rólam... Ugy-e, megírja?

— Boldogan... De hogyan jutott ez az eszébe?

— A színháznál megpenészedek a

szobalányszerepekben. Hát úgy számítottam, hogy valami bolondot csinállok, magamra terelem a figyelmet valami szenzációval és akkor kapok nagyobb szerepet is.

— És hogy ment a szolgálát?

— Nagyszerűen! Olyan finom emberek voltak a gazdáim, hogy csuda. És képzelje, a gazdám már a harmadik nap azt mondta, hogy színészhetség vagyok.

— Észrevette?

— Hogyne! Egy hét múlva meg azzal állt elém, hogy én egy született színésznő vagyok és kár lenne, ha fiatal éveimet cselédsorban tölteném. Azt mondta, hogy iratkozzam be egy színésziskolába, ő szívesen fizeti a tandíjat és egyebekben is támogat, ha rászorulok, mert ő látja, hogy nagy színésznő lehetne belőlem és ő büszke volna arra, hogy ő ismerte fel a tehetségemet.

— Nagyon mulatságos... És maga?

— Én azt feleltem, hogy én egy becsületes lány vagyok és az anyám agyonverne, ha azt mondanám neki, hogy színésznő akarok lenni. Láttam az arcukon, hogy nagyon meghatotta őket, hogy ilyen tiszteletes vagyok és most már még jobban erőltették, hogy menjek a színiskolába. Azt mondták, hogy egészen gondoskodnak rólam és továbbra is tisztességes maradhatok. Én szabadkoztam, de ők folyton a tehetségemet emlegették és végül azt mondták, hogy már most is csaknem oly kedves és tehetséges vagyok, mint a Melles Bimbó.

— Maga persze boldog volt!

— Mikor ezt mondták, annyira elértékenyültem, hogy bevallottam nekik, hogy én vagyok a Melles Bimbó.

— Képzelem az örömeiket!

— Ön téved. Mikor ezt bevallottam, férj és feleség megborzadva és félig elájulva egymásra néztek. Én kirohantam, de az asszony nemsokára utánam jött és fagyos hangon csak ennyit mondott: Még ma hagyja el a lakásunkat.

Wallis Jenő.

HAVASI GYOPÁR

Budapest fürdőváros. Ezen ma már nem lehet vitatkozni. Novellákban, regényekben, cikkekben számtalanszor leszögezték már, hogy Budapest szebb, mint Karlsbad, érdekesebb, mint Velence és mondainebb lehetne, mint Ostende. Most végre a színházak is igyekeznek ezt a budapesti közönség tudomására hozni, amennyiben a Bél-

városi Színház darabja egy amerikai szállodában játszódik le, a Király Színházban Kosáry Emmi és Kertész Dezső egy előkelő hotel halljában énekelik a nagy duettet és a Vígszínház a pazarul berendezett „Nagy hotel” után egy szerény tiroli szállodát állít most színpadra.

C. L. Anthony angol író nő „Havasi gyopár” című vígjátéka úgy kezdődik, hogy egy bájos, hangosan liktakoló schwarzwaldi óra harsányan kiáltja: kakuk-kakuk. Ebben a kedves kakukolásban benne vannak a hóval fődött hegyek, a térdnadrágos tiroliak, a juché-t kiáltó selyemkendős menyecskék, a havasi gyopár, de benne vannak a sportoló németek, az öreg angol pap és a fonnyadt

arcú angol tanítónő is, akik havasi gyopárt jöttek szedni Tirolba. Olyan az egész, mint egy *kék-madárjelenet*, elbájoló, kedves, friss, üde, de miért tart három felvonáson keresztül, miért nem marad jelenet! Nagyon unalmas dolog örökké szállodában élni, de még sokkal unalmasabb három felvonáson keresztül egy kis tiroli szállócska érdektelen és ezerszer megírt, megrajzolt életét látni. Persze meséje is van ennek a darabnak, sőt talán problémája is lenne, ha nem C. L. Anthony írta volna, akinek igénytelen színpadismerete is csak véletlenül vezethette erre a témára, még pedig valószínűleg azért, mert Angliában ez egy nagyon mindennapi probléma. Egy öregedő, tisztalelkű angol tanítónő szerelméről van szó. Mi közünk nekünk az öregedő angol tanítónő lelki tusájához, ingadozásaihoz a szerelem, a társadalom, a botrány és a házasság közt? Nekünk megvannak a magunk problémái és ha már ilyen távoleső *problémához* nyúl valaki, akkor intézze el a problémát és ne burkolja be tiroli kendőbe, havasi gyopárba.

A „Havasi gyopár” meséje arról szól, hogy egy Innsbruck közelében, a hegyek közt fekvő kis szállodába érkezik Mary (Berky Lili) és Fanny (Tőkés Anna), két angol tanítónő. Fanny nagyon kis látókörű, félnék gondolkodású lény, aki életét eddig egészen kis gyermekek között töltötte el, akiket énekre és kézimunkára tanított. Mary a képzettebb, ener-

Turay Ida, Vendrey Ferenc
Vígszínház — Havasi gyopár

gikusabb és természetesen idősebb is, bizony, — látszólag — nagyon szigorú hölgy, aki azonban alapjában véve igen jólelkű és mindenben segítségére van a gyámoltalan Fanny-nak. Csak egy éjszakát akarnak ebben a tiroli szállodában eltölteni, ahol a vendégek úgy élnek, mint egy nagy család.

A szállodatulajdonos, a kedélyes Hofer (Rajnai Gábor), akibe minden nő egy kicsit szerelmes, Hofer szívesen udvarol vendégeinek, de Fanny-nak még szívesebben és őszintébben, mint a többinek, mert úgy érzi, hogy valóban szerelmes. Reggel Fanny elutazása előtt titokban találkoznak. Hofer szerelmet vall és Fanny, aki először boldog életében, csókra nyújtja ajkát.

Hofer mindenáron azt akarja, hogy Fanny ott maradjon és Fanny hajlandó is lenne, mert azt hiszi, hogy a szállodás feleségül akarja venni. De ekkor megtudja, hogy Hofernek felesége és gyermeke van. Hofer azonban, aki Fannyban egy tiszta, eszményi szerelmet vél megtalálni, ennek dacára könyörög, hogy maradjon. Fanny kétségbeesetten vágyakozik a szerelem után és elhatározza, hogy marad. . . Mary azonban, aki nem tudja megmagyarázni magának, hogy Fanny miért akar maradni, a titkolózni nem tudó leányt hamar kifaggatja és perek alatt szétrombolja illúzióit. Fanny belátja, hogy maradásával nemcsak saját életét rontaná el, de tönkretenné egy ártatlan asszony és egy gyermek életét is. Megérkezik az autóbusz, amely a vendégeket az állomáshoz viszi és Fanny tűnő ifjúságának első és utolsó kalandjával szívében visszamegy a szürke angol kisvárosba tanítónőnek.

Tökés Anna, Fanny szerepében bevallja, hogy 35 éves, amit nemcsak Hofer, de a közönség sem hisz el neki. Bár ez a szerep sem egészen nekivaló, mégis itt már jobban érvényesül az ő halk és ősztonós művészete. Egy „Báránycák” című kis dalt énekel fókéletes művészettel és megható bájjal. Berky Lili nagyszerűen rajzolja elének az idősebb tanítónőt, míg Hofer szerepét Rajnai játssza vígan, kedvesen, sokszor meghatóan. Gombaszögi

Tökés Anna
Vígyszínház — Havasi gyopár

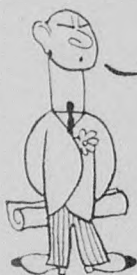
Ella egy főszerepnek beillő epizódszerepben remekel, nagyon jó a kedves Turay Ida, Vendrey, Somló, H. Balla Mariska, a széphanjú Sárossy Mihály, Pártos Erzsébet és a bájos kis Gürtler Évi. Egy egész jelentéktelen szerepre Hilde Berg nevű német nőt szerződtetett a Vígyszínház. Hilde Berg színpadon való szereplése különösen a Vígyszínházban teljesen indokolatlan volt. Bár a darabban rengeteget beszélnek *főlöstelesen* németül, de ezt — ha már muszáj — magyar színészeink is elég jól elvégzik.

Hegedüs Tibor rendezése, de különösen Vörös Pál díszletei érdemelnek dicséretet.

A darabot Zágon István fordította.
T. S.

Gombaszögi Ella és Somló István
Vígsház — Havasi gyopár (Áldor felvételei)

A mélyen tisztelt Közönség

POTYAJEGYESER CLUBJA

(Egy készülő enciklopédiából)

CASSO

Az emberek egy bizonyos tömegét, amely valami látványosság megtekintésére verődött össze, közönségnek nevezzük. Itt speciál az ú. n. színházi közönséget fogjuk tárgyalni, mint olyat, ami ritkasági értékénél fogva is megérdemli a fejtegetést. A „színházi közönség” szót az *elvont fogalmak* csoportjába sorozhatjuk. *Fogalom* azért, mert ma már a színházi közönség egy fogalom; *elvont* pedig azért, mert a hangosfilm, de főleg a gazdasági depresszió a közönséget a színházak látogatásától teljesen *elvonta*.

Öregbbr emberek még emlékeznek ama természeti tüneményre, amikor a közönség egészen megtöltötte a színházak nézőterét. Egykorú feljegyzések szerint ezt „telt”, vagy „táblás háznak” nevezték. A legújabb időkben azonban, főleg Nagy Endre idevonatkozó elmélete nyomán, a táblás ház igen gyakori lett. Ez az elmélet ugyanis arra tanít, hogy az előadás megkezdése után a táblát mindenestre ki kell akasztani. Mert aki bent ül a félig telt nézőtéren, az nem látja a kint lógó táblát, aki meg kint látja a táblát, az nem látja bent a félig üres nézőteret.

A „közönség” szó egy ú. n. *gyűjtőnév*, amely semmiféle rokonságban sincs a „közönséges” szóval, ami *gyakorit*, *mindennapit* is jelent. A közönség pedig még csak nem is gyakori, nem hogy mindennapi lenne. Ha az emberek közönséggé verődnek össze, elvesztik egyéni karakterüket és egészen másokká válnak, mint önálló egyedformájukban. Így pl. egy teljesen egészséges, ép tüdejű ember, amint beül a nézőtérre, szóval közönséggé válik, azonnal súlyos bronchitist kap, krakogni, köhögni, tüszenteni kezd. A másik, akinek soha eszébe nem jut édességet enni, amint a színpadon a halk líral jelenetre kerül a sor, különleges és direkt e célra gyártott harsogó zizegésű papírból cukorkát szed elő és bár otthon a legszordínóztabb állkapocscsal fogyasztja el étkét, itt gusztustkeltő csámesogással hirdeti az illető cukorkagyár készítményeinek ízletességét.

A színházi közönségnek, mint tömegnek, van valami rejtélyes uniformizáló képessége, amellyel az egyéniségekből típusokat csinál. Vegyünk szemügyre egy-néhány ilyen típust, amellyel minden színház nézőterén találkozhatunk és amelyben mindenki régi ismerősét fogja felfedezni:

Akit nem lehet becsapni

Sovány, szikár alak, némi enyhe gyomorsavtúltengéssel. Pontosan érzéki és azzal ül le a helyére, hogy „na, lássuk ezt a hülyeséget!” A szerző mindenféle ravasz fuffanggal igyekszik őt félrevezetni, de őt nem lehet becsapni; ő átlát a cselekményszövevényes technika legsűrűbb szitáján is, ő már a darab elején tudja, hogy Elza mégis a gróf szeretője lesz, annak ellenére, hogy még úgy tesz, mintha tényleg a szeretője akarna lenni, de csak azért mondja, hogy „igen”, hogy a közönség azt higgye, hogy „nem”, pedig „igen”; emberünk nem dől be az ilyen ravaszságoknak. Mikor a darab végén rájön, hogy helyesen kombinált, megvető ajkbiggyesztéssel és lagymatag tapsal honorálja a szerzőt és azzal az érzéssel távozik, hogy ő is tudna ilyet írni, de nem akar, mert ő egy komoly és „rendes” ember, aki „nem kapható” efféle „bohóckodásra”.

AKIT NEM LEHET BECSAPNI

A „vidéki”

A legprimább anyag. Azt akarja, hogy becsapják, a legbanálisabb trükknek is beugrik, röhög vagy szomorkodik, a szerzőről nem vesz tudomást, neki Rátkay „egy irtó remek pofa”, aki „olyan jókat mond, hogy folyton röhögni kell neki”. Az ilyen „vidéki” lehet pesti is, a fő az, hogy gyantatlan legyen, naiv és gátlás nélkül merjen röhögni olyan globetrotter viceken, amelyek a világ összes tapjainak „külföldi humor” rovatán keresztül cseppentek a komikus szájába. A „vidéki” napokkal előbb megváltja a jegvét és azzal a tudatalatti

érzessel ül be a nézőterre, hogy „próbájanak itt nekem olyat adni, amin én ne mulassak a pénzemért!” És hiába fogtak össze ellene az utóbbi években a színigazgatók és szerzők, ő „a pénzéért” mindezek ellenére is jól kiröhögi magát és röhögni fog még akkor is, ha nyugalmazott államtitkárok ötfelvonásos történelmi tragédiáit találják elébe.

A potyajegyes

Az előbbinek ellentéte. Nem fizetett, tehát nem érzi kutyakötelességének, hogy mulasson. Sőt! Azzal az érzéssel ül be a nézőterre, hogy „próbájanak itt nekem olyat adni, amin én mulassak!” A dolog pszichológiája egyszerű. A potyajegyes nem fizetett, tehát ő nem „közönség”; aki pedig nem fizet és mégis bemehet a nézőterre, az benfentes, aki pedig benfentes, az kritizálhat, aki kritizál, az hibát keres, aki pedig hibát keres — az talál. Ha pedig a potyajegyes sok hibát talál, akkor elemében van. Fűnek-fának elmeséli, hogy milyen rossz a darab, milyen csapnivaló benne a Bájduse Eleonóra és hogy semmiesetre se szabad megnézni. A potyajegyes tehát akkor mulat legjobban, amikor a legrosszabbul mulat. Ha véletlenül nem talál semmi kifogásolni valót a darabban, akkor sincs szíve egyebet mondani, mint „egész helyre

kis hülyeséget láttam”. A rosszul menő színházak velük „vattázzák” ki a félig telt nézőteret. Rosszul teszik! Mert ezek „vatta” létükre is olyan fagyos hangulatot teremtenek, hogy még a leghamisítatlanabb „vidéki” is megdermed tőlük.

A rajongó

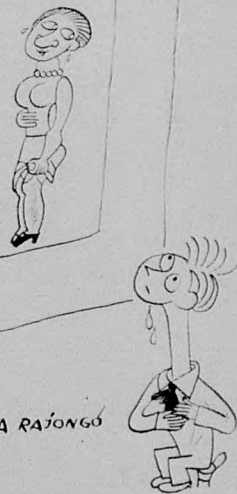
A legédesebb típus. Állandóan szerelmes valamelyik színészbe vagy színésznőbe, mikor a függöny felmegy, a díszlet láttára áhítatos „cccc” hagyja el ajkát, megveszi a műsort és a legkisebb szereplőnek is megnézi a nevét, felvonás végén előreszalad a rivaldáig tapsolni, ugrál, ágaskodik, hogy a kedvenc észrevegye, arca ragyog, egyenesen kiszépül és a legboldogabb, ha sikerül „vastapsot” kirajongnia. A magyar nyelvet 300 szóban beszéli, amelyből 200 szó ilyen: „cuki, guszta, angyali pofa, fénypofa” stb. Lelke töretlen, áhítatos és naiv; vakon hisz a lapok pletykarovatában. Naivságára jellemző, hogy pl. az operettelőadásokon szörnyen drukkol, hogy vajjon a báró elveszi-e a masamódlányt, aki megnyerte a deauville-i szépségversenyt.

Akinek ami a szívéen, az a száján

A legkellemetlenebb ember a nézőtéren. Rendszerint társasággal jön, hogy legyen kinek magyaráznia. Egy gyermek lappang benne, aki odakiáltja a veszélyben forgó színésznek, hogy „tessék vigyázni, bácsi, mert jön a vasorrú bába!” Némi intelligencia azonban elnémitja a benne rejlő gyereket, úgyhogy csak a körülte 10–20 méter körzetben ülő ártatlan nézők kénytelenek végighallgatni a megjegyzéseit. Állandóan magyaráz, ha egy csillag a színpadra lép, ő a csillag alatt rögtön valami megjegyzést tesz: társait figyelmezteti a várható fordulatokra és ha a fordulat bekövetkezik, harsogó „ugye mondtam?” felkiáltással adóz saját zsenijének.

Lehetne még beszélni a későnjövő, diskuráló, pisszegő, kérdezősködő, alvó stb. típusokról is, de ezt a feladatot áthárítjuk a régiség-tanra és kultúrhistóriára, mely tudományok az eltűnő és feledésbe merülő fogalmak tisztázására és az emberi emlékezet számára való lerögzítésére vannak hivatva.

Görög László.

Pillangó

Volt idő, amikor az operettműfajt komolyan vették és a librettista csak egy *Hellai Jenő*, *Martos Ferenc* vagy *Bakonyi Károly* lehetett. A zeneszerző pedig *Kacsóh Pongrác*, *Jacobi Viktor*, *Kálmán Imre*, *Lehár Ferenc* vagy *Huszka Jenő*. Az operettet azóta le-döntötték arról a piedesztálról, amelyre annak idején a képzett muzsikusok és a költők emelték. Az operett a színpadirodalom indiánja lett. Egy

haldokló műfaj, amelyet kivetkőztet-tek az énjéből és állandóan veszít az erejéből. Soha találobb címet nem lehetett volna adni egy operettnek, mint a Fővárosi Operettszínház „Pillangó” című ujdonságának. Ma ebben a műfajban csupa pillangó operettel találkozhatunk, amely messziről tetszetősnek tűnik fel, de ha közelebről megvizsgáljuk, pillanatok alatt lejön róla a hímor és előttünk áll a mez-telen valóság, amely kiábrándító. A

„Ripp”, a „Cornevillei harangok”, a „János vitéz”, „Vig özvegy”, a „Sybill” és társai örökbeesű operettek. A ma operettjei azonban pillangóéletűek.

A Fővárosi Operettszínház „Pillangó”-jának szövegírói *Kardos Andor*, *Szenes Andor* és *Szilágyi László*. Talán azért vannak ennyien, hogy ne lehes-sen megállapítani, ki írta a jót és ki azo-kat a részeket, ame-lyek erősen emlékez-tetnek a „Sisters” a „Mesék az írógépről” és a „Csókos asz-szony” című operet-tekre. A muzsikát *Kóla József* szerez-te (?)

A „Pillangó” (*Honthy Hanna*) egyébként az egyik pesti varieté attrak-ciója, aki annak elle-nére, hogy az éjszaka

Békássy István és Kun Magda

Fővárosi Operettszín-ház — Pillangó

kirá
ism
rola
tizen
a v
(Ku
mer
jó b
rigo
a b

utas
de

Az
akil
bará

Er

földb

losa

min

mer

nek

a p

nyg

nap

hogy

ve

mag

isme

meg

tánc

Tah

mul

val

ja.

azon

kos,

gyel

lán

aján

gyűr

nőt

bará

viss

utas

taná

der

Alaa

arra,

férjh

úrhor

belát

der E

za é

Tahy

Sarko

Evi

Fővá

h

királynője és huszonnégy éves, még nem ismeri a szerelmet. A valódi neje Karola, akinek szülei korán elhaltak és tizenhat éves korától egyedül maradt a világban Klárikával, a kis húgával (Kun Magda). Karola egy nap gondolt merészet és nagyot és beállított édesapja jó barátjához, a kegyelmes úrhoz (D'Ar-rigo Kornél), akil arra kért, hogy legyen a barátja. A kegyelmes úr meghatva utasította vissza a lány felajánlkozását, de ugyanakkor felajánlotta segítségét. Az ő révén lett Karolából varietészár, akil azonban a világ a volt miniszter barátjánőjének tart.

Egy este bejön a lokálba Tahy István földbirtokos (Delly Ferenc), aki halálosan beleszeret a láncosnőbe. Ezentúl minden este ott ül a páholyban, de nem mer megismerkedni a Pillangóval, aki nek szintén megletszik a jü és huszonnegyedik születésnapján elhalározza, hogy megismerkedik vele és odaadja magát neki. A megismerkedés valóban megtörténik és a láncosnő arra kéri Tahyt, hogy tíz perc múlva vigye magával oda, ahová akarja. Alig lávozik el azonban a földbirtokos, megérkezik a kegyelmes úr, aki Karolának születésnapjára ajándékol egy jeggyűrűt hoz. A láncosnőt meglepi atyai barátja ajántala és vissza is akarja utasítani azt, de régi tanácsadója, Kurländer bácsi (Sarkadi Aladár) ráveszi őt arra, hogy menjen férjhez a kegyelmes úrhoz. A Pillangó belátja, hogy Kurländer bácsinak van igaza és végleg lemond Tahy Istvánról.

A Pillangó, mióta a kegyelmes menyasszonya lett, búcsút mondott a lokálnak. Annál is jobban örül ennek, mert foglalkozását eddig is eltöltölte a huga előtt, aki azt hiszi, hogy vagyonukból élnek. Klárikának is van azonban egy titka. Egy alkalommal ugyanis majdnem elgázolta őt egy autó, amely előtt egy ismeretlen férj kapta el. Ez a férj Tahy Istvánnal azonos, akivel azóta néhányszor titokban találkozott is. A földbirtokosnak ugyan tetszik a kislány, de még mindig a Pillangóba szerelmes, aki oly esúnyán becsapta őt. A Pillangó és Tahy újra találkoznak és a láncosnő megint randevút ad szerelmesének. Karola a találkán összetalálkozik Klárikával, aki szintén Tahyt várja. Klári bevallja nővérének, hogy kivel van itt randevúja és Karola összetört szívvel lávozik.

Sarkadi Aladár, Boros Évi és Nemes Csibi
Fővárosi Operettszínház — Pillangó

Honthy Hanna és Delly Ferenc
Fővárosi Operettszínház — Pillangó
(Áldor felvételei)

Ugyanaznap este tartja hivatalos eljegyzését a kegyelmes úr Karolával, amelyen megjelenik a miniszter régi barátja, Tahy István is, aki csak ekkor tudja meg, hogy a menyasszony Pillangóval azonos. A két szerelmes úgy tesz, mintha nem ismernék egymást és most már mindketten belátják, hogy örökre el kell válniok. Háta Istennek, azonban van még egy harmadik felvonás is, amelyben a kegyelmes tudomást szerez a két fiatal szerelméről és nagylelkűen lemond Karola kezéről. Így tehát a Pillangóból földbirtokosné lesz, míg Klári-

kál házilantója (Békássy István), egy reményteljes ifjú veszi el feleségül.

Az együttesből elsősorban Sarkadi Aladár tetszett. Egyéni humorával és ötleteivel minduntalan nevető orkánokat idéz elő. Másodsorban — a szokástól eltérően — Gyarmathy E. Miklóst kell megemlítenünk, aki csodálatos díszleteivel ragyogó hímport adott a „Pillangó”-nak. Gazdag fantáziájú és sok művészi ízléssel bíró ember, akiről még sokat fogunk hallani. Közvetlen utána kell megemlékeznünk Lóránth Vilmos rendezőről. Régen láttunk operettet, amelyben ennyi sok színt, elevenséget vitt bele a rendező, mint ebbe. Sarkadi, Gyarmathy és Lóránth az a triász, akiknek köszönhető lesz az operett esetleges sikere. Honthy Hannánál szemmel láthatóan hiányzik a több év óta nélkülözött, jól megérdemelt pihenés. Kizáróan ennek tulajdonítjuk, hogy ez a tehetséges színésznő ebben a szerepében fáradt. Kun Magda szerepről-szerepre felfelé ívelő tendenciát mutat. Táncai tökéletesek és prózája pedig túlnő a szubrett kereteken. Delly Ferenc nem valami hálás bonviváni szerepében is kitűnő. Ugyancsak passzív szerepe van Békássy Istvánnak, aki ennek ellenére is nagy sikert aratott. Szimpátikus, elegáns és úri D'Arrigo Kornél. Nagyon kedves és aranyos a két gyerek-szereplő, Boros Évi és Nemes Csibi. Kis szerepeikből is remek kabinetfigurákat csinálnak Kósza Irma, Rubinyi Tibor, Horthy Sándor, Gál Dezső, Nagy Sándor, Apáthy Imre, Kertész Kálmán, Bilicsi Tivadar.

Szilágyi Ödön.

Új idők — új aforizmák

Modern házasság. Esküvő előtt: A menyasszony vezeti a háztartást és a vőlegény az autóját. Esküvő után: A feleség vezeti az autót és a férj a háztartást...

*

Modern nők. A leány a forradalmi újítások híve! Kontyba tűzi a haját. A hatalópárti mama vállig erő loknikat visel. Csak a nagymama konzervatív és makaeszkodva mondja: „Én már csak megmaradok az én bubifrizurám mellett!...

(ek.)

, egy

rkadi
al és
orká-
szo-
klóst
latos
adott
ziájú
nber,
Köz-
münk
lát-
sok
dező,
y és
szön-
kere.
tótán
zött,
róan
ehet-
ében
repre
ancai
nó a
nem
en is
erepe
elle-
ikus,
Na-
erek-
sibi.
inet-
Ru-
ezső,
ertész

ödön.

ák

meny-
ny az
eti az

ítások
párti
nagy-
adja :
frizu-

(ek.)

*Mindig
mindenhez
Vim!*

Biller Irén AMERIKÁBAN

Pontosán tíz év előtt történt, hogy egy magas, fiatal, szép leány felült a nyugati pályaudvaron a pozsonyi gyorsvonat egyik harmadosztályú kocsijára. Maga tette fel a táskáját a polcra. Könynyű volt nagyon. Alig egy-két szál ruha volt benne és egy szerződés a pozsony-kassai színtársulathoz. A szerződési blankettán pedig a következő név volt: Biller Irén. A pozsonyi gyors fiatal és szegény utasa ugyanis nem volt más, mint Biller Irén, aki 1921-ben kapta élete első egy évre szóló szerződését s ekkor kezdte meg a vidéki színészek tövises pályáját. Kassa és Pozsony közt pendlizett éveken keresztül. A közönségnek tetszett a fiatal ismeretlen színésznő, hamar népszerű lett, a társulat igazgatója feleségül is vette s ugyanekkor ő lett Kassa és Pozsony szubrettprimadonnája. Három-négy év múlva újra megjelent Pesten. Szerepeket kapott és sikert sikerre halmozott. Innen már könnyű figyelemmel kísérni Biller pályafutását. Kitűnő szerződések, autó, villa, népszerűség. Biller sztár lett. A színházi világ egén sugárzó fényű csillag. Ugy látszott, állócsillag, de kiderült, hogy bolygó. Tört németiséggel meghódította Bécsot. Biller Irén boldogságához látzólag már semmi sem hiányzott. Mindent elért, amit magyar színésznő elérhetett, siker, ismert név, anyagi függetlenség. És ekkor a siker teljességében megismerkedett egy newyorki kereskedővel, megszerették egymást és egy hét alatt megtartották az esküvőt is. Mindenki azt hitte, hogy milliomos az amerikai, csak Biller tudta, hogy férje alig keres többet, mint ő s még az is valószínű, hogy a színpadot el kell hagynia. De nem bánja. Ugy érezte, hogy csak most lett igazán boldog.

Pest kegyetlen, cinikus, nem képes

Biller Irén távirata
Biller Margithoz

elviselni más ember boldogságát. Alig vett búcsút Biller, máris megkezdődtek a sugdolózások.

— Biller válik az urától, Biller már jön is haza...

Ugy látszik a sugdolóknak ez egyszer nem volt igaz.

Biller nem válik az urától, Biller boldogan él Amerikában...

*
Pestre került a San Francisco Examiner egyik példánya s a lepedőnyi ujság egyik oldaláról kedves, ismerős arc mosolygott felénk, Biller Irén arca. Alatta ura Samuel S. Fengel fényképe. A nagy kaliforniai napilap ugyanis egy kedves kis cikkben beszámolt a Fengel-házaspár los-angelesi kirándulásáról. Leírta az amerikai tempóban kötött házasság történetét, végül egy kis intervjút közöl Billerrel, aki tréfás komolysággal panaszkodik, hogy Amerikában nincsen konyak. Az amerikai ujság még azt is elárulja, hogy mrs. Fengel nem hagyja el a színpadot, egy newyorki producertől már ajánlatot is kapott a fellépésre. Azonban úgy látszik mindebből nem lesz semmi, — a pesti rokonok így tudják — legalább egyelőre nem, mert a jövő tavaszra Fengelék nagy családi eseményt várnak...

A San Francisco Examiner riportja avval végződik, hogy Fengelék elhagyták Los Angelesst s folytatják nászútjukat.

Már beutazták egész Északamerikát, jártak a floridai strandon s a dakotai prerin az indiánusok között...

Közben Biller, azaz hogy most már Fengelné, naponta küldte leveleit az elárvult váciuccai lakásba, nővérének. — Oly boldog vagyok, — ez minden levelének kezdete és vége. — Az amerikaiak olyan aranyosak, úgy szeretnek, newyorki lakásunkat most rendezzük, valami mesés lesz. A lakásfelavató vacsorán nagy mulatságot csapunk, az amerikai rokonoknak be fogom mutatni a magyar muzsikát. Már meg is állapodtam egy Amerikába szakadt magyar cigányprimással, aki majd muzsikálni fog nálunk...

De idehaza türelmetlenek a rokonok, sokáig tart, míg egy levél ideér. S Biller a levélírásról áttér a sürgönyre.

Igy sürgönyöz: Oly boldog vagyok, szeretném, ha mindenki az lenne és mindenki itt lenne velem. Csókol benneteket Irén.

A pestiek szorgalmasan válaszolnak a sürgönyökre és levelekre, megírják, mi újság Pesten, mit csinál a Biller távozásával elárvult kis család, Biller papa, Rozi mama és kislányuk, Kitty, Biller három kedvenc kiskutyája, melyeket majd karácsonykor kivisz Amerikába a komornai tisztet betöltő öltöztetőnő, Eta, aki az esküvő óta bizony mindennap sírva kel és sírva fekszik:

— Ugy sajnálom szegény művész-

At First Sight

S. S. FENGEL of New York & his bride, Irene Biller, Hungarian stage star, who visited here 7 terday on their honeymoon. They overied in Vienna 5 days after their first meeti

NO COGNAC IN U. S., BUDAPEST BRIDE SIGHS

New Yorker and Stage Star, Who Wed at Vienna 5 Days After They First Met. Visit Here

Five days after meeting Samuel S. Fengel, New York manufacturer, Irene Biller, Hungarian musical comedy star, decided to desert the Hungarian stage for the American stage.

For in that five days Fengel successfully wooed the Budapest beauty, and started to Ameri with her.

They arrived here yesterday their honeymoon to be out of 7 and Miss V

Your Ar said Mrs. can see

Water, w ite.

Fengel, sical sup moment.

Hospita he met we

Ame by sta

Az amerikai lap cikke Biller Irénről

nőt ott kint idegenben, biztosan sokat szenved, hogy engem nélkülözni kénytelen...

De már Eta sem sír sokáig, mrs. Fengel kijárta New-Yorkban Eta számára a beutazási engedélyt, sőt már a hajójegyet is megküldte az óceánon túlról.

A Biller-fronton tehát teljes a boldogság.

Erdélyi István.

Biller Irén és férje a sziuindiónokkal

Somogyi Erzsi és Harasztos Gusztáv
Kamara Színház — Akli Miklós

Annak, aki Mikszáth-regényt dramatizál, két súlyos feladattal kell megbirkóznia: a drámai menetet a színpad keretei közé fogni s a mikszáthi humort s lélekábrázolást lehető teljesen megőrizni. Nem könnyű feladat, mert a színpadi kompozíció semmiképpen sem tűri meg a terjengősséget, azokat a különös ritmusba foglalt mondatokat, amelyek túl a szavakon, a maguk egészében adják a mikszáthi látás és látatlás erejét. Hogy ilyen megkötöttség mellett Siklóssy Pál részleteiben, dialógusaiban s az egész regény színpadra vetítésében éreztetni tudja a nézővel Mikszáth Kálmán oly különösen egyéni stílusát — becsületet munkájának legfőbb érdeme, amit a nagyközönség is hálásan fog honorálni. Bizonyosan sokan lesznek, akik szívesen menekülnek a sivár mából e romantikusan tarka világba s különösképpen meg fogják élvezni azt az üde humort, amely belengi ennek a sikerülten dramati-

zált színjátéknak sok-sok vidám jelenetét.

Ferenc császár (Gál Gyula) a forradalmas hangulatú Bécsből menekülve a politikai gondok elől, vadászni megy udvarával. Feszlelentársaság veszi körül: legfőbbmulattalója, Akli Miklós (Urai Tivadar) vele van, de ott van Stadion gróf is (Hajdu József), a kancellár, aki még e kellemes órák alatt is politikával zaklatja a császárt. Természetes, hogy az alapjában vidám lelkű uralkodó az ő kedvencének, „udvari botondjának”, Aklinak bohóságait szívesebben hallgatja. Am Akli most alig tudja tréfái mögé rejtleni aggodalmát, mert a kis szállodában elterjedt a híre, hogy a császári vendég itt

tölti az éjszakát. Féli az uralkodót, hogy merényletet követnek ellene. A császár eleinte vonakodik átadni szobáját, de amikor Kovács ezredes (Garamszeghy Sándor) is az óvatosságot tanácsolja, beleegyeznek s szobát cserél az ezredessel.

Másnap reggel lölt sebbel halva találják az ezredesét ágyában. A merénylő a császár helyett az önfeláldozó magyar tisztet ölte meg. Az uralkodó Kovács ezredes hátrahagyott árvaát, Ilonát (Somogyi Erzsi) és Gyurit (Somogy Kálmán) gondjaiba fogadja és Aklit bizza meg, hogy jelügyetjen helyette a gyermekek nevelésére. Telnek az esztendőök, a kis Kovács Ilonából nagy lány lesz. A gyámkodó Akli szíve, bármennyire is tilkolja maga előtt, szerelemre gyullad. Ennek tudatára csak akkor ébred, amikor báró Szepessy (Harasztos Gusztáv), a „rongyos mágnás” megkéri Ilonka kezét. Akli és a császár kikoszorúzzák a kérést. Hiszén Aklinak, a császár kedvencének.

löntő szava van az uralkodónál. Stadion kancellár irigykedve látja Akli befolyását s hogy ellegye útjából, minden lépését figyelte a rendőrminiszterrel (Mihályfi Béla). Hosszú és hasztalan kémkedés után végre egy Napoleont dicsőítő verset talál a rendőrminiszter asztalán. Akli ezt Kovács Gyuri részére írta s a versnek az a különös tulajdonsága, hogy visszafelé olvasva épp az ellenkezőjét jelenti. Stadion a „Corpus delictum” alapján kierőszakolja a császártól Akli elfogatását elrendelő parancsot. Akli azonban nem tudja elfogni. A kitűnő „Aklicska” ezalatt ravasz fogással megakadályozza Szepessy báró ostromát a Madame Szilvássy (Kiss Irén) intézete ellen, ahonnan Kovács Ilonkát akarja megszöktetni a báró. Akli szorongatottságában kijelenti, hogy Kovács Ilonka va lójában Mária Antónia főhercegnő, akil a császár így akart Napoleon karjaiból megmenteni. A fülletés használ. Az ostromlók szabadon bocsátják Kovács Ilonkát.

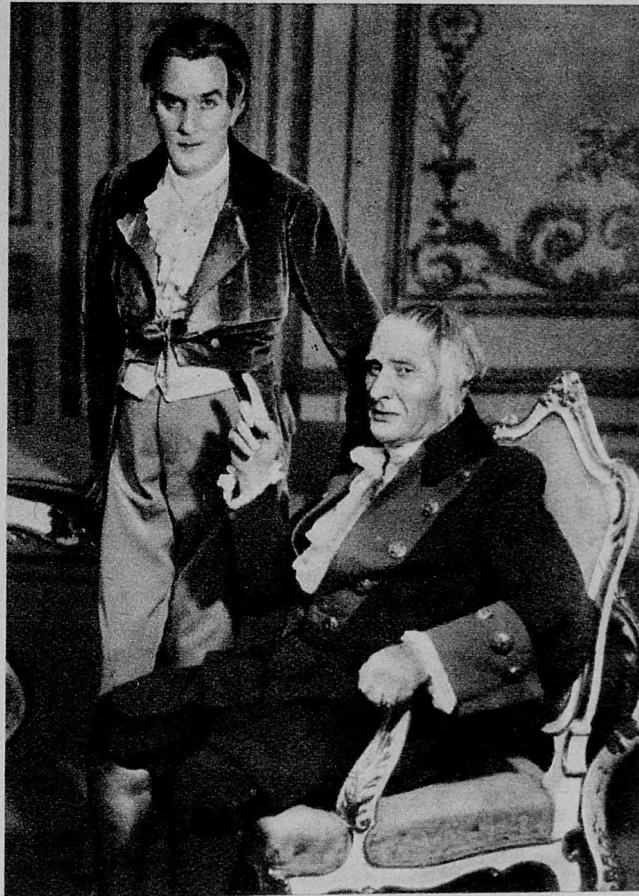
Az események karácsony estéjén folytatódnak. Az öreg Ferenc császár előtt megjelennek véencei, Kovács Ilonka és Kovács Gyuri is. Itt kilűnik, hogy Akli Kovács Gyuri mulattatására írta a kétértelmű Napoleon-verset s abban nincs semmi „felségárlás”. Ekkor tudja meg a császár a Madame Szilvássy-intézet ellen rendezett ostromot s arról is „értesül”, hogy Kovács Ilonka Akli Miklósba szerelmes. Ezek után előkerülhet Akli és elő is kerül s a császár áldását adja két kedvencének frigyére.

A Nemzeti Színház kiváló egyttese pompás előadásban mutatta be a Mikszáth — Siklóssy-darabot. Gál Gyula Ferenc császára a még zsu goriságában is kedves uralkodó finoman rajzolt portréja volt. Uray Tivadar magá-

val ragadóan okosságot és szellemet sugárzó Akli Miklós volt. Lebilincselő egyénisége, rutinja, művészi lendülete minden szavában érvényesült. Somogyi Erzsí a hajdani kisasszonyok báját s magyar temperamentumát maradék nélkül hozta ki. Megérdemelt és szép sikere volt. Epizódszerepében Juhász József újból rendkívülít produkált, amelyért nyiltszíni tapsot is kapott. Mihályfi Béla, Hajdu József, Somody Kálmán, Sugár Károly és a „rongyos mágnás” szerepét pompásan játszó Haraszlos Gusztáv, a mulatságos Kiss Irén és M. Iványi Irén s a többi szereplő is hozzájárult az est sikeréhez.

Siklóssy Pál nemcsak mint szerző, hanem mint rendező is derék munkát végzett.

Ujházy György

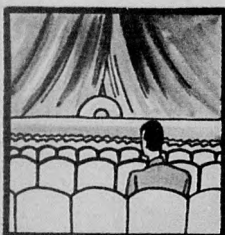
Uray Tivadar és Gál Gyula
Kamara Színház — Akli Miklós (Áldor felvételei)

ma úgy látszik
nincs szerencséje a
dominálásban.
Egymásután veszíti
el a partikat. Ha
nem vagyok in-
diszkrét, vajjon
hol kalandoznak a
gondolatai?

— Arra gondoltam, hogy a Víg és a Belvárosi Színházak talán kartelbe léptek a magyar szerzők ellen, mert mindkettő már a második darabját mutatta be és mind a négy darab idegen szerző műve.

— Igaza van édes öregem, pedig a mult azt bizonyítja, hogy a külföldi nagysikerű darabok sorra buknak Pesten.

Eddig a külföldi írók elég sok pénzt vágtak zsebre Magyarországtól.

Most azonban a magyar íróknak is szükségük van a pengőkre, amelyeket nem szabad engedni kivándoroltatni éppen a magyar kultúra terjesztése címe alatt.

— Nekem is ez az álláspontom.

— Akkor örülök. Annál kevesebb öröme van azonban ezen a héten az egyik

nagyon neves operettprimadonnánknak. Németországban rövidesen bemutatják azt a magyar operettet, amely néhány évvel ezelőtt nagyon nagy sikert aratott Pesten. A zeneszerző,

aki jelenleg Berlinben él és a művésznőnek nagy hódolója, levelet írt a prima-

donnának, hogy hajlandó volna-e eljátszani ott is a női főszerepet?

A német színház igazgatója, amikor értesült a zeneszerző leveléről, kétségbe volt esve, mert neki egész más véleménye volt a művésznő képességeiről.

Kijelentette a zeneszerzőnek, hogy semmi körülmények között sem engedi meg, hogy a pesti primadonna játssza el az operett női főszerepét, mert a német közönségnek teljesen más az ízlése, mint a pestinek. A művésznő erről a beszélgetésről azonban mit sem tudott — sőt azt hiszem, még most sem tud — és bejelentette, hogy hajlandó eljátszani a címszerepet napi háromszáz márka felleptidijért. A direktor visszaírt, hogy, sajnos, ez túl magas összeg a számára és éppen ezért már le is szerződöttetett egy másik színésznőt, akinek szintén jócsengésű neve van — i Németországban. Elárulhatom magának, hogy ez a német primadonna esti háromszázötven márka felleptidijat kap, de ezt ne mondja tovább, mert nem szeretném, ha a primadonna megint belébetegedne, mint a direktor válaszára.

— Bizhat a diszkrécióban.

— Mindenben, csak ebben nem, de hát mindegy. E héten megint elhagyta Pestet egy színházi ember.

Bródy Istvánról, a tehetséges operettrendezőről van szó, aki Stockholmba utazott. Bródy István az egyik stockholmi operett-színházban rendez egy darabot, majd

Leipzigbe utazik, ahol tudvalevően október huszonhetedikén lesz Brodsky ope-

KIADÓ

üzlethelyiség november 1-re.
Bővebbet Budapest, VII. kerület,
Dohány ucca 12, portásnál

rettjének, a „Szökik az asszony”-nak
németországi bemutatója.

**Bródy Prägernek, a nálunk is jól-
ismert igazgató-főrendezőnek fog
segíteni az utolsó próbákon**

és ellátja őt jótanácsokkal különösen a
magyar vonatkozású jeleneteknél.

— Azt hiszem, rövidesen a „Szökik
az asszony” számai olyan népszerűek
lesznek, mint a „Viktória”-é.

— Nekem is az az érzésem, hogy
Ábrahám után most Brodszky fog be-
arriválni Berlinben. Egyelőre azonban
egy bukásról kell beszámolnom magának,
amely ugyan nem magyar művészt ért, de
azért mindnyájan nagyon jól ismerjük
őt. A Kék madár kabaré és Jushny került
ebbe a kellemetlen helyzetbe. Jushny
körülbelül nyolc évvel ezelőtt alapította
meg ezt a merőben új és érdekes kabaré-
vállalkozását, amellyel egész Európában
nagy sikert aratott. Amolyan utazó-
kabaré volt ez, míg végre néhány évvel

ezelőtt Jushny meg-
állapodott Berlin-
nél és egy színhá-
zal vett a Kék
madár számára. A
kabaré nagy nép-
szerűségnek örven-
dett Berlinben
mindaddig, amíg
az újszerűség
varázsával bírt. Most azonban arról érte-
sültem, hogy

**Jushny kénytelen volt eladni szín-
házát,**

amelyben ezentúl revüket fognak bemu-
latni.

— Hiába, a szerencse forgandó.

— Ezt mondhatja most magáról a
bécsi operaház neves magyar származású

hódítás titka

az egészség és az ifjúság. Határozottabba és
bátrabbá teszi a föllépését az a tudat, hogy
arcán az egészség hamvas színe virul és télt
ajkáról az ifjúság üde bíbora mosolyog. Ha
nem szép, meg sem látják, de ha szép: az
Öné az egész világ. A siker és a hódítás győző
fegyvere: a „Khasana Superb Creme” és a
„Khasana Superb ajakpirosító”.

A Khasana Superb ajakpirosító minden
színdíven bőrhöz pompásan alkalmaz-
kodik. Tartósan, izléselesen és fellülés nél-
kül lopja az ajakra az ifjúság hódító
üdeségét. Aki látja, nem is sejtí, hogy
festett az ajka. Ehhez már csak a Khasana
Superb Creme-t kell eldörzsölnie az orcá-
ján, hogy az egészség friss pírjától legyen
százszor szebbé, mint volt. A Khasana
Superb hatásán nem fog sem szél, sem
eső, sőt a csók sem. Nem fest: az arcról
és az ajakról csak szappannal és vízzel
mosható le.

KHASANA

SUPERB

Mindenütt kapható!

Még ma tegyen próbát egy kis csomag Khasana Superb
ajakirral, ára: P 1.20 és arcpirosítóval, ára: P 1.50

Magyarországi központ: **Mihály Ottó**, K 2/1, **gyógy-
árúnyagykereskedés** Budapest, VI, Podmaniczky u. 43

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a. M., Párizs, London

énekese, aki újabban úgyszólván állandó indiszpozícióban szenved. Egymás után kénytelen lemondani az előadásokat, amely nem valami kellemes helyzetbe hozza a bécsi operaház vezetését. Az opera igazgatója a mai napig sem tudta eldönteni, hogy vajjon az énekes tényleg mind sűrűbben előforduló indiszpozícióban szenved, nagy pedig mindez a gázsíredukció miatt történi. Mindenesetre gondolt merészet s nagyot és

leszerződtette őt
évre Armando
Tokatyant.

Tokatyant csak számtalan kábeltávirat után engedte el a newyorki Metropolitan Opernhouse, amelynek hosszú ideig tagja volt. Egyébként az énekes tavasszal nálunk is vendégszerepelt a Városi Színházban nem valami nagy sikerrel.

— Emlékszem rá es egész biztosra veszem, hogy Tokatyan nem fog nagy

konkurrenciát jelenteni a magyar énekesnek.

— Csallakozom az előttem szólóhoz. Most azonban be kell számolnom magának Radó Sándor rekordjavításáról, aki felállította e héttől kezdve a pendlizés világrekordját. Radó Sándort a minap felkereste az egyik gramofónvállalat vezetője és nagy honoráriumot ajánlott fel neki, ha néhány slágert gramofónlemezre énekel. Radó rövid tárgyalás után aláírta a szerződést, amelynek értelmében október első napjaiban ki kellett volna utaznia Bécsbe felvételekre. Igen ám, csak hogy ez akadályokba ütközött, mert amint tudja, Radó naponta kétszer

kuplázik az egyik pesti színházban, egyszer egy bárban és háromszor lép fel egy filmszkeccsben. Miután ezeket az előadásokat nem lehetett lemondani, Radó elhatározta,

hogy pendlizni fog Budapest és Bécs között.

Ezt pedig úgy oldotta meg, hogy reggelenként felül a repülőgépre, délelőtt felvételezik a bécsi stúdióban és azután újból visszarepül Pestre,

hogy az itteni kötelezettségeinek eleget tegyen.

— Nahát, ilyen távon valóban eddig még senki sem pendlizett.

— Bizony nem.
— Most azonban bücsúzom magától egy kézszorítással és egy víccsel, amelyet Kun Magda mesélt el:

A gróf bemegy a patikába és egy aszpírint kér.

— De jó erős ostyában — teszi hozzá.

— Kérem — válaszolja a patikus. — Becsomagoljam?

— Oh, felesleges! Majd hazagurítom.

A hódítás titka

Valóságos varázslatot végez a kozmetika mai tudománya. Keresse fel

Paizs Kató
kozmetikai intézetét,

ahol szépségápolás, estélyi kikészítés, arctisztatlanságok speciális kezelése és quarefénykezelés van

Krémek és arcvizek szétküldése vidékre is

Tanítványok szakszerű kiképzése!

Díjtalan tanácsadás

Budapest, IV, Ferenciek tere 3, télem. 18.

Regény- és művész- Házasságok

Művészházasságok... **Legyenek** boldogok vagy boldogtalanok, **kény-**szeredettek vagy szerelmiek: **egyként** regényesek. Mindegyik mögött **meg-**bújik egy meleg szív, egy gazdag **lélek,** egy fensőbbes pillantás vagy egy **dacos** gondolat; valami olyan mozzanat, amely kihat a művész egész életére és alkotásaira, de legalább is élénken jellemzi egyéniségét. Vannak **mű-**vészházasságok, amelyek pusztán önmaguknál fogva érdekesek és vannak, amelyeket érdekes módon kötöttek meg. Ezek közül nem egy a következők hosszú sorozatára ad alkalmat az életrajzíróknak. Ime, futtában összeszedtünk egy kis házassági csokrot; minden szál virágát érdemes külön-külön megnézni.

Goethe Farkas János, a németek legnagyobb költője, a bámulatosan sokoldalú szellemóriás a házvezetőnőjét vette feleségül. A tudós, régiségbúvár, műbíró, rajzoló, orvos, rendező és színigazgató Goethe évek során át benső barátságban élt Vulpius Krisztinával s tőle fia is született. A fiúcska szépen serdült, az évek multak és Goethét, aki 1775 óta a weimari herceg udvarában élt, egyre nagyobb hódolat övezte. Károly Ágost herceg előbb a weimari kamara elnökévé és titkos tanácsossá, később pedig államminiszterré nevezte ki. A körülrajongott költő-tudós a tetőpontján állott irodalmi és politikai sikereinek, amikor 1806-ban oltár elé

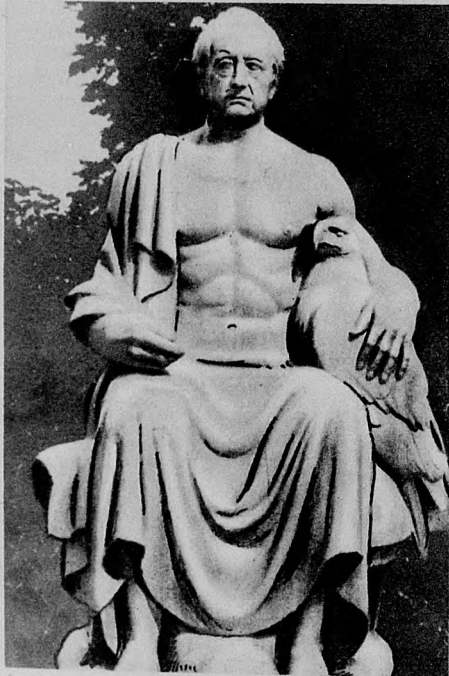
vezette Vulpius Krisztinát. Szívét már **nem nagyon** perzselték ennek a szerelmenek lángjai, mégis meg tudta tenni, **hogy nyilvánosan** magához emelje az ő mérhetetlen magasságába a házvezetőnőt. Ezzel a házassággal szentesítette viszonyát és törvényesítette fiát — ötvenhét esztendőskorában. A házasság élet azonban csak kilenc évig tartott. Vulpius Krisztina meghalt és a „Faust” halhatatlan költője özvegyen maradt. Szíve ugyan még egyszer lángot fogott és hetvennégy éves fejjel meg is kérte a tizenkilenc éves Levetzow Ulrika kezét, de az a parányi kéz nem lett az övé, csak egy pillanatra: amikor utóljára simult az agg költő tenyerébe és a két kéz örökre elbúcsúzott egymástól...

Egészen más volt az esete **Johnson Sámuel** angol írónak, a „History of Rasselas” című híres politikai regény szerzőjének, a nagy angol szótár halhatatlan megalkotójának. Az ő házasságkötése inkább a leánykérése miatt figyelemreméltó. Az író, aki imárottjától várta a bátorítást, nem mert határozottan előállani szándékával, csak célzást tett arra, hogy boldogan venné feleségül, de ezt három szerencsétlen körülmény lehetetlenné teszi. Az egyik az, hogy alacsony sorból származik; a másik, hogy nincs vagyona; a harmadik pedig, hogy egy nagybátyja akasztófán végezte életét. A leány végighallgatta a szerelmes írot és — segített neki abban, hogy fölbátorodjék.

— Oh — mondotta mosolyogva, — az igaz szerelem nem ismer akadályokat. Sok leány van, aki az ilyen külsőségekre mitsem ad. Az elsőre csak az a megjegyzésem, hogy én nem a születésük szerint ítélem meg az embereket s a másodikra az, hogy nekem sincs hozományom. Ami pedig a harmadik akadályt illeti: nos, az én családomból ugyan senkit sem akasztottak még föl, de egész sereg volt köztük, aki a kötélre bízást rászolgált.

A válasz roppant kecses volt és kizárta a visszautasítást. A híres író bátorságra kapott tehát és megkérte szerelmese kezét. Meg is kapta. Johnson, aki tíz kötetnyi írói életrajzot is írt és 1784-ben halt meg Londonban, boldog házasesetet élt.

Kevésbé volt boldog házasesete Ujfalvy Krisztina erdélyi költőnőnek, akinek a mai keretekbe illő férfias, szabad életmódja sok szóbeszédre adott a XVIII. században alkalmat. A magyar költészetnek ez egyik legelső női művelője 1761-ben látta meg a napvilágot a Kisküküllő megyében levő

Goethe

Szőkefalván. Gazdag székely nemesi család sarja volt és szépségével vetekezni egy leányé sem tudott. Szépen táncolt és énekel, gazdag könyvtárat hordott össze, de önálló egyénisége és különködő modora már serdülő korában megnyilvánult. Gondtalan életébe végül is beköszöntött az első csalódás. A mindig magyar ruhában járó leány mélységes szerelem fűzte a fiatal Haller László grófhoz, aki aztán másnak esküdött örök hűséget. Krisztina ekkor fájdalmas dachból a legcsúnyább udvarlójának nyújtotta kezét. Esküvőjére hivatalos volt Molnár Borbála költőnő is, aki kérte őt, mutassa be az újdonsült férjnek. Az ifjú asszony keserű gúnnyal válaszolta:

— Nézz szét a társaságban s ha megtalálsz a legrútább férfit, mingyárt megismerheted, hogy az a férjem.

Ez a férj különben művelt és gazdag földbirtokos volt, nagy uradalom és jószág ura Mezőcsáváson. Noha Krisztina kívánságára megígérte, hogy nem mint feleségét, hanem csak mint barátját fogja tekinteni és egymástól függetlenül élhetik életüket, csakhamar esengeni kezdett szerelméért. Az asszony lelkivilágát fölzaklatta a közeledés, a sűrűn ismétlődő jeleneteket nem bírta elviselni s ezért kolozsvári rokonaihoz utazott. Ettől kezdve mind többet volt távol férjétől, akiben szintén csalódnia kellett. Az ősz és a telet Kolozsváron töltötte és csak a tavasz vége felé járt haza Mezőcsávásra. Ebben az időben rengeteg hír kelt róla szárnyra, mert férfias modorát, szabad fölfogását még jobban érvényesítette, mint azelőtt. Az emberek megbotránkoztak rajta, hogy férfiruhát öltött magára, lóháton járta be a környéket és vadidegen férfiakkal levelezésbe bocsátkozott.

Ujfalvy Krisztina akkor költözött csak végérvényesen vissza urához, amikor már az ötvenes éveit taposta. Mindössze néhány esztendeje volt már hátra, de férjétől haláláig külön lakott. A kétszer csalódott asszony már hajadonkorában is verselgetett, de a tollat főképpen házasesete szenvedései adták

kezébe. Dalaiban szerelmi csalódását és holdogtalan frigyét énekelte meg.

Strauss Jánosnak, a keringőkirálynak két házassága is rosszul sikerült. Első felesége, Trefsz Jetty énekesnő hamarosan elhunyt, második felesége, Dietrich Angela pedig megszökött tőle egy csábítóval. A bécsi operett fejlődése ezután hosszabb ideig legényéletet élt, amíg a múlt század hetvenes éveiben újra megnősült. Harmadik feleségével úgy ismerkedett meg, hogy egy szép napon töméntelen levele között egy rózsaszínűt is kapott. A levélben egy ismeretlen női rajongója a hódolatát fejezte ki előtte s a levelet így írta alá: „A legdícsőbb nevet viselem, amelyet csak ismer a világ.” A hölgy ugyanis névrokona volt bálványképeinek; Strauss Adélnak hívták és ezt a körülményt sikerült bókának használni fel. A nagy muzsikusz személyesen is találkozott a sudártermetű, karcsú, előkelő megjelenésű levélíróval és szíve az első látásra tüzet fogott. Jóllehet, Strauss Adél már asszony volt, egy gyermek anyja, az ünnepelt keringőkirály haját pedig ötven esztendő deresztette: az ismeretségből házasság lett. Sőt a zeneszerző az asszony kedvéért áttért a protestáns hitre is, ami miatt a Hofburgban kegyvesztetté vált. Az udvarnál viselt karmesteri tisztségétől megfosztották és Ferenc József soha nem részesítette kitüntetésben. Mindezért kárpótolta őt felesége, aki hűséges élettársa, művei sugalmazója, ihlető muzsája lett. A Denevér, a Cigánybáró, a Kék Duna-keringő szerzőjének hírneve nőttön-nőtt s muzsikájában 1899-ben történt haláláig egy boldog frigy andalító hangulata zengett.

Végezetül említsük meg még *Hector Berlioz* francia zeneszerző érdekes házasságát. A mai programzene megteremtője, több nyitány, szimfónia és opera híres szerzője tíz esztendői reménytelen szerelm után nyerte el imádottja kezét. Hymen rózsalánca azonban már kétévi keserves házasság után szétszakadt. Berlioz még 1822-ben lett rabja Smithson Harriettnek, a kis

Samuel Johnson

angol színészlánynak, aki színtársulattal a párizsi Odeon-színházban vendégszerepelt. A Hamletet adván elő, Ofélia szerepébe Harriett ugrott be és tomboló ünneplésben részesült. Az előadáson jelen volt a még ismeretlen és mindössze tizenkilenc éves muzsikusz is és lángoló szerelemre gyulladt a szőke szépség iránt. Szenvedélyes leveleket írt hozzá, ezekre azonban mély hallgatás volt a válasz és a megismerkedésre nem kapott alkalmat. A szerelmes Berlioznak végre kedvező helyzet kínálkozott. Egy jótékony célú előadáson, amelyen Harriett is föllépett, sikerült előadatnia *Waverley* című nyitányát és abban reménykedett, hogy a színésznő majd fölfigyel rá és diadala összehozza őket. A szép ábránd azonban nem vált valóra, mert a *Waverley* csúfosan megbukott...

Telt-múlt az idő, Harriett hazautazott a színtársulattal Londonba s Berlioz, akinek pályafutása kezdett kialakulni, reménytelenül vívódott tovább. Barátai gúnyolták, kötekedtek

vele s kétségbevonták, hogy Harriett méltó volna a szerelmére. Az évek multak s a zeneszerző lassan-lassan kiábrándult az angol leányból. Egy megrázó zeneművével, a Misével 1830-ban megnyerte a második Rómadijat s ennek folytán két évig Rómában kellett tanulnia. Közben átesett egy másik szerelmen is, de Harriett neve nem törődött ki nyomtalanul az emlékezetéből. Amikor Rómából hazáért, földobbant a szíve annak hallatára, hogy a színésznő ismét a francia fővárosban van. Éppen ekkor készültek Párizsban a *Symphonie Fantastique* című szvitjének bemutatására és erre meghívatta Harriettet is, A zenemű előadásának végén nagy tapsvihar harsogott föl s a két szív végre, líz esztendő után, egymásra talált. Noha Berlioz házassági tervét elleneztek barátai s maga Liszt Ferenc is igyekezett lebeszélni őt, a már ünnepeelt muzsikusi oltár elé vezette szerelmesét.

A boldogság azonban nem tartott sokáig. A Montmartre-on levő ütöttkopott lakásuk a nyomorúság hajléka lett, Harriettet színésznői pályáján a balszerencse üldözte és a koldussors kikezdte szépségét is. A zeneszerző

*Strauss Adél asszony,
Strauss János özvegye*

Hector Berlioz

kettőzött erővel birkózott az anyagi gondokkal, egyre-másra szerezte remekműveit s végül már zenebírálókat is írt. Csak hogy a szerelem már tovasuhant... A hajdan zárkózott, hideg nő kétségbeesett vággyal csüngött urán, az ivásnak adta magát s Berlioz végre is elmenekült Berlinbe. Nem törődött egyéves kislíával, nem a magára hagyott asszonnyal: csak ment, mert minden áron szabadulni akart. A muzsikusi, akinek nevéhez a Rákóczi-induló átírása is fűződik, húsz évig élt egy énekesnő oldalán. Közben meghalt a felesége, fia is hősi halált halt, de ő élete végéig magán hordozta boldogtalan házasságának bélyegét.

Ime, a művészházasságok. Jellemzők frókra, költőkre és muzsikuskokra, akik az emberi kultúrát mérőldes léptekkel vitték előre s akiknek minden agysejtje az alkotás lázában égett el. És ezek a házasságok, legyenek bár boldogok vagy boldogtalanok, kényszeredettek vagy szerelmiek: egyként regényesek. Hiszen mindegyik mögött egész regény lappang: egy alázatos gondolat, egy meghunyászkodó pillantás, egy sivár lélek vagy egy kihűlt szív egész regénye.

Huray István.

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

25

Gellért

D'Arrigo Kornél a világ legudvariasabb embere. Róla mesélik, hogy a kutyáját magázza és ha szórakozottságában az uccán véletlenül neki-megy egy hirdetőoszlopnak, bocsánatot kér ettől. Szóval ennek a D'Arrigo Kornélnak van egy notesza, amelynek kalendáriumrészébe minden január 1-én pontosan beírja, nap-nap után, hogy kinek kell gratulálni. Ha akad olyan nap, amelyre egyetlen gratuláció sem esik, a kedves és udvarias D'Arrigo valósággal boldogtalan, úgyannyira, hogy ilyen esetben a névnapon kívül minden egyebet felhasznál arra, hogy barátait és ismerőseit üdvözölhesse. Bizonyosságul itt adok egy naptárszeletet D'Arrigo noteszével. Éppen a mai napról szól.

Péntek

Szeptember

*gratulációk
Gellértnek
D'Arrigo Kornél*

Szombat

Gellért p.k. vt.
Kleofás
Eufrozina sz.

14

25

Vasárnap

27

Kozma

A színdarabnak az első oldala a legfontosabb. Vannak kabbalás direktorok, akik egyenesen az első oldaltól teszik függővé azt, hogy a darabot elfogadják-e, vagy sem. Az első oldal az irányjelző, az első oldal az izléscsináló, szóval, az első oldal az az oldal, amely a mi kabbalás világunkban valósággal sorsdöntő oldala annak a színdarabnak, amelyet az igazgató színre akar hozni. A kabbalában természetesen nincs törvényszerűség. Egyik igazgatónak ezéri tetszik az első oldal, a másik igazgatónak azért, a legtudósabb kabbalisták sem tudnák rendszerbe foglalni a tetszés vagy nemtetszés okát. Itt közlök két olyan első oldalt,

Szombat

26

Jusztin

Bizonyára mindenkit érdekelni fog az a hír, amely diszkréten és fülbesúgva elárulja, hogy Huszár Károly, a világhírű filmszínész, az egész világon népszerű Huszár Pufi birtokot vásárol. Huszár Pufi egy-két évig akar már csak dolgozni és egy-két év után, amint ő maga mondja: „belemegyek a nyugalomba”.
Hogy a filmszínészből birtokos le-

100 pengőért

kényelmes lakás kitűnő ellátással a főváros középpontjában

URINÓK OTTHONA

Szentkirályi uca 22, I. Uccai fekvésű szobák

amely mind a kettő már első látásra megtetszett az igazgatónak.

Az egyik első oldala a „Feketeszárú cseresznye” című színdarab első oldala, amely már beváltotta a hozzáfűzött reményeket. A másik egy most induló operettnek, az „Ófelsége frakkja”-nak első oldala, amely egyelőre csak reményekkel kecsegtet.

Itt adom mind a két első oldalt. Tessék eldönteni, hogy mi olyant lehet a két első oldalon találni, amely a színház igazgatójának azt az érzést ajándékozta, hogy siker lesz.

„Feketeszárú cseresznye”

írta
Körmeny János

„Ófelsége frakkja”

írta:
Béreffé - Gajdai

Szereplők:
Sylvia — Kosáry
XVI. György — Kertész
Lola — Fejes
Lipót herceg — Ráthay

Hétfő

28

Vencel

Valósággal bámulatos az a siker, amelyet a kis szőke Bársony Rózsí arat odakint Németországban. A „Déliabáb” éppen múlt száma közölt egy képet, amely az egész német sajtót bejárta és amely Bársony Rózsit

NOVOPIN szénsavas fenyő-
fürdőt használók

mert megszünteti a fáradtságot, idegességet, üdít és fiatalít. Főlerakat: Székely István, Budapest, X. Állomás u. 15

ábrázolja és ennek a hétnek már megint megvan a bennünket, magyarokat illető szenzációja: készült egy rajz, amely ugyancsak Bársony Rózsit ábrázolja, két partnerével, Jergerral és Paulsennel és amely ugyancsak minden német újságban megtalálható.

Ez a rajz.

Kedd

29

Mihály

Körmeny János „A néma ember”, az Uj Színház új darabjának a főhőse. Egy öreg, jókedélyű, izzig-vérig magyar birtokos urat játszik a darabban Körmeny, aki elvei miatt

ASTRA Műsoros Művész Estje

1931 október 3-án (szombaton) 8 órakor VI. Podmaniczky uca 45. (Díszterem)

3 óras vidám műsor.

Belépés díjtalan.

Ruhatár 1. — pengő

A kis szubrett egészen esinos kalitkában lakott. Szabályszerű, előírással szubrett-lakás volt, édes és mint maga a szubrett. Stílusok és ízlések adtak itt egymásnak találkát (minden lizezon hátrahagyott valamit, egy-egy bútordarabot, vitrint, vázát vagy csipketerítőt, úgyhogy a hozzáértő szem pontosan meg tudta volna mondani, hány bankárt, textilgyárost, divatos írót és földbirtokost fogyasztott az édes), de éppen ez a zagyvaság adta meg a lakásnak azt a bizarr színt, amely annyira illett a szubretthez.

A füstestű nőeske rózsaszínű pizsamában, kócosan és kifestetlenül hevert a széles pamlagon. Prózái dologgal foglalkozott: magolt. Álmosan biflázza a szöveget, amely a színpadon kedves, vidám és pikáns lesz. Egyelőre csak leledarálta a librettista szellemességeit, amelyek ebben az előadásban vajmi kevésbé csillogtak. De a szubrett sem volt az, amilyennek esténként mutatkozott, a csupa vidámság, csupa temperamentum. Unott arccal, fanyar szájjal szajkózta a szavakat és gyakran bosszankodva földobta magát a pamlag rügőin, mint a vízből kipattanó hal.

— Már megint „vizsgálóbíró” leszek a darabban — mérgelődött, — én kérdezek és Pataki („a közkedvelt táncoskomikus”) mondja a remek vicceket.

Nappal nagyon haragudott erre az „oszlóp”-ra, akire a szerző urak úgy vigyáztak, mint a hímes tojásra és aki mellett esténként azt a szerepet játszotta, amelyet a mezítelű gyerekek a teniszgrundon: adogatta a labdát.

Tíz percnél hosszabb után a szőnyegre

dobta a gyűrött és telefirkált szerepet és fölbámult a mennyezetre. Új barátjára gondolt, a híres védőügyvédre, erre a hegyes-szakállú pohos emberre, aki még oly bátor-talan — az ajándékozásban. Egy selymesen csillogó perzsabunda is fölillant előtte és elhatározta, hogy ma este gyalogsétára invitálja a barátját — hátha?!

Egy kis, pufókarcú szobalány rontott a szalónba.

— A doktor úr van itt.

A szubrett ijedten fölszökött a pamlagról.

— Várjon! — sügta bosszúsán és a nagy állótükör elé ugrott. Rűzs, szénrudacska, púderpamacs gyorsan járt a kezében és minden villámgyors mozdulat derűsebbé varázsolta a fáradt arcoeskát. Mire a barátja belépett, már egy mosolygó szubrett-pofi édesedett feléje.

A védőügyvéd komor arccal, összeráncolt homlokkal csókolta kezét.

— Erre jártam... gondoltam fölnézek... meglepem — dadogta.

A szubrett aggódalmaskosva kérdezte:

— Valami baja van?

— Nekem? Oh dehogy...

Leültek. A szubrett fűgén töltött a konyakból, a férfi szinte dacosan fölhajtotta a szeszt. Újabb töltés, újabb hörpintés. A homlokredők még sötétebbek. A szubrett feszeng, lesütött szemekkel, félrefordított fejjel ül és halkán tudakolja:

— Történt valami?

— Hát nézze, fiam — szakad neki lendülősen föl a kövérke emberből, — én az igazság embere vagyok. Én ismerem az emberi lelket, én ismerem a bűnt.

— Tudom — lihegte a szubrett lesütött szemekkel.

— Én nem vagyok ostoba bankár, nehézfölfogású, földdel bíbelődő ember, de nem vagyok üresfejű író sem, aki hiúságában csak önmagát látja.

A szubrett tragikus némajátékot kezdett egy hirtelen előkerült selyemkendővel.

— Én szenzációs bűnperekben vittem vezetés szerepet és sikerrel vívtam meg a legszívósabb királyi ügyészekkel — morzsolta rendületlenül az ügyvéd.

— Miért mondja nekem mindezt? — nyöszörögte a szubrett.

— Mert meg akarom magával értetni, hogy én nem vagyok átlagember. Ügyész, vizsgálóbíró, detektív, rendőri riporter vagyok egyszemélyben és mindenképp ismernem az emberi lelket.

— Elhiszem, édes szívem — pityergett a szubrett, — de miért kínoz most?

— Már nem kínozom tovább, drága Lizzi, már mindent tudok, amit tudni akartam. Maga már beismerésben van és ez nekem elég. Magánál tegnap este férfilátogató volt.

— Nem igaz — csattant föl a szubrett.

— De igaz — felelte nagyon kimerően a szakállas. — Magas, barna, kicsit szeplős, nyolc órákor jött...

— Nem volt nálam senki...

— Nyolc órákor jött, ha mondom, maga gyorsan vacsorát csináltatott és az illető itt volt éjfélig. Maga tehát megsalt...

— Hallucinál — nyögte a szubrett és befúrta a fejét egy vánkossa.

A védőügyvéd gúnyosan mosolygott.

— Ez az, amit még hírből sem ismerek. Én a realitások embere vagyok és mindenkor jól megfontolom, amit mondok. Akarja, hogy elsoroljam a menüt?

— Tegnap este sonkát és teát vacsoráztam — egyedül — kínlódott a nő.

— Ebből a sonka igaz, a többi nem. Előételnek tojásrántotta volt, utána sonka, szardínia, ringli, azután hideg szárnyas és végül sajt. Tudja mi következik a menü gazdagságából? Az, hogy maga várta ezt a vendéget.

— Minden itthon volt — szólta el magát a lány és ijedten beharapta az ajkát.

— Ne fáradjon — legyintett fölönyesen a szakállas, — már régen elárulta magát. Az én szemem...?!

— Ugy értettem, hogy ezt a vacsorát adhattam volna, mert mindez itthon volt, de nem adtam.

— De adta. Egy üveg fehérbort és egy kis üveg vörösbort ittak. Ebből az következik, hogy az illető szesszel élő ember. Ujságíró vagy katonatiszt. Vagy színész.

A szubrett hisztérikus lendülettel a pam-lagra dobta magát.

— Mondja meg végre, hogy mit akar tőlem? — toporzékol.

— Majd megmondom — hangzott hűvösen. — Tehát: beigazolást nyert, nyomtétatosan ismétlem, beigazolást nyert, hogy

**SZEPLŐK
MÁJFOLTOK
PÖRSENESEK
ELLEN**

**CRÉME
MONTREUIL
EDY** RENÉ
MONTREUIL
PARIS

**BIZTOS,
GYORS,
KELLEMES**

**KAPHATÓ
MINDENÜTT!**

FŐRAKTÁR, MAGYARORSZÁGON:
TÖRÖK PATIKA
BUDAPESTVI. KIRÁLY U. 42.

JUGOSZLÁVIÁBAN KOSMOCHEMIA
K. D. ZAGREB, RAČKOVA UL. 7.

AUSZTRIÁBAN: ALTE FELD-
APOTHEKE WIEN STEPHANS PL. 8.

ROMÁNIÁBAN MINERVA GYÓGY-
SZERTÁR, ORADEA, PIATA UNIRIIS.

Csehszlovákiában: Vorošrak gyógyszerár
Bratislava: Mihály-kapunál

magához tegnap este nyolc órákor beállított egy magas, barna, kicsit szeplősarcú férfi, akinek maga a nyakába ugrott. Ez a látszat szerint katonatiszt, ujságíró vagy színész magánál megevett egy tojás előételből, sonkából, szardíniából, ringliből, hideg szárnyasból és sajtból álló vacsorát, megivott egy üveg fehér és egy üveg vörösbort és éjfél felé távozott. A vacsorának kilenc órákor vége volt, kérdezem, mi történt kilenctől háromnegyed tizenkettőig?

— Mondja — csattant föl haragosan a szubrett, — maga spionkodásra használja föl a cselédemet?

— Természetesen. Ezt én mindig így szoktam. De maga most ne kérdezzen, maga feleljen. — Azt hiszem könyörtelen logikával építettem föl a vádamat, maga csak teljes beismeréssel felelhet.

— És mi történik, ha mindez igaz? — meredt a férfira a szubrett.

— Akkor mi, édesem, végeztünk. Amikor magához közeledtem, megmondtam, hogy nem óhajtok jól-rosszul megfizetett liezont, színésznő kedvest. Bizonyos gyöngédebb érzések sodortak maga felé.

— Szerelem? — gúnyolódott a nő.

— Nevezhetjük ennek is. Kétségtelenül gyöngédebb érzések voltak...

— Ha igazán szeret, akkor... — kezdődött a színészkedés, de a férfi gyorsan leintette.

— Ohó, ezt hagyjuk. Az én szótáramból

hiányzik ez a szó: szentimentalizmus. Én a realitások embere vagyok, ezt már mondtam, én parancsolni tudok az esetleges érzéseknek.

— Szóval, szakítunk?

— Igen. Én parancsszóra el tudom gámban hallgattatni a szívet, ha olyan körülmények játszanak közre, amelyek ezt szükségessé teszik. Engem nem lehet megcsalni, fiam.

Az utolsó mondatot már emellett hangon vágta ki a szakállas.

— Én nem osztozom senkivel, nem leszek paprikajanesi, sem puszta pénzforrás és ha még úgy szerettem — vége.

A pocakos emberke fölkelt a székről és diadalmasan nézett földretepert áldozatára.

— Elmegy? — hangzott siralmasan a párna alól.

— Elmegyek — felelte szilárdan a védőügyvéd. — Nálam nincs appelláta. Amit én mondok: kúria. Én karakter vagyok.

Az ajtó felé indult.

— Várjon, szívem... lihegte a szubrett. A férfi megállt a szalon közepén — az arca majolika faun-arc, — a kis szubrett könnyes szemmel fölült a kereveten.

— Nem akarok elveszíteni egy bolondságért. Bevallok mindent. Pontosan úgy történt, ahogy ez a piszok Erzsi ma reggel megtelefonálta neked. Magas volt, barna volt, megette a ringlit, a szárnyast, megitta a bort, de nem volt katonatiszt, se újságíró, egyszerű villanyszerelő volt — a bátyám, a testvérbátyám.

A védőügyvéd arcán megjelent a diadalmas gúnyos mosoly, amelytől annyira féltek a királyi ügyészek.

— A bátyád volt? — nevetett — az ilyesmit, fiam. Nesztroy korában elnyűtték a fantáziánélküli bohózatírók.

— A bátyám volt, aki Nagykanizsán dolgozik és három napra Pestre jött.

— Ezt bevallhatna volna rögtön...

— Nem akartam... Egyszerű munkás, villanyszerelő... Számár voltam, de szégyeltem... Az ember szégyelli az egyszerűbb rokonokat.

— Én pedig szégyellem, hogy ilyen gyermekmesékkel próbálkozik nálam, aki...

— Ha akarja, meg is győződhetik róla, hogy igazat mondtam. Ma délben is itt ebédel szegényke.

A pocakos arcán ismét megjelent a gúnyos vonás.

— Leszek bátor megvárni őt.

Egy félóra múlva megszólalt a csengő. Magas, barna, szeplősarcú fiatalember lépett a szobába, elfogódottan a vendég látára.

— Hollriegel István — mutatkozott be ügyetlenül.

— Minket így hívnak — mosolygott szégyenlősen a szubrett. — Én is Hollriegel Róza vagyok, Hamvay Elvira csak a színpadi nevem.

A védőügyvéd szigorúan végignézett a jövevényen. A viselkedése, a ruházata, a keze elárulta a jobb munkást. A kis pocakos arcán azért nem enyhültek meg a vonások.

Az ebédnél titkon jeleket váltott a szobalánnyal és csak akkor engedett föl, amikor megkapta a néma jelentést, hogy csakis ugyan az a fiatalember vacsorázott tegnap este a szubrettnél.

— Kis csasi — súgta titkon a szubrett fülébe, — ezt mingyárt megmondhatta volna. Én demokrata vagyok. Nagyon megfélembesztett a viselkedésével.

Aznap este a szubrett az állólámpa rózsaszínű fényénél levelet írt a „Zöld sárkány” librettistájának.

— Pofikám — írta — egy darabig vigyáznunk kell. Új barátom hideg pasas, nem bocsát meg olyan bután, mint elődje, Tárkányi bankvezér ur. Főpróbát tartottam belőle. Hatás kipróbálva a fináléig. Megy. Vízben hagy. Jelen gazdasági viszonyok mellett azonban ez nem kívánatos. Hűség ajánlatos. És én hű is leszek hozzá, míg — nem telefonálsz, hogy nálad mikor találkozhatunk. A szerep, amit Zsigárdy darabjában játszom, vacak, de majd csinálok belőle valamit.

Csókol: **Elvira.**

Antok Ferenc, Békéssy és Németh Ila a „Tahi Tóth Veronika” című darabban a Bethlen téri Színpadon, amelynek műsora a siker jegyében zajlott le. Különösen ki kell emelnünk Erdélyi Mihály operettjét, a „Tahi Tóth Veronika”-t, amelyben Fereny Marianne temperamentumával, Antok Ferenc kellemes hangjával és a tehetséges Németh Ila egyéni humorával tündek ki. A kis színház nagy sikeréből oroszlanrész illetik Dénes Györgyöt, aki Liptay „Rubikon”-jában lép fel. Nagyon mulatságos Tamás Benő magán-száma, aki egyébként is főerőssége a színháznak. Rajtuk kívül Szentiványi Kálmán, Futó Klári — akitől még sokat várunk — és Kazal László osztóznak a sikerben.

zoba-
nikor
csak-
gnap

brett
hatta
meg-

ózsá-
ány”

gyáz-
nem
ódje,
ttam
legy.
nyok
űség
g —
koz-
ában
előle
vira.

a a
n a
a si
mel-
'ahi-
cezy
renc
eth
zín-
énes
lóp
gán-
zín-
án,
x —

Mostanában sok szó esik arról, hogy, mi legyen a régi Várszínház épületével. Egyes verziók szerint irattárnak szánják, egy másik terv az, hogy katonai raktárnak alakítják át, de szó van arról is, hogy templom lesz belőle.

Valamikor a pálosszerzetesek kolostora volt a színház helyén, majd amikor József császár a pálosokat kitiltotta az országból, a karmeliták kapták meg a templomot, de rövid idő múlva a császár tőlük is elvette és német színészeknek adta, hogy ott színházat csináljanak. Így lett Isten templomából Thália temploma. A színpadon hátul még meg vannak a régi oltár nyomai és a sülyesztőben, amelynek helyén valamikor kripta volt, egy-egy bedőlt fülkéből porladozó fehér csontok kerülnek elő.

Régi porosodó iratok közül kerestünk ki a Várszínházra vonatkozó adatokat és a Nemzeti Színház múzeumában sok érdekes régi színlapot és feljegyzést találtunk.

Budán a Várszínházban játszottak először magyar színészek. Akkor még Budavárbélszínház volt a neve és a társulatot Magyar Játsszó Társaságnak nevezték. Az első direktor Kelemen László volt. Az első budai direktor nem színházi ember, hanem prókátor volt. A színház bérlője gróf Unwert, akitől csak nagynehezen kapták meg a színházat a magyar színészek.

Az első magyarnyelvű előadást 1792 május 5-én tartották.

Egy régi pénztárjelentésből sok érdekes adatot tudtunk meg és okulásul a mai szlárokknak és azoknak, akik elégedetlenek a gázsijukkal, itt közlünk pár érdekes számot.

A legnagyobb összeget, harminc forintot, Moor Anna leányasszony kapta. Gaál Franciska ilyen fizetés mellett nem szerződött volna a Várszínházhoz. Sebestyén Géza elégedetlenkedő zenészeink vigasztalóul írjuk meg, hogy Lavotta János, aki a jelentés szerint a „muzsika direktora” volt, 15 forintot kapott hópénzre, ahogy akkor a gázsit nevezték. A tiz főnyi zenekar összesen 60 forintot kapott. Legérdekesebb pozíció a sugóé lehetett, mert a 20 forint, amit kapott, aránylag nagy fizetésnek számítható, hiszen a legtöbb színész 15 forintért szerződött.

Egy hónap alatt „tizenkét mutatványokra” bérelték ki az osztrák gróftól a színházat és minden mutatványért három aranyokat kellett fizetni.

Érdekes a segédszemélyzet fizetési adatai és a különböző költségek is.

Két tzedulahordó (a színlaposztók neve) 10 forintot kapott. A színházi horbélynak „hajfodorító” volt a neve és 16 forint fizetése volt. A reflektor abban az időben gertya volt és ez nagy megterhelése volt a színház jövedelmének. A jelentés szerint a szappanosnak fadgyúgyertyáért 36 fo-

rintót fizettek az első hónapban. A kéményseprőnek tűzrevizyázásért 3 forint huszonegy krajcárt adtak. Ez volt a mai tűzoltói ügyelet díj őse. Vigalmi adónak, rendőrségi díjnak nem találtuk nyomát a feljegyzések között. Ellenben „kotsi” címen 12 forintokat láttunk elszámolva. Ez a „kotsi” azt jelentette, hogy abban az időben a színészeknek nem volt ezüst Lanciájuk, hanem a színház kocsija szállította őket Pestről a hajóhidon át a színházhoz. Érdekes, hogy ez a szokás a Várszínház legújabb koráig fentmaradt és amikor a Nemzeti Színház kezelése alatt állott, még a háború alatt is a magánszereplőket a színház hintóján, a kar tagjait egy autóbuszfélen szállították a Kőrít sarkáról a várba.

Előadás után a közönséget fátylós emberek várták, akik pár krajcárért hazáig kísérték a sötét budai utcákon a nyakkitöréstől érthetően óvakodó őseinket.

A pénztári jelentés végösszege 814 forint és 24 krajcár volt. Utána számoltuk az első színházi lütkár számadásait és elkéve ugyan, de rájöttünk, hogy 60 krajcárral tévedett az összeadásban a direktor tiszébre. (Reméljük, nem lesz bünpör a dologból különben úgy is elévült már.)

Kelemen László társulatának szigorú törvényei is voltak. Ez is azok közül való.

IX. 13. paragrafus. Nem engedtetik a férjfinak, hogy a fejrsemélynek száját tsókolya. Ha azt a játék megkívánnya, homlokát tsókolya.

Az akkori színházi törvényesék a bűnösöket hópénzük hatodára büntette.

Kelemen László társulata megbukott. Biztosan ő is a gazdasági viszonyokra hivatkozott. Ugyanis télen nem tudott előadást tartani, mert a hatalmas épület fűtése nagyon sokba került.

A következő évben a Nemzeti Játsszólársaság szerepelt a Várszínházban. Színlapjukon latinul az állott: Theatri Nationalis. Ők is megbuktak és ezután hosszú időn keresztül vidéki társulatok látogattak el pár hétre Budára játszani. A Nemzeti Színház 1870-ben vette kezelésébe a Várszínházat. Minden nyáron 13 előadást tartottak. A „Dalos Pista” előadásával nyitották meg a színházat. A Nemzeti Színház 1916-ig tartotta fenn a Várszínházat. Az

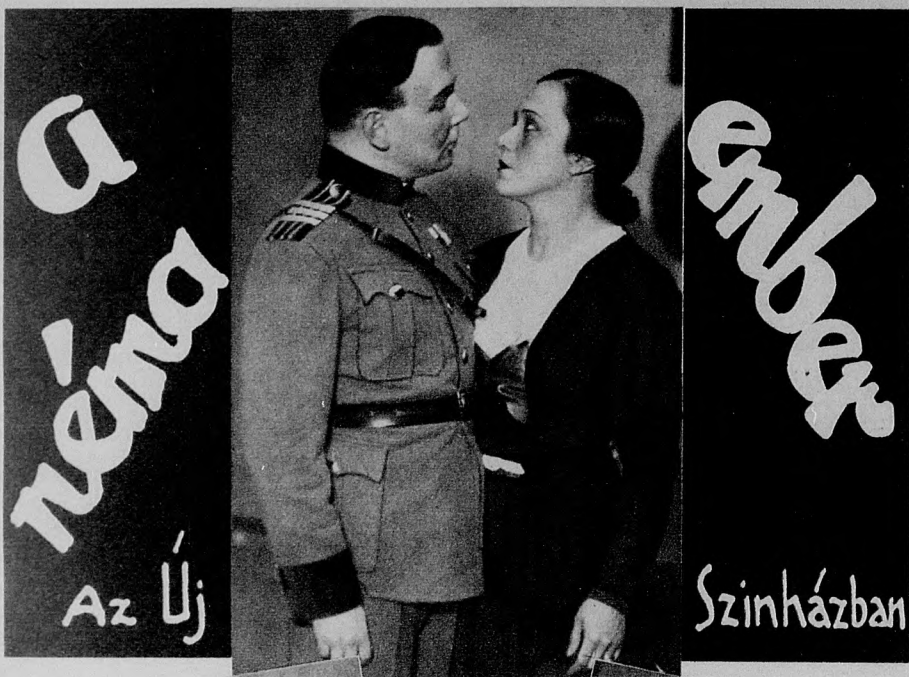
utóbbi időben hetenként három előadás volt, egy opera és két dráma. A háború második évében becsukták a Várszínházat. Az okok ugyanazok voltak, mint 1792-ben: sokba került a fűtés. Bánffy intendáns ebben az időben udvari színházat akart csinálni a Várszínházból, de fölhagyott tervével, majd két év múlva, 1918 március 21-én megnyitotta a színház kapuit az „Erősebb” című saját darabjával. A darab megbukott, a színházat újra becsukták.

A Várszínház történelméhez több nagy-névű színművészünk karrierjének indulása fűződik. Itt lépett először színpadra Ferenczi Ferenc, Alfonz úr „Adrien”-jében, mint növendék. Laborfalvi Róza és Gyenes László szintén itt érték el első sikereiket. Márkus Emilia művésznő, mint színőnödék 1875-ben a Várszínházban lépett először a világot jelentő deszkákra.

Ezek a világot jelentő deszkák a Várszínházban nagyon korhadtak már, de azért raktárnak jó lesz. Érthető, hogy senki sem gondol arra, hogy a Várszínházból színházat kellene csinálni. A fűtőanyag most is drága... — Vig —

A Várszínház ma (Labori felv.)

Toronyi Imre és
Orsolya Erzsé

Harsányi Rezső   Bazsai Lajos
és Boray Lajos   és Köröndy János
(Áldor felvételei)

Jelenet a stambuli török Nemzeti Színház „Magheresedo” című népszínműéből

Intimitások / Konstantinápoly színházi világáról

Erfagru Mukszin, a török Nemzeti Színház igazgatója

Hakki bey, komoly, intelligens török fiatalember barátommal színházi kérdésekről vitatkoztunk Bebekben, a Boszporusz partján levő nyaralóhelyen.

— Mondja meg őszintén, — kérdezem — önnek és a többi Európa nagyvárosainak főiskoláit elvégzett török ifjúnak nem hiányzik Konstantinápolyban a nagy, komoly kőszínház?

Mosolyog.

— Nálunk van színház . . . Nemzeti Színház . . .

Kissé gúnyosan mondja:

— Nem tetszik.

Nem szabad megsérteni a törököket. Hiába magyarázza az ember, hogy a fából épült színház nem egyenlő a kőszínházzal.

Darul Bedayi.

Ez a transzparens ragyog Pera, Sztambul európai negyedének egyik terén, a Nemzeti Színház homlokzatán. Sajnálja az ember az ott élő európaikat, hogy „csak” ez a fabódé (nevezzük így egész őszintén) nyújtja a színházi kultúrát.

Az állam pedig komoly pénzüsszeget bocsát a színházigazgató rendelkezésére.

Erfagru Mukszin beynek hívják a színházigazgatót. Ezeket mondja:

— Nem akarok összehasonlítást tenni a mi munkánk

Bedia Kürahhid, a naiva

és a nyugat színházai között, mert én magam is Berlinben, Párizsban és Amerikában éltem, tudom, mi az a jó színház. Ellenben remélem, hogy néhány esztendő múlva elérünk egy bizonyos paritást. Mi népi darabot játszunk elsősorban, mert a török közönség rajong ezekért a darabokért. Zenés énekes játékok. „A mag-árus” című népszínmű mindig telt házakkal kerül színre.

— Európai szerzők ?

— Természetesen műsoron szerepel mindenki. A társulat komoly erőkből áll, vérbeli művészekből, akik a nyugati nivón állanak. Most csak a közönség megneveléséről van szó.

Nehire Neyir a legkiválóbb török színésznő.

— Mennyi a fizetése művésznő ?

— Kétszáz font. (540 pengő.) Az én gázsim a legnagyobb. A ruhákat is én fedezem belőle.

Mit szólna egy pesti primadonna, ha ilyen fizetést ajánlanának neki ?

Bedia Kürahhid, a kostantinápolyi Nemzeti Színház naivája is nyilatkozik :

— Sok autogramot kérnek a színházi kiskapuban a török művészek-től ?

— Ugyan... Itt nem kultusz az autogramgyűjtés. Virágot sem nagyon küldenek.

— Mi szeretne lenni ?

— Hollywoodi filmsztár. Leszek is. Most Párizsban fogok filmezni, eredeti török filmben.

*

Különös, amennyire részvétlenség veszi körül a színházat, annyira nagy kultúrája van Sztambulban a mozinak. Nagyon szeretik a törökök a filmet és minden mozi — hangos.

A Grand Rue de Pera egyik film-palotájában valami szörnyű német csikósfilmet játszottak a magyar puztáról, Verebessel a főszerepben. Pesti tájképek is vannak ebben a filmben. A diót, mogyorót ropgatató törökök elragadtatással kiáltottak fel, mikor a török- és franciayelvű felirat jelezte, hogy a tájak és képek Magyarországot, a fővárost ábrázolják.

És ha nem tetszik nekik valami,

Nehire Neyir, a hősnő

szín-
szek-
z az
gyon
k is.
edeti
nség
nagy
nozi-
ők a
s.
film-
émet
usz-
Pesti
ben.
ők
or a
ezte,
ágot,
ami,

kiabálnak. Ha valaki ellen intrikálnak a filmen, akad aki közbeszól és figyelmezteti a kiszemelt áldozatot, hogy óvakodjék. *

A görögöknek — Sztambul lakosságának nagy része görög — egészen másfajta színházművészet tetszik. A marionett-játék. Olyan bábszínházak vannak Kostantinápolyban, amelyeknek figuráit — alulról mozgatják. Nem fonálon vagy dróton mozognak. Persze görögül „beszél” a bábu és a török ember nem megy még feléje sem.

Együgyű történet került sorra, mikor ott voltam. Nálunk a ligeti Paprika Jancsi is jobb. Itt gyerekek nézik, ott felnőttek tapsolnak a produkciónak.

Pedig hol van az Podrecca olasz bábszínházától, a finom énektől és muzsikától...

Az európai nem sok örömet talál a török színházban. Hová megy? Varietéba. És mit lát a varietészínházban! Magyar táncosnőket. Minden artista magyar Törökországban.

Jó volna a törököket meghívni a pesti színházakba. Tanulhatnának.

De tanulnak is. Ha néhány év múlva még itt tartanának, szomorú lenne.

Kristóf Károly.

Charlie Hamun, a drámai szende

Hatide Hamun, a török Nemzeti Színház tragikája

Párizs rehabilitálta Bakert — most örjöngenek érte. *Imádják.* Egy évvel ezelőtt már mint detronizált színpadi királynőről beszéltek róla — ma ismét ő a „sötétbőrű Diana”, a „bronz tigris”, a „vérjorraló vadmacska” — és a sláger! Tíz hónap óta zsufolt házak ünneplik ezt a bizarr kis csodabogarat. Párizs uccái visszhangzanak a sanzonjaitól s nem azt mondják, hogy a Baker, — hanem azt mondják, a *Zsozefin* így, a *Zsozefin* úgy és a lelkekre kötik, hogy nézd meg okvetlenül a *Zsozefint*, mert még ilyet soha életedben nem láttál.

Tényleg aranyos. Vagy ahogy a francia publikum kórusban áradozott: *Charmant! Très jolieux!* A körmei ezüstre fakkoztattak és pótkörmökkel vannak meghosszabbítva. A haja briliantinosabb, mint valaha. A ruhái gyönyörűek! Jól nézd meg, kedves közönség a *Zsozefin* ruháit, mert a világ legremekebb toalettjeit sem hajlandó két percnél tovább a testén tartani. Elkezd kapcsolni, kapcsolni, fönt is, lent is, — egy, kettő, három és *Zsozefinen volt-nincs ruha!* Csak egy ici-píci kis strasz öv — olyan modernizált kis fügefalevél-komplé. Ezt illemből magán tartja. De csak illemből! És hogy *lútságosan ne szégyelje magát a kedves publikum. Mert azt ne várd, hogy a Zsozefin szégyelje magát!* Több természetesség, több egészség van benne, — mint egész Európában! Főleg, ha mozog. Mert nem is kell a *Zsoze-*

finnek táncolni, *elég, ha ide-oda jár-kál a színpadon, az már tánc!* Elég, ha jobbra-balra kacsint — az már mimika! És ahogy a fogát vicсорítja — az már őserdő! Ahogy pedig, szerepe szerint, a partnerét pofozza, — *az már könnyű testi sértés!*

Egyik jelenetében egy Grockszerű figura a partnere. Remek színész. Ellenállhatatlanul groteszk. Fájdalmasan tragikomikus. És *Zsozefin pofozza!* Szegény fiú! Csak áll a *Zsozefin* előtt, kimeresztett szemekkel, lepitytyedt szájjal, ki akarja védeni az ütéseket — és édes dummerauguszt bárgyúságával — mindig ő húzza a rövidebbel.

A díszletek gyönyörűek! De a görölök!? Jóságos Isten, milyen gonosz tud lenni ez a *Zsozefin!* *Kiválasztotta a legesélyesebb francia lányokat, levetkőztette őket és most odaáll a maga remek, zseniális testével, erotikus zsenijével közéjük és táncol, csodáztatja magát!* Elvonultatja maga előtt a hervadt női nyáját és demonstrálja a kontrasztot. *Nagy sikere van!*

Egyetlen egyenrangú test és ritmus szerepelt még a revűben: *Colette* kisasszony. Ragyogóan szép nő! Kifogástalan eleganciával mozog. Azt hiszem a legszebb lábai neki vannak Párizsban. Kultúrált, raffinált egyéniség. A ruhái pedig ugyanolyan fügefakomplék, mint Bakeré. A sikere is majdnem olyan nagy. Őt megtűri maga

mellett Baker. De *soha nincsenek egy időben színpadon*. Talán egy kicsit veszélyeztetné az őserdő sikerét. Ő a kultúra, a dekadencia: Párizs... És azt mesélik, hogy Colette kisaszszonynak nemcsak a lábai a legszebbek egész Párizsban, hanem a briliánsai is. És hogy nagyszerű verseket ír, meg hogy a *papája országgyűlési képviselő*. És még nagyon sokat mesélnék róla. *Jót is!*

A szárnalmas görlesoporttal ellentétben — *a fiúk gyöngyörűek!* Izmos, ki-spportolt, friss kölykök! Nagyszerűen táncolnak, kedvesek, — ők a *Jackson-boyok!* Ők uralják a színpadot és a közönséget. Ők kapják a legharsogóbb tapsokat.

Meg kell még emlékezni Bakerről, mint drámai színésznőről. Csodálatos! Már tudniillik az, hogy *milyen csodálatosan rossz drámai színésznő!* De újra hallatlanul kedves, mikor kihozza magával a színpadra híres leopárdját és beszél hozzá, círógatja „*padállatot*”, mint egy kicsi macskát, vagy mint egy kisgyereket. A leopárdnak is nagy sikere volt. Mindenki tudja, hogy ő a *Zsozefin* kedvence. Ő és *Pépito*... aki boldog mosollyal konstatálja a „*táblát*”, aki minden este lekontrollálja a bevételt: *gazda szeme hízalja a jószágot... és ő az, aki a szünetben bevezet a Zsozefin öltözőjébe — aztán kisiet a kasszához.*

Igy közelről olyan *Zsozefin*, mint valami *pogány istennő* sok-sok párizsi festékkel az arcán és Patou-kreációval a testén. Jelenleg egy nyakig begombolt hosszú uszályos ruha van rajta. Ökölnagyságú gyöngyök, *lábperec*, *nyakperec*, *karperec* — legalább egy tucat — és még vesz magára ékszer és még vesz magára. Miközben beszél, ijedten nézem az ékszerfiókját, hogy *amíg a készlet tart* — lehetséges egy intervjút lebonyolítani.

— *Isténem Vous-éles mádzsár? Ujje Zsozefin était Budapestent! Charmant!*

— Nagyon meg van magával elégedve, hogy milyen jól beszél magyarul, de aztán a sok mondanivalót mégis inkább franciául folytatja:

— Ja, a *Zsozefin* ügyes gyerek! Azt

Josephine Baker „civil”-képe
(Fotó Manuel, Paris)

Baker egyik híres groteszk táncában

beszélték, hogy vége a népszerűségnek, a sikernek Párizsban. Visszajött a *Zsozefin* — visszajött a siker. Engem nem lehet csak úgy egykönnyen kivégezni! Útni, bántani lehet, — de megölni! Az még senkinek sem sikerült — pedig sokan akartak már. Azt akarták a rossz emberek, hogy a *Zsozefin* ne táncoljon többé. Hát lehet ilyet józan ésszel elképzelni? De az emberek nagy része szeret engem. Pedig egy időben már azt hittem, hogy csak az állatok szeretik igazán a *Zsozefint*. A kis tigris, a kis kutya, a kis majom, a kis cica, meg a nagyorrú papagáj... Meg a Pepito, aki mindég jó volt hozzám. Ismeri a Pepitót? Pesten is vele voltam. Nagyszerű ember! A Pepito az az ember a *Zsozefin* életében, aki akkor is fogja szeretni a *Zsozefint*, amikor már nem tud olyan szépen táncolni, meg grimaszokat vágni és nem lesz szép többé és nem vált majd olyan sok ember jegyet a színházba, ha a *Zsozefin* fellép... De az még soká lesz! Ujjé, de milyen soká! Mert ugy-e, ha az embernek nincs itt az anyja, meg a testvére és nincs kisgyereke, akkor kell egy férj, aki szeresse a szegény kis *Zsozefint*. Igaz?

— A gyermekkorom nagyon szomorú volt. Sokat vertek, pofoztak, rúgtak. Jó, hogy táncolni tudott a *Zsozefin*, az volt a szerencse. Most pofozhatna a *Zsozefin* sok embert, aki valamikor rossz volt hozzá. De nem teszi — jó gyerek!

— Hát persze, hogy szeretek élni! Nagyon örülök az életemnek! Egy szerimentális, bolond lány vagyok. És hallott már ilyet: *mindig szerelmes vagyok*. Hát normális dolog ez? Ugy-e nem. De talán mégis? Vagy nem?

Még mielőtt felelhetnék erre a kérdésre, bejön Pepito s szól a színpadi csengő. Kapkodás. Kiabálás, hogy *még nem vagyok készen! Ne kezdjék el! Jaj, még nem vagyok felöltözve!*

Mi volt az, ami még hiányzott ahhoz, hogy Baker kompletten kiállhasson a publikum elé?

Egy gyűrött, rongyos, fakó kis rongydarab — húsz évvel ezelőtt talán

sablendo volt a neve es
most ügyelő, Pepito, öltöz-
telő nő izgatottan kutat
utána — végre megvan! A
legnagyobb sikerű *kabbala*.
Lehet harmadikat cse-
ngelni! Megvan! Nincs
semmi baj! Kezdődhet az
előadás! Függyön fel!

Mikor helyemre sietek és
már javában folyik az elő-
adás — nekem még mindig
azon jár az eszem, hogy a
pepitaruhás Pepito és a
Baker hogy illenek össze?
Aztán Anatole France-ra
gondolok minden átmenet-
nélkül, akinek a házvezető-
nő jól megstoppolta a ha-
risnyáit, rendben tartotta
a lakását, főzött rá, ki-
szolgált — a végén el-
vette feleségül.

Hát akkor mit akarnak
a *Zsozejintől*? Nem igaz?
Már meg volt az esküvő!

Kádár Anna

Josephine Baker
a párizsi revü főszerepében
Studio Keystone-Talbot, Pa

SORSOK KARRIÉREK

Lermontovnak, a kiváló orosz írónak van egy novellája, amely a végzetrel foglalkozik, amely szerinte föltartóztathatatlanul avatkozik bele az emberi életbe, a sorsba és a karriérbe. Hiába minden — mondja — előre megvan határozva, hogy kinek milyen sors jut osztályrészül. A legszebb karriér, a legnagyobb fiatalág török ketté, mihelyt a sors akarja. Láthatatlan kezek bonyolítják le az ember sorsának szálait, de néha van egy jel, egy villanás, amelyből megláthatjuk a titokzatos jövőt.

Lermontov katonatisztjének azt mondja egy éjszakán — mulatozás közben — a bajtársa:

— Te meg fogsz halni. Látom a szemedben. Különös fény csillog a szemedben.

— Nevetséges — mondotta a katonatiszt. — Én ma nem halhatok meg. Ime itt van a falon egy sereg töltött fegyver, a halántékomhoz szorítom, elsütöm s mégsem halok meg.

Találomra kikapott egy fegyvert, a halántékához szorítva elsütötte s a fegyver — csütörtököt mondott. Akkor a fal felé fordította el a fegyvert, amely nagyot dörrenve elsült. Tehát a végzet nem akarta.

Egy óra múlva ugyanez a tiszt hazafelé tartott. Ittas közlegény jött vele szembe, aki nem szalutált. A tiszt ráfordult, mire a közlegény szónéklül — szívenszúrta a tisztet.

Tehát van fátum, amelynek be kell teljednie Lermontov szerint.

Vajjon fátum e valóban? Ki tudná azt megmondani?! Néha azt kell hinni, hogy igen, amikor csodálatosan ragyogó karriérek, kivételesen tündöklő sorsok feltartóztathatatlanul rohannak a megsemmisülésbe, amikor olyan művészek, akiket a sors kegye kiválasztott és százezrek fölé emelt — egyszerre eltűnnek, elpusztulnak megmagyarázhatatlanul, érthetetlenül, megrázóan tragikus, vagy megdöbbentően véletlen körülmények között...

Csak Petráss Sárinak, a gyönyörű magyar primadomának életére kell gondolnunk s már tapasztalhatjuk, hogy mily kifürkészhetetlenek az élet, a sors útjai...

Petráss Sári fiatalon érvényesült. Tizennyolc éves korában egy csapásra meghódította egész Budapestet. Csodaszép volt, gyönyörűen énekelt és nagyon szépen játszott. Rendkívüli sikerei voltak a színpadon is, az életben is. Petráss nem ismerte a küzdést, nem voltak nehézségei. Az ő élete örökös napfény volt, mert tehetségén kívül a lényében volt valami hallatlanul nap-sugaras kedély. Petráss mindig mosolygott. A híres Petráss-mosoly nála elmaradhatatlan volt. Ahol ő megjelent, ott vidámságot és derűt árasztott maga körül.

Amikor Angliába ment, ott is mindenkit meghódított, nemcsak a színpadon, de a kényes angol társaságokban is. A magyar színésznő a zárkózott angol társaságok első hölgyei közé tartozott.

Érdekes, hogy Petráss pénteken, véletlenül éppen tizenharmadikán született.

Petráss Sári, aki olyan gyönyörűen élt, úgy halt meg, amilyen megrázó körülmények között csak a regényhősök halnak meg. A sofőr tévedésből bevezette a csukott autót, amelyben Petráss vitte, a Selde folyóba. Micsoda vak halál, milyen végzetes, milyen rendkívüli, mennyire nem stílusos az örökké mosolygó Petráss a hideg hullámsírban, az autót zárt falaitól körülveve.

És Isidora Duncan!... A csodálatos táncosnő, aki végigtáncolta az egész világot,

Petráss Sári (Harsányi felv.)

Isidora Duncan

akinek táncában
százvezrek gyönyör-
ködtek. Hogyan halt
meg?! Egy barát-
nője egyszer azt
mondta neki:

— Te túlságosan
szereted a piros színt,
a piros szín lesz a
veszted.

Milyen bolondság-
nak tűnt fel az egész. A piros
szín mint tragikum. És hogy be-
teljesedett a végzet. Hol az a vak-
merő fantázia, amely elgondol-
hatta volna, hogy a világhírű
Isidora Duncan úgy halt meg,
hogy a piros sálja rácsavarodik
a nyitott száguldó autó kerekére
s megfojtja. A pillanatnak egy
századrésze kellett volna, hogy
egyet kiáltson, hogy megállítsa
az autót. De valami meztagadta
tőle ezt a pillanatot, amely az éle-
tet jelentette volna számára. Ime,
egy rendkívüli élet fejeződött be
rendkívüli körülmények között.

Susanne Grandais, a zseniális francia filmszínésznő, sikerei
tetőpontján rohant a végzetbe. Egy kirándulásra ment,
amelyről mindenki lebeszélte. Soha nem volt önfelű, mindig
megfogadta a mások tanácsát, szinte csodálatosan hajlott
a tanácsadókra, de ezúttal makacsul ragaszkodott az elhatá-
rozásához, amelynek pedig semmi különösebb célja nem volt.
Valahol Párizs mellett leselkedett rá a halál,
vonzotta ellenállhatatlanul, mint a víz az

öngyilkosjelöltet. Susanne Grandais ezen a kiránduláson autó-
katasztrófa érte, amely örökre pontot tett a franciák legtehetségesebb
filmszínésznőjének karrierjére. Valami különös van abban, hogy
nemcsak egyesek, de a tömeg is előre megérzi, hogy az, akit maga
fölé emelt, a sors áldozatává fog válni. Még soha senkinek nem
volt annyi rajongója, mint Valentinónak.

A nők fenntartás nélkül imádták. Csak Valentino érezte, hogy
túlsok már a dicsőségből. Ennek — többször kijelentette — ára
van. Valóban ára volt. Teljesen váratlanul, értelmetlenül, brutál-
isan jött érte a halál harmincéves korában, sikerei tetőfokán.
Valentino ezt megjósolta magának, csodálatos ösztönrel érezte meg,
hogy a sors végül is könyörtelen lesz hozzá.

Akik a Psilandert látták s ennek a filmszínésznek hallatlan
pályafutását figyelhették, emlékezhetnek, hogy a publikum nem
tudott szabadulni attól a gondolattól, hogy ennek a csodálatosan
szép filmszínésznek hamarosan befejeződik a karrierje. S való-
ban a legszebb férfikorában halt meg s váratlanul rajongóinak
legnagyobb megdöbbenésére.

Rudolf
Valentino

Psilander

Ha a sors és a karrier vége-
tesen egymásba való kapeso-
lódásának megrendítő példá-
ját akarjuk látni, csak gon-
doljunk vissza a világhírű
artistára, Breitbartra.

— Ilyen még nem volt! —
ámultak az emberek. A fiatal
Breitbart vasakat tört ketté
és bilincseket zúzott pozdor-
jává a fogával. Húszszemé-
lyes autók csak úgy rohan-
tak át rajta, meg sem muk-
kant. Karvastagságú vasak
mint a nád, hajlottak az ujjai
között. És ekkor, egy mutat-
vány közben, amint éppen a
rettenetes sulyokat törte ketté,
megsebezte az ujját egy —
vékony kis szögben.

Másnapra meghalt a
bilincstörő, a vasak és
acélok ura és megsem-
misítője. A leghatalma-
sabb erőművészt a leg-
gyengébb szög ölte meg.

Sorsok és karrierek...
Barna Jenő.

Breibart

A társaság

Társaságokban azzal is szoktak foglalkozni, hogy a társaság ismeretlen tagjait, a jövevényeket jól szemügyre véve találgatják, hogy mi lehet az illető foglalkozása.

A pesti színészek között kevés olyan akad, akire első látásra azt lehetne mondani, hogy „csak színész lehet”.

A külső sokat tesz, de alábbiakban bebizonyítjuk, hogy nem lehet külső után ítélni.

Menjünk sorjában:

Csontos Gyula: Ha egy külföldi hotel előkelő halljában feltűnik, akkor bizonyosan a következőket mondanák róla:

Érdekes férfi. Angol. Gyáros, akinek hatalmas telepei vannak és rengeteg ember fölött úr. Öntudatos, tudja mit akar. Nőtlen és agglégény is marad.

Törzs Jenő: Nőorvos-típus. Az a férfi, aki behízegző modorral bír és ezért a nők nagyon szeretik. Bizalmasak hozzá és minden titkukba beavatják.

Salamon Béla: Textilárúnagykereskedő, aki semmiből alapította nemzetközi értelemben is nagy üzletét.

Rátkai Márton: Színész!

Kertész Dezső: Egy előkelő bankár magántitkára.

Uray Tivadar: Fiatalkor arisztokrata, akinek egyetlen szenvedélye az utazás.

Pethes Sándor: Gézengúz, rossz fiú, akit a szülei kítagadtak, mert túlságosan költekező.

Dénes György: Borzasztó gazdag. Egész nap nem csinál semmit, csak szeret jól élni.

Vendrey Ferenc: A jó öreg háziorvos, aki minden betegségekre ricinust ajánl és kedvességgel gyógyít.

Radó Sándor: Autókereskedő, aki egy kocsi helyet kettőt ad el annak, aki csak egy motorkerékpárt akart venni.

Maklár Zoltán: Tisztességes iparos.

Gárdonyi Lajos: Irógépnyagykereskedő.

Jávor Pál: Vidéki dzsentri, aki folyton hazasürgönyöz a vidéki kuriába — pénzért.

Rádai Imre: Egyetemi hallgató, aki sohasem fog kollokválni.

Peti Sándor: Fiatalkor költő, amolyan borzas ifjú titán.

Bárdi Ödön: Gimnáziumi tanár. Latinszakos.

Gál Gyula: Színész!

Székelyhídi Ferenc: Fogorvos!

Kabos Gyula: Főkönyvelő.

Somlay Artur: Színész.

Lukács Pál: Pilóta, aki éppolyan jó golfozó, mint autóvezető. Sportember.

Gózon Gyula: Kisbirtokos, akinek kedvenc szórakozása az állattenyésztés.

Sárossy Andor: Vendéglős.

Mály Gerő: Kocsmáros!

fiú,
ágo-
dag,
csak
ázi-
must
aki
aki
nni.
ros.
eres-
Foly-
a —
gató,
lyan
nár.
lyan
port-
aki-
atte-

Pereg a film

ATTRAKCIÓK SZEZÓNJA

A színházdirectorok már nyilatkoztak a Délibábnak: elmondták, hogy mit készítenek elő az új szezonra. Most a filmdirectorokat illeti a szó. Az itt következő nyilatkozatok beszámolnak a megindult szezon filmattrakcióiról. Azt pedig már előljáróban meg kell állapítanunk, hogy a filmgyárak és mozik nagyszerűen felkészültek és páratlanul érdekes filmeket hoznak.

*

Az Ufa produkcióról

Antal József igazgató

a következőket mondotta:

— Lehetetlen idei programokról röviden beszámolnom. Mégis meg fogom próbálni, hogy néhány monumentális filmünket bemutassam.

— Első slágerünk a „Monte Carlo bombázása” lesz, amely-

nek két főszerepét Hans Albers és Anna Steen játssza. Hans Alberselmára, „Miénk az éjszaká”-ból ismerik, de ezzel a filmmel, amelyben még nagyobb szerepet játszik, egy csapásra kedvence lesz a mi magyar közönségünknek is. A filmet a „Magyar Rapszódia” rendezője: Hans Schwarcz rendezte. Ezután legújabb ked-

vecünk: Renate Müller zenés vígjátéka következik. Magyar címe valószínűleg „Egy kis ballépés” lesz. A „Mésék az írógépről” főszereplője, Hermann Thimig lesz partnere. Most következik majd a „Nőgyűlölő”: Lilian Harvey, Harry Liedtke és Felix Bressart zenés vígjátéka.

— Ezután jön a szezon legnagyobb filmje, amelyről külön kellene írni: „Der kongress Lanzl” (A kongresszus táncol). Még nincs végleges magyar címe. E héten lesz ősbemutatója Bécsben, a Johann Strauss Theaterben, amelyet az Ufa ezerötszáz személyes mozivá alakított át. Főszereplői: Lilian Harvey, Willy Fritsch, Conrad Veidt és Lil Dagover. Ez a négy név mindent megmond... Úgy informáltak Berlinből, hogy egymillió márkával került többbe a film, mint tervezték, de a pénzt senki sem sajnálja. A produkció vezetője azt mondta nekem, hogy ilyesmit nem látott, mióta kétágú nadrágban jár.

— Jön egy Jannings-film, Anna Stennel: „A sötétség ura”. Bemutatjuk Werner Krauss első beszélőfilmjét, a „Yorck”-ot. Nagy Kató legújabb filmje, a „Ronny” is slágereink közé tartozik. Ehhez a filmhez Kálmán Imre irt eredeti muzsikát!

— Harmincegy filmet hozunk: nem beszélhetek mind-

Lupe Velez

Totsztoj Fellamadásának németül beszélő filmváltójában
(Fotó Universal)

egyikről. Talán elég, ha annyit mondok, hogy a löbbi olyan, mint a „Kémszolgálat”, amely bombasikert aratott az Urániában.

A Fox produkcióiról

Matzner Károly igazgató

így nyilatkozott:

— Talán sikerül valami izeitől adnom a Fox programjáról, ha elmondom, hogy huszonötmillió dollárba kerültek idei produkcióink.

— Sláger-premierjeinket a magyar közönséget legjobban érdeklő filmmel kezdjük: Molnár Ferenc Liliomával. Frank Borzage, „A hetedik mennyország” rendezőjének munkája ez a csodálatos film. Csontos Gyula híres szerepét Charles Farrell, Janet Gaynor népszerű partnere játssza. Varsányi Irén szerepében új sztár mutatkozik be: Rose Hobart, aki Amerikában Janet Gaynorhoz méltó sikert aratott. Muskátné: Estelle Taylor, a fiesúr: H. B. Warner lesz. A filmen — ennyit mondhatok előre — sokkal jobban fog érvényesülni a darab misztikumja és romantikája, mint a színpadon. A premiéren egyébként maga Molnár Ferenc is jelen lesz.

— Második attrakciónk az „Alkohol, morfium, ópium” című film, amelyben Charles Farrell régi partnerével: Janet Gaynorral játszik együtt. Rendezőjük Raoul Walsh, a „Nagy szüret” rendezője. Ez az igazán mai történet az amerikai felső létezők életében játszódik, de elvezet az egzotikus tájak felé, kínai ópiumbörtanokba, Haway különös és életvidám világába. Egyik érdekessége, hogy Gaynor és Farrell nem angolul

hanem németül beszélnek — aminthogy az egész film százszázalékosan németül beszél.

— Jön majd „A végzet hájója” George O'Briennel, Marion Lessingget és Mona Marissal. George O'Brien két nagy cowboy-filmünkben játszik az idén. A magyar közönségnek tudnia kell azt, hogy a

nagy cowboy-királyok örökét George O'Brien vette át.

— Jeanette MacDonald két parádés filmben jelenkezik. Partnerei: a kítűnő humorú Reginald Denny és Edmund Lowe.

— Azt hiszem felesleges is tovább folytatnom a sort. Azonban mindenesetre ki kell tér-

„Csókos regiment” (Corvin filmszínház)

nem hangos útikalandjainkra, amelyek „Varázsszönyegen a világ körül” címmel kerülnek forgalomba és amelyek nemcsak hallatlanul szórakoztatók, hanem tanulságosak is.

*

Az Universal

a következő nyilatkozatot adta ki:

— Az Universal produkáta az idén az európai mozik szenciációját: Remarque példáltan sikerü regényének filmváltozatát. A „Nyugaton a helyzet változaltan” könyv-atakban másfélmillió példányt ért el néhány hónap alatt és a vásznon hasonló sikerrel indult útnak.

— Amerikában a Remarque-filmhez hasonló sikert jelentett a „Drakula” (Bram Stoker regénye), amelynek

lélegzetfójtó, fantasztikus jeleneteit a magyar közönség számára az teszi kélszeresen érdekessé, hogy főszerepét Lugosi Béla játssza. A „Drakula” a tetőpontja Lugosi hollywoodi karrierjének.

— Az Universal Németországban tizenhat németül beszélő filmet gyárt az idén. Már elkészült a „Szátrájkol a gölya”, egy híhetetlenül mulatságos vígjáték, amelynek szövegkönyvét Nöli Károly írta.

— A német produciók közé tartozik három Harry Piel film is. A „St. Moritzi kaland” sikere éppen most mutatta meg, hogy Harry Piel írói, rendezői és színészi ötleit és képességeit nemcsak kalandor-, de társadalmi filmekben is szívesen látja.

— Elkészült a Camilla

Horn-film is. Címe: „Én elmegyek, te itt maradsz... A magyar származású Joe Pasternak vezette felvételeit. Mi hozzuk ki Tolsztoj Feltámadásának legújabb és az eredetileg jobban megközelítő beszélő változatát, Lupe Velez-zel a német verzióban.

— Végül: elkészült az „East of Borneo” is, a tegnapgyobb dzsungelfilm, amelyet az amerikai filmkritika a legnagyobb szerűbb filmalkotások mellé állít.

*

Itt közöljük még a

„Paramount”

idei programját is:

— Chevalier Mosolygó hadnagya lesz az első nagy premier. Ezt követi a nemrégén szerencsétlenül járt német rendező: Murnau exotikus filmje, a „Tabu”. Jön három Marlene Dietrich-film, majd még egy pompás Harold Lloyd-vígjáték, a „Szörzsálhasogató”.

— A szezon derekán megjelenik a „Tábornok”, Zita Lajos darabjának a filmváltozata. Bajor Gizi szerepét Olga Csehova, Csontos Gyula szerepét Conrad Veidt játssza.

— Dolores del Río is visszatartja a magyar közönség egy színes operettfilmében, „A fekete rózsá”-ban. Anna May Wong is új szerepben mutatkozik be: „Egy csók nem a világ!” a címe idei filmjének. A Paramount még további tizenegy attrakciót mutat be az idén.

*

Ezek a nyilatkozatok röviden annyit jelentenek, hogy az új szezonban minden eddiginél nagyszerűbb filmpremiereken lehetünk jelen.

Pán Imre.

A „Der Kongress tanzt” című monumentális Ufa-film felvételei közben: Erich Pommer, Lilian Harvey és Willy Fritsch

„Én el-
z... A
Joe Pas-
leit. Mi
Feltáma-
z eredetil
beszélő
zel a né-

zült az
a tegna-
amelyei
ka a leg-
alkotások

nygó had-
agy pre-
nemrégén
met ren-
filmje,
m Mar-
ajd még
loyd-vig-
asogató”.
án meg-
Zitaky
filmvált-
szerepét
Gyula
játssza.
ot is vi-
közönség
ben, „A
ana May
mutat-
nem a
filmjének.
további
tat be az

kozatok
jelente-
szezón-
ddiginél
premié-
len.
n Imre.

Chevalier : A mosolygó hadnagy — az Urániában

Elvárnom, hogy Ernst
Lubitsch új, nagy filmjét:
A mosolygó hadnagyot
melyben én játszom a cím-
szerepet, valódsóval
együtt megnézzet.
Au revoir!
ölel Maurice

Az amerikai közönség hihetetlenül indiszkrét. Még az-
zal sem elégszik meg, ha tudja, hogy valaki valakit
szeret. Azt is tudni akarja, hogy miért szereti...

Igy történt most Amerikában Ivonne Vallée-val, Maurice Chevalier feleségével is. Kivallatták. Ivonne azonban nagyon ügyesen árulta el házasságuk titkát.

Ez a gyönyörű francia asszony hosszú évek óta boldog házasságban él az urával. Elmondja, hogy néhány igen nehéz harcot kellett megvívnia — mosollyal, szépséggel, kedvességgel, hódítással — olyan nőekkel szemben, akik Maurice-ot túlságosan megszerették. Tudjuk: mindig ő győzött. Arra a kérdésre pedig, hogy *miért* szereti az urát így felelt: „Azért, mert otthon is olyan, mint filmen.”

*

Hihetetlenül kedves és őszinte. (Most már nem Ivonne-ról, hanem Chevalier-ről van szó.) Emlékirataiban — amely nemrégén jelent meg — elmonja, hogy főként mosolyával csinált karriert. Mindig mosolygott. Amikor énekelt, amikor táncolt, amikor füttyült. Akkor is, amikor — sírt. És azért lett sikere, mert mindenki vele mosolygott.

*

Lubitsch most Chevalier legszebb és legkedvesebb mosolyát vitte filmre Hollywoodban. A film: „A mosolygó

Ez az a jelek mosolygó mosoly

hadnagy lejtető a Van szült. H thonyi szonót Budape békevil kel az Azóta ilyen o

A V először dekes, tozatát pergett munkáj és min teteje. lentése vételek lárregén azonban sokban zólni, r

Ez az a jelenet, amikor a mosolygó hadnagy nem mosolyog...

seszerű ... (Ugyanis mesés összegekről szól.)

*

A mosolygó hadnagyot egyszerre mutatják be New-Yorkban, Párizsban, Berlinben és Budapesten. Erre az ünnepélyes alkalomra Chevalier néhány százezer szívélyes meghívót küldött Budapestre. „A mosolygó hadnagy” magyar nyelven, „per-tu” hív meg mindenkit az Urániába. Ezért külön kábelt küldött a Paramount és az Uránia budapesti direktiójához, amelyben azt kérdezi, hogy nem fog-e valaki megharagudni ismeretlen barátai közül a legezésért?

Mi biztosan tudjuk, hogy nem. A mosolygó hadnagy előadásán mindenki mosolyogni fog.

és ez az, amikor mosolyog

hadnagy” — Strauss lejáthatatlan operettjéből, a Varázskeringőből készült. Petráss Sári és Ráthonyi játszották huszonöt évvel ezelőtt Budapesten. A legszebb békevilág újul meg ezekkel az emlékekkel... Azóta sem született még ilyen operett.

*

A Varázskeringő nem először kerül filmre és érdekes, hogy első filmváltozatát itt Budapesten pergették. De Lubitsch munkája minden filmnek és minden operettnak a teteje. A Paramount jelentése a hollywoodi felvételekről: valóságos dőlárregény. Ezt a regényt azonban még folytatásokban sem merjük közzélni, mert egészen me-

Uránia: „A mosolygó hadnagy” (Fotó Paramount)

Nincsenek többé Liák és Miák!

Bizonyára mindenkit meglep ez a furcsa cím, pedig valóban így van: nincsenek többé Liák és Miák.

Régebben mindenkinek, aki filmezni kezdett, első dolga volt, hogy érdekesen csengő művésznévet válasszon. Gondoljunk csak Ota Fönsre, Waldemar Psylanderre, Mia Mayra, Corty Myrara. Még ma is sok ilyen furcsanevű filmsztár van: Lita Gray, Nita Naldy, Pola N gri, Pully Lia, Lila Lee és mások.

Ezeknek a romantikus filmálneveknek már bealkonyult. A közönség sokkal jobban örül, ha polgári nevén szólíthatja kedvencét. Így ezután a gyáruk sem engedik meg az ilyen különös névválasztást. Azok az ismert sztár-

világhíradó

nészek pedig, akik színpadról mennek át a filmre, amúgysem hajlandók népszerű nevüket megváltoztatni.

Werner Krauss a filmen is Krauss maradt, pedig ez a név nem hangzik nagyon előkelően. Hollywood legújabb magyar felfedezettje: Lilian Roth is megtartotta a kevéssé romantikus Roth Lili nevet. Németországban jónéhány száz olyan ember van, akit például Willy Fritschnek hívnak. A

többiek: Dietrich (Marlene), Forst (Willy), Macdonald (Jeanette) ugyancsak hétköznapi nevek. Berlin legfiatalabb sztárjai: Käthe von Nagy (Nagy Kató), Martha Eggerl és Magda Schneider. Tehát nemcsak a filmek lettek természetesebbek és emberibbek, a nevek is . . .

* (p.)

Filmtragédia

Emilie Sannom, Dánia legnépszerűbb filmszínésznője, felvétel közben ejtőernyővel kiugrott egy repülőgépből. Az ernyő nem nyílt ki és a bátor színésznő lezuhant.

Az ilyen jeleneteket rendszerint dublőrök szokták játszani és nem a sztárok maguk. Emilie Sannom azonban maga vállalkozott a mutatványra.

A filmtragédiát kétezer ember nézte végig, de senki sem segíthetett.

*

HARRY PIEL

EGYÜTT NYARALT KARLSBADBAN CARL LAEMMLEVEL, AZ AMERIKAI FILMKIRÁLYAL, AZ EREDMÉNY: NÉHÁNY HÓNAP MULVA HOLLYWOODBA UTAZIK.

Minden emberben él még valami a gyermekből, — mondta Nietzsche, a filozófus — és ezért szeretnek az emberek játszani. Ez úgy látszik fokozottan áll a hollywoodi filmszínésznőkre — akik így játszanak: Jean Arthur és (jobbra) Hollywood új magyar sztárja: Lilian Roth (Paramount fotó)

Ló Világhíradó

(Mar
, Mac-
gyan-
nevek.
sztár-
Nagy
ha Eg-
neider.
filmek
bek és
k is...
(p.)

Dá-
film-
köz-
kiug-
ból. Az
ki és a
uhant.
eteket
blőzők
s nem
Emilie
maga
tat-

két-
végig,
netett.

RALT
CARL
AZ
MKI-
RED-
Y HÓ-
LLY-
K.

szerelemek
kik igy
h

„Peer Gynt”

Ibsen Henrik világ-
hírű szindarabja is filmre
kerül. Törzs Jenő parádés
szerepét Hans Albers ala-
kítja.

Käthe von Nagy

magyarul : Nagy Kató,
a berliniek kedvence ma-
gyar sztárja legközelebbi
filmjében ismét Willy
Fritsch-sel játszik együtt.
Az ujdonság címe :
„Ronny”. Lillian Harvey,
Willy Fritsch felesége
úgy látszik új filmpart-
nert kereshet. Eddig min-
dig az urával játszott
együtt.

Filmező csillagászok

A híres düsseldorfi
Planetáriumban han-
gosfilm-műtermet ren-
deztek be. Kultúrfil-
meket fognak per-
getni. Az istenek trón-
ja felvételeit már meg
is kezdték.

MIUTÁN

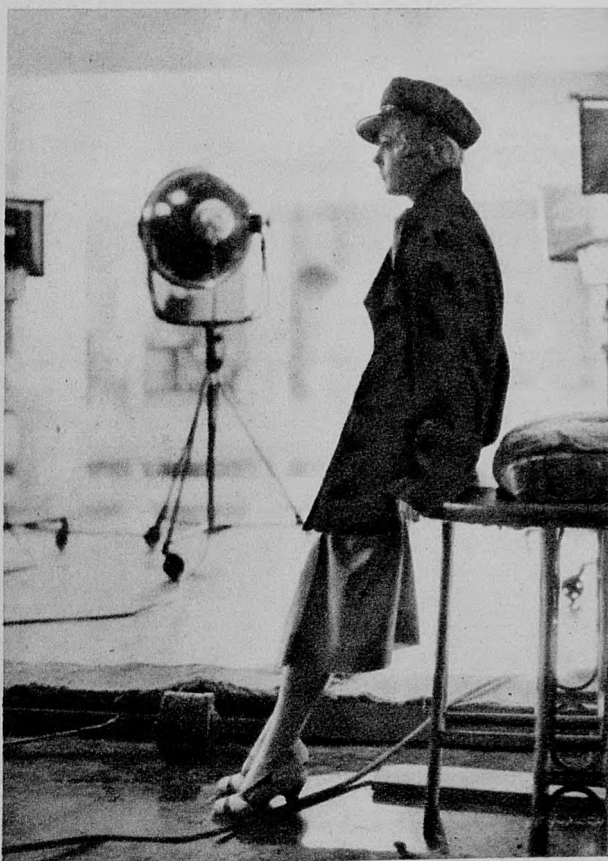
Ófelsége frakkját már
színpadra vitték Buda-
pesten, most Ófelsége ka-
lapját filmesítik meg Ber-
linben. Nemsokára egész
királyi ruhatár fog ben-
nünket szórakoztatni. Az
„Ófelsége kalapja” egyik
címszerepét (egyik Ófel-
sége, másik a kalap) Her-
mann Thimig fogja ját-
szani, akit a „Mesék az
írógépről” férfifőszere-
pében láttunk és hallot-
tunk.

„Házasság r. t.”

pontosabban : Házas-
ság részvénytársaság a
neve annak az új német
mozgalomnak, amely a
házasság sokat vitatott kér-
dését akarja megoldani.
A részvénytársasághoz
természetesen többen áll-
nak össze — és az ötlet
éppen ezért nem új, mert
a házassághoz eddig is

legalább két ember kellett.
A furesza mozgalom per-
sze operettfilmen folyik le.

Marion Davies,

aki eddig csak vígjátékszerepeket játszott, „Őt és tiz” című film-
jében komoly drámai szerepet alakít (Metro totó)

Világhíradó

„SEGITSÉG!”

a címe a legújabb német bűnügyi filmnek. Legérdekesebb jelenete: légi kalózok repülőgépek segítségével kirabolnak egy teljes sebességgel futó D-expresszt.

John Barrymore

valódi bajuszt növesztett legközelebbi filmje számára.

Sally Phipps,

aki arról híres, hogy neki van a legszebb háta Amerikában, feleségül ment egy dollármilliomoshoz. Új neve: Mrs. Benedict *Gimbel*. Elénekelheti a „*Gimbelem, gimbelem*” kezdetű dalt.

FIZETÉSEMELÉS HOLLYWOODBAN

Az amerikai nőklubok közbenjárására a California State Industrial Commission fizetésemelésre kötelezte a filmgyárat. Ne tessék meglepődni, nem a sztárok fizetését emelték fel. A gépipíró-kísasszonyok ezentúl nem kaphatnak heti negyven

dollárnál kisebb fizetést. Negyven dollár körülbelül kettőszáznegyven pengő.

Kiszámították

azt, hogy Constance Bennett percenként tizen-

két dollárt keres, amikor dolgozik. Napi keresete ötezer, heti keresete harmincezer dollár. Vasárnap pihen.

Még egy házassági hír!

Dorothy Lee feleségül ment sajtófőnökéhez, Jimmy Fiedlerhez.

GAZDAG KUTYA

lett Rita le Roy idomított farkaskutyájából. Napi huszonöt dollárt keres — hangosfilmen! Igaz ugyan, hogy orosz kutya, de azért nincs vele baj a hangos jelenetknél sem. Kétúton ugat angolul is.

Megbuknak a cowboy-filmek a vadnyugaton

A cowboy falukban nem jár a közönség cowboy-filmekhez. Csak a szerelmes történeteket szeretik.

KI EZ A SÓTÉT ALAK ?

Tessék kitalálni és a megfejtést — pontos névvel és címmel ellátva — beküldeni hozzánk. Minden héten egy-egy új filmrejtélyt közlünk ezen a helyen és a helyes megfejtők között ingyen mozijegyeket osztunk szét. A nyertesek nevét legközelebbi számunkban közöljük

világhíradó

Ramon Novarro

önálló filmgyárat akar alapítani, de nem Hollywoodban, hanem Párizsban.

A legérdeke- sebb reklám- ötlet

Mannheimből jelentik :
Az egyik mozi betétkönyvet nyíl látogatói számára.
Minden jegy után öt pfen-
niget írnak be a betétkönyvbe. Aki tehát sokat jár a moziba — meggazdagszik.

*

Lupe Velez

kijelentette az újságírók előtt, hogy nem megy feleségül Gary Cooperhez. Hát akkor — kérdezik lapjaikban az újságírók — véletlenül utazott együtt szeptember huszonegyedikén Gary Cooperrel Hollywoodból New-Yorkba ?

Tekintve, hogy az út elég hosszú, volt idejük határozni.

Marguerite Churchill

táncolni tanítja a lovat (Fox fotó)

MOST

a katonafilmek vannak divatban. Egész Európa katonafilmeket játszik. Utána utazási, expedíciós és dzsungelfilmek következnek.

Hangosfilm nyelvtan

Örömmel fogadta a közönség hangosfilm-nyelvtanunk első leckéjét. Egész sereg köszönőlevelet kaptunk. Most tehát folytatjuk ingyenes angol nyelvtanfolyamunkat és reméljük, hogy olvasóink rövidesen meg fogják érteni az amerikai filmek érdekes párbeszédeit, a magyar felírások nélkül is. Mielőtt a második leckéhez hozzáfognánk, először üdvözljük egymást. Az angol *jó napot* helyett rendszerint így köszön:

How are you (*hau ár ju*)?

Magyarul: Hogy van? „How” = „hogyan”; „you are” = „ön van” vagy „te vagy”. A kérdés tehát ezt is jelenti: Hogy vagy? A felelet:

Thank you, very well (*szenk ju, veri vell*).

Magyarul: „Köszönöm, nagyon jól”.

I thank = köszönöm.

thank you = köszönöm önnek (vagy neked),

very = nagyon,

well = jól.

Sajnos azonban, ezt nem mindenki mondhatja. Hangosfilmen nem is így felelnek. Azt mondják:

I am allright — *áj m alrajt*

Vagyis: rendben vagyok. Igazi amerikai mindig *rendben van*. Foglalják csak össze az eddigieket:

I am (*áj m*) — én vagyok; **you are** (*ju ár*) — te vagy; **he is** (*hi iz*) = ő van.

A „*he is*” hímnem; nőnemben „*she is*” (*si iz*) és semleges nemben „*it is*” (*it iz*) lesz.

Mielőtt tovább mennénk gyorsan tanuljuk meg a következőket is:

I have (*áj hev*) — nekem van; **you have** (*ju hev*) — neked van; **he has** (*hi hez*) — neki van.

A „*he has*” nőnemben természetesen itt is *she has* (*si hez*) és semleges nemben *it has* (*it hez*) lesz.

*

Do you understand (*du ju anderstend*)? — Érti?

I hope yes (*áj hó p, jesz*) — Remélem, igen.

Most sokat tanultunk. Figyelje meg: **understand** — érteni; **I understand** — én értem; **hope** — érteni; **I hope** — én értem.

Tehát, ha tudja, hogy mit jelent angolul „*érteni*”, akkor azt el is tudja ragozni:

I hope — én remélem; **you hope** — te reméled; **he hopes** — ő reméli.

we hope — mi reméljük; **you hope** — ti reméletek; **they hope** — ők remélik.

Az angol tehát — szó szerinti fordításban — így ragoz: én remélni, te remélni, ő remélni, mi remélni, ti remélni, ők remélni. Ez elég könnyű, nem? Tehát csak éppen azt kell megtanulni, hogy mit jelent angolul én, te, ő, mi, ti, ők. És még valamit. Az „*ő remél*” nem „*he hope*”, hanem „*he hopes*”, (ejtsd: *hi hópsz*). Tehát egyetlen s betű jön hozzá.

Próbálják ugyanezt alkalmazni az „understand” — „érteni”-re is:

I understand — én értem ; you understand — te érted ; he understand — ő érte.

We understand — mi értjük ; you understand — ti értitek ; they understand — ők értik.

That is alright! — Ez rendben van ! (Kiejtése : dzetsz alráj).

Erre a hétre talán elég is lesz. Csak még tanuljunk meg egymástól elköszönni :

I hope to see you again (áj hóp tu szí ju egén). Ez magyarul körülbelül annyi, mint „Viszontlátásra”. Szórolszóra azonban azt jelenti : remélem, hogy újra látom. A legtöbb szót már

EREDETI MALACKAI FRIEDRICH-TÉL

KARPATI EGÉSZSÉGI LABDAGS

A LEGJOBB

HASHAJTÓ!

Gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt kiváló.

Nem okoz görcsöket, gyorsan, biztosan és enyhén hat.

1 tekerés (6 kis doboz) ára (használati utasítással) 2 — P
KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN

Vezérképviselet és iőraktár:

TÖRÖK JÓZSEF R.-T. BUDAPEST,
VI, Király uca 12. (Tel.: 207-96.)

ismerjük belőle : I hope — remélem ; you — önt, téged ; again — újra és végül új szó : to see (tu szí) — látni. (pán)

Négy híres hollywoodi jóbarátnő :
Conchita Montenegro, Dorothy Jordan, Anita Page és Edwina Booth

Hollywoodi címjegyzék

Olvasóink gyakran fordulnak hozzánk levelekkel, amelyekben amerikai film-sztárok címét kérdezik. Most érdekes hollywoodi címjegyzéket bocsátunk rendelkezésükre.

Előre kell azonban bocsátanunk azt, hogy minden sztárnak a stúdióba kell címezni a levelet, mert úgylis oda kézbesítik neki. A stúdiókban dolgoznak ugyanis azok a titkárságok, amelyeknek nincs más dolguk, mint az egész világra kiterjedő levelezést intézni.

Tessék tehát megőrizni az itt következő címjegyzéket!

Lionel Barrymore	Reginald Denny	Buster Keaton	Ivor Novello	Norma Schearer
Wallace Beery	Greta Garbo	Adolphe Menjou	Anita Page	Lewis Stone
Joan Crawford	John Gilbert	Ramon Novarro	Marie Prevost	Raquel Torres
Marion Davies	Dorothy Jordan	Conrad Nagel	Esther Ralston	

levelét így kell címezni:

Metro—Goldwyn—Mayer-Studios, Culver City, California

Jean Arthur	Clive Brook	Jackie Coogan	Charles Rogers
Clara Bow	Nancy Carroll	Gary Cooper	Sylvia Sidney
Mary Brian	Maurice Chevalier	Paul Lukas	Fay Wray

levelét így kell címezni:

Paramount Studio, 5451 Marathon Street, Hollywood, California.

Richard Barthelmess	Laure Lee	Marilyn Miller
Frank Fay	Dorothy Mackaill	Dorothy Peterson
Douglas Fairbanks Jr.		Loretta Young

levelét így kell címezni:

First National Studio, Burbank, California.

Warner Baxter	Janet Gaynor	Monna Maris
Joan Bennett	Edmund Lowe	Victor McLaglen
El Brendel	Myrna Loy	George O'Brien
Marguerite Churchill	Jeanette MacDonald	Will Rogers
Charles Farrell	Kenneth MacKenna	Marjorie White

levelét így kell címezni:

Fox Studio, 1401 North Western Avenue, Hollywood, California.

Mary Astor	Sue Carol	Bebe Daniels	Arthur Lake	Jack Mulhall
Evelyn Brent	Betty Compson	Richard Dix	Dorothy Lee	

levelét így kell címezni:

Radio Pictures Studio 780 Gower Street, Hollywood, California.

George Bancroft	Ruth Chatterton	James Hall	Marion Nixon	H. B. Warner
John Barrymore	Kay Francis	Ben Lyon	William Powell	

levelét így kell címezni:

Warner Brothers Studio, 5842 Sunset Boulevard, Hollywood, California.

Kathryn Crawford	Sidney Fox	Mirna Kennedy	Mary Nolan	John Wray
Robert Ellis	Dorothy Janis	Barbara Kent	Lupe Velez	

levelét így kell címezni:

Universal Studio, Universal City, California.

William Boyd	Ronald Colman	Dolores Del Rio	Al Jolson	Gloria Swanson
Charlie Chaplin	Lily Damita	Douglas Fairbanks	Mary Pickford	Norma Talmadge

levelét így kell címezni:

United Artists Studio, 1041 Nort Formosa Avenue, Hollywood, California.

1931. Szeptember 18-án a
300.000 P.
 Nagyjutalmat a 31931. sorsjegyre
 1931. Május 14-én a
200.000 P.
 Főnyereményt az 5124. sz. sorsjegyre
 1931. Február 23-án a
100.000 P.
 Főnyereményt a 41943. sz. sorsjegyre
 1931. Szeptember 7-én a
100.000 P.
 Főnyereményt a 17307. sz. sorsjegyre
 Tehát csupán erre a 24. sorsjegyre
300.000 P.
 fizettünk ki szerencsés vevőinknek

TÖRÖKNÉL NYERTÉK

EGY ÉV ALATT!

TÖRÖK A. és TSA BANKHÁZ RT.
 BUDAPEST,
 IV. Szervita-tér 3.

Nyereményhuzás már október 16-án és 19-én.

Az I. oszt. sorsjegyek ára:

Egész sorsjegy P 24. —	Fél sorsjegy P 12. —	Negyed sorsjegy P 6. —
----------------------------------	--------------------------------	----------------------------------

Az eredeti sorsjegyek bankházunkban vásárolhatók vagy legegyszerűbben az alanti lapon rendelhetők meg.

TÖRÖK A. és TSA BANKHÁZ RT.

LEGNAGYOBB SORSJEGYÜZLET. KÖZPONT:

Budapest, IV, Szervita tér 3 szám. (Póstaiókö 167.)

Amin az egész világ nevet

Nehéz dolog a horgászás!

Vénkisasszony: Unalmas lehet így magányosan a tó partján ülni és horgászni. Sokáig tart, míg akad valami a horgóra?

Halász: Csak önnél, kisasszony! (*Lustige Blätter*)

Vendéglőben

— Pincér, mi a neve ennek a bornak?

— Nincs ennek neve, uram!
— Lehetetlen, hiszen megvan keresztelve!

(*Flamma-Santos*)

Lehetséges?

— Szervusz öreg cimbora, de rég nem láttalak. Hol voltál?

— Buenos-Airesben.
— Kéjutaszni?
— Nem. Nászúton!

(*Jornal*)

Az önfeláldozó hitves

— A feleséged mindenáron el akart téged kísérni a nagy útra: megludtad őt győzni, hogy a mai viszonyaink nem engedhetnek meg ilyen luxust?

— Igen. Egvedül utazik!

(*Tit-Bits*)

Jó üzletember

— Tavaly, mikor itt nyaraltam, a tó partján tömegesen álltak csónakok. Hol vannak most?

— Eladtam őket! Tudnillik most penziót nyitottam és a vendégek olyan sokat eveztek, hogy nem győztem eleget enni adni nekik!

(*Karikaturen*)

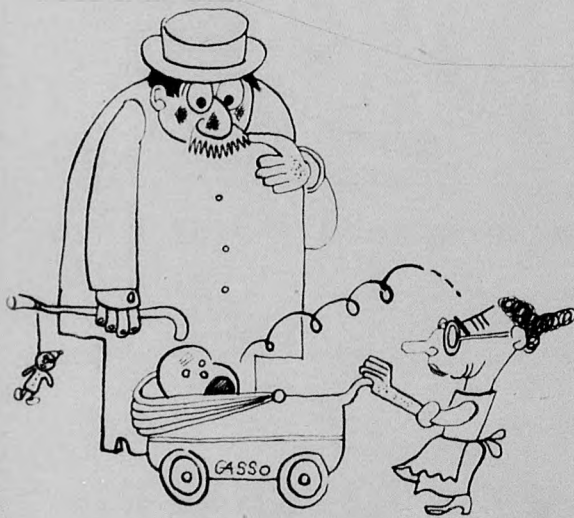
Mai fiatalok

— Mennyi ideig voltál a menyasszonya?

— Nem tudom — éppen megállt az óráim!

(*Journal Amusant*)

Naivitás

— Miért bög úgy ez a gyerek?
— Mert fogai nőnek.
— Na és nem kell neki?

Nem könnyű!

— Apu, mi az, hogy fináncszeni?

— Fináncszeni, fiacskám, az az ember, aki gyorsabban tudja megkeresni a pénzt, mint a családja kiadni!

(*Answers*)

A pofon

Tommy pofonvágta a szomszédék kislányát. Az anyja megszidja Tommyt:

— De Tommy! Egy úriember nem üt pofon egy hölgyet!

— De egy úrinő se csiklandozza a férfiakat! — válaszol Tommy.

(*Christian Advocate*)

Skót vice

A skót kibérel egy szállodai szobát a felhőkarcoló legmagasabb emeletén, úgyhogy a torony órájáról le tudja olvasni a pontos időt. Erre azonnal megállítja a zsebóráját.

(*Toledo Blade*)

Nők beszélgetnek

— Mondd igaz az, hogy a távolság jó hatással van a szerelemre?

— Természetesen! Mióta a férjem elutazott, azóta az udvarlómat legalább kétszer annyira szeretem!

(*La Vie Parisienne*)

A vőlegény húcsúja

— De úgy-e barátom, a házasságom sem fog bennünket egymástól elválasztani? Úgy-e el fogsz jönni új otthonomba is?

— Természetesen? Csak nem hagylak el a szerencsétlenségben!

(*Judge*)

Az Opera páholyában

Férj: Fiacskám, miért nem tartod a szemed elé a látcsövet, hiszen te nem látsz jól!

Feleség: Nincs semmi értelme! Otthon felejtettem a briliánsgyűrűm!

(*Lustige Kiste*)

A boldog apa

Brown úr külföldi útjára magával viszi diákiát. Elérzékenyült hangján prédikálja:

— Fiacskám, gyönyörű dolgokat fogsz látni! Légy boldog és hálás, hogy ezekhez ilyen fiatalon hozzájutsz! Az én fiatalágomból hiányoznak ezek a nagy élmények. Az én apám soha, egyetlen egyszer sem vitt magával utazásaira...

— No persze! Te is csak azért hoztál magaddal, mert olyan jó volt a bizonyítványom!

(Tit-Bits)

Tavaszi zápor

— Apukám, enged meg, hogy az eső elől ide menekülhessek!

(Tony Tibor rajza)

Kalapkírákat előtt

— Bubi, nézd csak milyen édes az a kalap!

— Igen. A feleségemnek is ilyen van!

— Igazad van Bubikám: nem szép! Menjünk tovább!

(La Vie Parisienne)

Tommy spórol

— Anyu, kérek pénzt!

— Minek neked pénz, Tommy?

— Apu azt mondta, meg kell tanulnom spórolni. Pénz nélkül! nem tudok!

(Ulk)

A lovag

A lovag: Én képtelen vagyok nézni, hogy hölgyek álljanak a villamoson!

Hölgykórus (lelkessedve):

Oh!
Lovag: Ilyenkor mindig úgy csinállok, mintha aludnék!

(Punch)

Új irodakisasszony

Az új irodakisasszony: Hogyan, főnök úr, ön azt akarja, hogy én vezessem az irodát? Hiszen azt mondta, hogy a nehéz munkához van egy férfialkalmazottja!

Főnök: Hát persze, hogy van! Az kaszáló!

(London Opinion)

Az uccán

— Itt van, szegény ember, tegye el ezt a tízcentimes-ost. Mondja, van magának családja?

— Csak egy vak bátyám van! De nagyon ritkán látjuk egymást!

(Journal Amusant)

Igazá van — nem?

Háziasszony: Már megint kifutott a tej! Hát nem tud vigyázni? Napról-napra kevésbé tetszik maga nekem!

Szakácsnő: Mindenkinél nem lehet eleget tenni: az úr meg azt mondta, hogy minden nap jobban tetszem neki!

(Judge)

Sportemberek

A férfi: A tavalyi szezonból igazán szép emlékeim vannak. Bronzplaketek, bronz és ezüst érmek...

A hölgy: Az semmi! Nekem a tavalyi szezonból érdekesebb sportemlékeim vannak!

A férfi: És mik azok?

A hölgy: Öt jeggyűrű!

(Candido)

A boldog kereskedő

— Na, hogy megy az üzlet?

— Oh köszönöm — igazán nem panaszkodhatom. A vevőköröm napról-napra nő!

— Boldog ember! Milyen üzlete is van magának?

— Gyerekruhakereskedő vagyok!

(Judge)

Négy színővendék, három fiú és egy lány felkeresi a „Kék hordó“ vendéglő tulajdonosát, aki a jövőben kabaréműsorral akarja szórakoztatni vendégeit. A négy jó pajtlás, vagy ahogy a színiiskolában hívják őket, a „négy löhere“, izgatottan várja a döntést. A vendéglős valóban le is szerződött őkkel és megalakul a Kálvária téri vendéglőben a „Kis Kabaré.“

MÁSODIK FEJEZET,

melyben kezdetét veszi az előadás és megindul a Kis kabaré.

Ilyen nagy izgalom már régen volt a Kálvária téren, Zimmermann bácsi vendéglőjében mintha visszatértek volna a régi békebeli napok, bicikli bicikli hátán tolongott a kocsmá elött és a tulajdonos kénytelen volt kisegítő személyzetről is gondoskodni. Az uccai portálon nagy festett plakát hirdette, hogy:

Nagy kabarette előadás!!!

Elsőrendű fővárosi művészek fellépésével. Műsoron a legnagyobb szenzációk, beléptidij egy pengő, fogyasztás nem kötelező. Mindenki ingyen hozhatja magával a feleségét és mindenki ingyen hagyhatja otthon az anyósát. A művészek személyes fellépése után nagy táncestély, amelyen a terem el lesz homályosítva. A közönség szíves pártfogását kéri

Zimmermann Fülöp
nagyvendéglős
és kabarette igazgató.

Már a kora délelőtti órákban csoportosan álltak az emberek a plakát előtt. Sokan előre rendelték asztalt maguknak. A Kálvária tér érdeklődése kétségkívül a

kabaré felé fordult. Nyolc órakor már minden hely elkelt és Zimmermann bácsi kénytelen volt még egy hordó sört hozatni. Ő volt a legizgatottabb. Amikor a művészek megjelentek, külön-külön homlokukon csókolták őket és a nagy érdeklődésre való tekintettel, húsz-húsz fillérrel fölemelte a gázsijukat.

— Szép munkát kérek — mondta. — Nem akarom, hogy szégyent valljak művészi törekvéseimmel. Ha az előadás sikerül, akkor minden második hónapban rendezek kabaretelőadást.

Turbók Jani hálásan megköszönte Zimmermann bácsi áldozatkészségét. A dobogó fölé függönyt húztak és amikor a lehangosabb lett a zsbongás, Zimmermann bácsi Ferenc József-kabátban a függöny elé lépett. Megtapsolták őt. Hatalmat köszörült a torkán és a következőképpen konferálta be az estét:

— Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, költségeket és fáradalmakat nem kímélve, sikerült egy elsőrendű művészársaságot szerződtetnem ma estére. A nálam föllépő igen tisztelt művészek és a művésznő előkelő fővárosi színház tagjai. Műsorukat úgy válogatták össze, hogy a legmagasabb igényeket is kielégítsék. Fölkérem az igen tisztelt közönséget, hogy a műsor alatt is nyugodtan fogyasszanak, mert a nagyszerű világvárosi műsor számai és más attrakciói alatt sem lesz a kiszolgálás megszüntetve. Figyelmükbe ajánlom, hogy

Akar-e a filmhez kerülni ?

Irjon Ön az

Interfilm Studio Gesellschaft

Berlin, Lichterfelde W. 6. címre.

Csaknem
ilyen biztos

a nyerése annak,
aki a szerenéses já-
tékáról országszerte
ismert

GLÓRIA
főárusításánál

rendel osztálysorsje-
gyet az **október hó**
16-án kezdődő új
sorsjátéka

JÁTSZVA NYER
AKI NÁLUNK
JÁTSZIK!

1. osztályú húzás
október 16-19

Hív. árak:

$\frac{1}{2}$ 24 $\frac{1}{2}$ 12

$\frac{1}{4}$ 6 $\frac{1}{4}$ 3

pengő

A sorsjáték aranypen-
gőben bonyolítottatik le

Rendelések:

Bármilyen levelező-
lapon. Telefónon.
Személyesen

Minden rendelést azon-
nal pontosan és diszkrét-
ten intézünk külföldre is

RENDELÉSEK INTÉZENDŐK

GLÓRIA KER. RT. DIJTÁLYSORSJÁTEK
FŐÁRUSÍTÁSA **BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚT 16**

TELEFÓN : 189-99

máma disznótoros vacsora van és még van néhány adag a konyhában. Tisztelettel, a tulajdonos.

Zimmermann bácsi bevezető szavait harsány éljenzés fogadta. Már kitűnő volt a hangulat. Az öreg boldogan ment be az öltözőbe, azaz a csapos alacsony és piszkos szobájába és kijelentette, hogy nagy-szerűen előkészítette a hangulatot, kezdetét veheti az előadás. Azután ismét kiment a függöny elé és így szólt:

— Következik az első szám. Kovács Juci művész nő föllépése. A kiváló sanzón-énekesnő egy dalt fog előadni, amelyet Kossovics Tibor művész úr fog kísélni a *harmonikán*.

Zongora tudniillik nem volt.

Zimmermann úr megilletődve félre-vonult és felsírtak a húzóharmonika hangjai. A feszült várakozás izgalma morajlott keresztül a termen. Kovács Juci estélyi ruhában lépett a nagyérdemű kö-zönség elé. Nem az a ruha volt rajta, amelyben tegnap este az autóbá szállt, sokkal egyszerűbb, de a fiúk ezen a ruhán is csodálkoztak, mert nem ismerték. És Kovács Juci kedves, apró, csengő hang-ján énekelni kezdett, valami régi-régi Medgyaszay-sanzónt, a két falábról, ame-

lyek olyan bánatosan kopognak. Igen nagy sikere volt. A közönség hálásan tap-solt.

Kovács Juci száma befejezése után vissza akart vonulni, de a közönség nem engedte le a színpadról. Zimmermann úr szinte parancsolóan integetett, hogy a nagyérdemű közönség ráadást kíván és ki kell elégíteni a kívánságát. Juci erre egy másik sanzónba fogott, egy vígabbba, amelyet Vidor Ferikétől hallott egyszer valamelyik budapesti kabaréban. Estélyi ruhában énekelte a cselédnőtát, amely-nek így is igen nagy hatása volt, mert sok cselédke foglalt helyet a közönség soraiban. Még egy ráadást is adott Juci. jobb hiányában a „Simon Judit”-ot sza-valta el és sokan sírtak a szép zsidó-asszony szomorú históriáján. Hiszen a Kálvária téren olyanok is voltak, akik most hallották először a „Simon Judit”-ot. Most már kifulladt a hangja, melege lett és képtelen volt tovább énekelni. A kö-zönség nagynehezen leengedte a színpad-ról. A függöny mögött könnyes szemmel gratuláltak neki a fiúk. Megállapították, hogy Jucinak igen nagy sikere volt és ha egy előkelő kritikus vagy egy színház-igazgató lett volna a nézőtérén, egész

biztosan kapott volna szerződést valamelyik budapesti színházban. Nem a külfelken. hanem benn a városban. Természetesen Juci mindezt elhitte és szomjasan esett neki annak a két deciliter kadarkának, amelyet Zimmermann mester hálásan tett eléje és amelyet szép bókokkal fűszerezett.

— Én láttam Prielle Kornéliát is, de őszintén mondom, művésznő, hogy most magának nagyobb sikere volt, mint akkor neki. Láttam Blahánét is, nem mondom, a nemzet csalogánya valamivel jobb volt, mint maga, de ez nem baj, biztosítom, hogy maga is nagyszony lesz és magát is a Nemzeti Színház elől fogják temetni.

Juci hálásan szorongatta Zimmermann vendéglős kezét.

— Most műsorunk következő száma következik — jelentette be ezután a kozmáros a közönség tapsvihara közben.

A következő szám Turbók Jani volt, aki humoros előadást tartott. Kijelentette, hogy egy háromfiudvart fog bemutatni. Már ezt a kijelentést is nagy derűtség kísérte. Jani kukorékolt, kőkodácsolt, gágogott, esicseregelt, kapargatta a pádlót a lábával, mint egy kakas a szemétdombot, begetett, mint egy kis hárányka; szóval bemutatta hangokban az egész állattenyésztést, közben az ökrökről, borjúkról, lovakról és disznókról sem feledkezett meg. Természetesen ennek a produkciónak igen nagy sikere volt. Szerényen vissza akart vonulni, de a közönség tartóztatta. Erre elszavalta *Gabányi*: „Kakasülön” című monológját. Ez is tetszett, de az objektív kritikus megállapítja, hogy a háromfiudvarnak nagyobb sikere volt. Az emberek szívesebben hallgatták a kukorékolást, mint Gabányit. Zúgó tapsvihár kísérte Turbók Janit a függöny mögé.

— Most a következő szám következik — jelentette be Zimmermann úr, azután Kossoviesot küldte a színpadra.

Kossovics a Hamlet monológot akarta előadni a közönségnek. Ehhez azonban egy koponya kellett volna. Zimmermann úr kétségbeesetten jelentette ki, hogy nem szolgálhat emberi koponyával, mert ő sem nem gyilkos, sem nem bonctani szolga.

— Próbálja meg az úr koponya nélkül — mondta.

— Hamletet, koponya nélkül? Lehetetlen.

— De hát honnan vegyek egy koponyát

Álláshoz akar jutni!

Több mint 40 személy van nálunk elfoglalva, akik éveken át 300-400 pengőt keresnek havonta. — A munkájuk egy része pénzbeszedésből, másik része akvirálásból áll. — Nem bűrt, sem perzsaszónyegot, vagy hasonló dolgot kell eladni, hanem úgynevezett kenyércikket, amely úgyszólván minden ember számára nélkülözhetetlen.

Milyen képesség kell ehhez?

1. akár nő, akár férfi, kifogástalan öltözködés,
2. egy kis intelligencia,
3. és ami a legfontosabb, vasszorgalom, enélkül ne is ajánlkozzon, mert céltalan.

Az első napokban támogatja a vállalat azzal, hogy villamosköltségre 2 pengőt kap naponta és egy-két napon keresztül egyik emberünk fogja betanítani. — Ez a foglalkozás csak Budapestre szól. — Részletes felvilágosítást akkor adunk, ha ajánlatát beküldte. — Ajánlatában, mely kizárólag írásban történhet, a következő adatokat kell megemlíteni: kort, foglalkozást, családi állapotot, eddigi működést. — Ajánlatokat e lap kiadóhivatala „Megbízható vagyok” jelige alatt továbbítja.

éjnek idején? Ússek le valakit? — méltatlankodott a vendéglős.

— Sajnálom, koponya nélkül nem tartatom meg az előadást...

— Hozott volna magával egyet!

Ez még mind a színpalak mögött játszódott le. És amikor a függöny fellibben, Kossovics mégis egy koponyával jelent meg a nagyérdemű közönség előtt. Sajnos, a koponyának két szarva volt, az álla előreugrott és rendkívül alacsony volt a homloka. A legjobb akarattal sem lehetett erre a koponyára ráfogni, hogy azt valamikor ember viselte. Zergekoponya volt, amely ott lógott évtizedeken át a különteremben, a falon, mint valami régi vadászat emléke, az asztaltársaság valamelyik tagjának ajándéka. De ez nem tűnt fel senkinek sem. Kossovics eltorzult arccal, réveteg szemmel, szomorúsággal a hangjában és vad kétségekkel a lelkében kérdezte meg a boldogult zerge fejtől:

— Lenni, vagy nem lenni, ez itt a kérdés.

És a néhai zerge nem válaszolt. Viszont a közönség nagyszerűen mulatott. Azt hitték, hogy Kossovics humoros előadást tart. Minden mozdulatán nevettek. És Kossovics könnyes szemekkel köszöntö meg a tap-

Pollák Sarolta

kozmetikus legmodernebb szépségápoló intézete. Hajszálak kiirtása arcról, karról. Szemölcsirtás. Hámlasztások. Bőrletrendszerű arcápolások. Esti kikészítés. Díjtalan tanácsadás. (Prospektus). Andrassy út 38, I. em. Párisival szemben

sókat; igazán nem így képzelte a színiiskolában.

A vizsgaelőadáson is Hamletet szavalta... De akkor senki sem nevetett.

Harsányi Ady-verseket szavalt. Senki sem értett egy szót sem. Mit tehetett egyebet a nagyérdemű közönség? Nevetett. Ady halhatatlan sorain is nevetett. A közönség mindenáron mulatni akart, nem lehetett ezt a mulatságot sem Shakespeare-vel sem Ady-val megzavarni.

— Most a következő szám következik — konferálta be Zimmermann bácsi.

És a következő szám a Kovács—Turbók—Kossovics—Harsányi vokálkvartett volt. Ez a szám jelentette az est szenzációját. Csak Kossovics énekelt teli hanggal, míg Kovács, Turbók és Harsányi csak suttogtak. A hatás leírhatatlan volt. Az est legnagyobb sikerét a vokálkvartett aratta. Vagy hat dalt kellett előnekelniök, csak a hatodik dal után elégtül ki a nagyérdemű közönség. Már tizenegy óra volt, amikor véget ért az előadás.

A közönség még ott maradt és kezdetét vette a tánc. Meg kell vallani, hogy a tánc a közönséget még a kabarénál is jobban érdekelte.

Juci és a fiúk beültek egy asztalhoz és szótlanul vacsoráztak.

Jónás Gábor, a sofőr, aki Kossovicssal és Turbókkal lakott együtt, hozzájuk ült. Természetesen ő is eljött a kálváriatéri kabaréelőadásra. Olyan szeretettel csüngött a fiúkon, hogy felajánlotta nekik autótaxiját, hogy azon fogja őket hazavinni. Különösen Kossovicssal volt jó viszonyban.

A fiatal színész is nagy vonzalmat érzett az egyszerű sofőr iránt, aki már gyakran megbizonyította azt, hogy van szíve és hogy szívén viseli a fiúk sorsát. Kossovics holdogán kérdezte meg a sofőrtől:

— Hogyan tetszett Kovács Juci száma?

— Nagyon tetszett — mondta a sofőr csendesen.

— Úgy-e nagyszerű?

— Igen — felelte a sofőr és komoran nézett maga elé.

Kossovicsnak feltűnt a sofőr viselkedése.

— Mi baja van? — kérdezte. — Miért

mered maga elé? Látom, hogy valamit mondani akar...

— Igen — mondani akarok valamit, szólt a sofőr.

— Beszélgethetünk...

— Itt nem.

— Hát hol?

— Jöjjön ki Kossovics úr a térre. Valami nagyon nyomja a nyelvemet...

Kossovics csodálkozva nézte a sofőrt. Aztán felállt, karon fogta őt és kimentek a csendes Kálvária térre. Odakünn hideg szél fujdogált. Fel és alá sétáltak ketten és a sofőr akadozva, zavartan beszélni kezdett:

— Kossovics úr — mondta, — mi ketten jóbarátok vagyunk... Én egyszerű ember vagyok, nem vagyok művész és mégis azt mondom, hogy jóbarátok vagyunk...

— Ez így van — mondta a színész határozottan.

— Helyes — válaszolta a sofőr. — Akkor e barátság jogán én őszinte leszek magához.

Kossovics Tibor csodálkozva nézett a sofőrre. Mit akar ez az ember? Minek ez a nagy bevezetés? Idegessé tette őt a sofőr viselkedése.

Jónás Gábor pillanatnyi szünetet tartott, azután így folytatta:

— Úgy-e maga szerelmes Kovács Juciba?

— Igen...

— Hát erről akarok beszélni magával Kossovics úr. Azt ajánlom, hogy ne legyen szerelmes ebbe a leányba. Sőt úgy látom, hogy mind a hárman szerelmesek belé... Ennek nincsen semmi értelme...

— A szerelemnek soha nincsen értelme — mondta Tibor. — De miért ne legyünk szerelmesek belé? Szép leány, jó leány, ugyanolyan szegény, mint mi vagyunk... És mi igazán tisztán szeretjük őt!

— Ez a szerelem arra fog vezetni, hogy magukból, akik most a legjobb barátok, a legádázabb ellenségek lesznek.

— Lehet... — mondta Kossovics.

— Ez a leány nem érdemi meg, hogy szeressék... Ez a leány nem méltó a maguk szerelemére...

A BUDAPESTI HIRLAP

vasárnapi képes melléklete
a magyar újságírás szenzációja

— Mit mond? — kérdezte Kossovics ingerülten.

— Ez a leány hazudik maguknak! Ez a leány kétszínű! Ez a leány még egy nagy szerencsétlenség okozója lesz! Olyan a magánélete, hogy nem érdemli meg három ilyen rendes, tisztességes fiú szerelmét.

A sofőr nem folytathatta. Egyszerre a torkán érezte Tibor kezét.

És Kossovics hangosan kiabált:

— Nem tűröm, hogy Juciról rosszat mondjon! Megértette! Én leülöm, ha rá galmazni meri őt...

Jónás Gábor kiszabadította magát Tibor szorításából. És elkéseredett hangon így folytatta:

— Hallgasson meg előbb! Én nem rá galmazok senkit sem. Én éppen olyan tisztelője voltam Kovács Jucinak, mint maguk. De most már nem vagyok az! Hazudik!

— Ugyan, mit hazudott? — kérdezte Tibor.

— A szegénységet hazudja! A tisztességet hazudja! A tisztaságot hazudja! Ennek a leánynak szeretője van...

— Hallgasson! — kiáltotta Tibor. — Maga megbolondult! Maga féltékeny! Maga éppen úgy szereti ezt a leányt, mint én.

VILLANY- BERENDEZÉS

mely áll két Diesel-motor rendszerű gépből, mindegyik 60 lóerős és egy teljesen komplett villanyberendezés, Európa egyik legelső cége által szállítva, alig másfél évig használva. A berendezés 100.000 pengőbe került és mi 28.000 pengőért adjuk el ab helység. A berendezés működésben bármikor megtekinthető. Bővebbet Tolnai Világlapja kiadóhivatalában Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám.

El akarja venni a kedvünket tőle! Én átlátok a szítán...

Most már a sofőr is kiabált:

— Egy este egy pasaréti úti előkelő villába vittem őt... Nem ismer engem! Bundában, estélyi ruhában szállt a kocsimba! Akkor, amikor moziban volt... amikor maguk fizették a moziját... Bundája van! Ékszerrei vannak! Szeretője van...

— Elég! — kiáltotta Tibor, azután öklével a sofőr arcába sújtott.

Természetesen nem hitt neki egy szót sem.

Jónás Gábor megtántorodott, aztán hátrált néhány lépést. Csendesen, szomorúan mondta:

— Én jót akartam, Tibor. Rá fog jönni, hogy én jót akartam. A viszontlátásra...

Ezzel sarkon fordult és magára hagyta Tibort, aki csodálkozva nézett utána. Nemsokára egy autó berregése hallatszott. Lehorgasztott fővel állt Tibor a járdán. Mellette elshant Jónás Gábor kocsija. Csak nagysokára tért vissza Kossovics a kocsmába, félóráig csak állt, állt a Kálvária téren és maga elé hámul.

— Nem, a sofőr hazudott! Juci becsületességéhez szó sem fér... De hátha igazat mondott a sofőr? Rettenetes lenne...

— morfondírozott magában Tibor és elhatározta, hogy azonnal beszél Jucival.

Visszament a kocsmába. Benn éppen Jucit köszöntötte fel Zimmermann bácsi. A nemzet csalógiányának mondta őt, a legnagyobb magyar színésznőnek.

Turbók Jani és Harsányi már becsiptek. Egymásután öntötték magukba Zimmermann bácsi savanyú kadarkáját.

Juci Tiborra nevetett.

— Hol voltál? — kérdezte.

— A téren...

— Mit csináltál a téren? — kérdezte Juci, aki most Tibor mellé ült.

— Beszélgettem egy sofőrrel — mondta Kossovics és merően belenézett Juci szemébe.

Juci jól bírta ezt a tekintetet, de alig észrevehetően összerázkódott.

— Micsoda sofőrrel? — kérdezte.

— Taxisofőrrel. Tudod, a Jónással, akivel együtt lakunk...

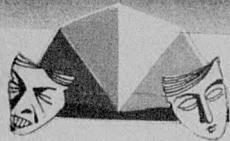
— És miről beszéltél vele? — kérdezte Juci.

— Egészen közömbös dolgokról. Mesélte, hogy valamelyik este egy bundás, estélyi ruhás, gazdagon fölékszerzett hölgyet vitt kocsiján... és ez a hölgy... ez a hölgy nagyon hasonlít rád, Juci.

(Folytatjuk)

A DÉLIBÁB SZÍNHÁZA

Mi újság otthon!

Írta:

Wadnay László

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1 szerezhető meg. Copyright 1930. by Dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek: { Kántor András
Rozál, a lánya
Eckstájn

Szín: egy pad...

(Mikor a függöny felmegy, Kántor és Rozál jönnek. Rozál féltudatosan öllözve, Kántor kezében bol, jélvállán tarisznya)

Kántor: Ülünk már le ide, mert egy fél talpat úgyis lejártam máma! Ez a pesti kű nagyon eszi ám a talpat!...

Rozál: Hát az Eckstájn úr?

Kántor: Hászén erre kell annak jönni! úgy beszéltük meg!... Mondtam, hogy a padon leszünk!

Rozál: Hát tán azt hiszi édesapám, hogy egy pad van Pesten?

Kántor: Hiszi a rosseb. Van itt tíz is.

Rozál: Azir. Mondja édesapám, mir hívják ezt nemzetközi vásárnak.

Kántor: Hát hogy hívnák? Mert ahogy van csallóközi vásár meg muraközi vásár, akkurát úgy van nemzetközi vásár.

Rozál: Osztán minden nemzet itt van?

Kántor: Hát hun lenne? Itt van mind egy szálig. Van itt magyar, van itt német, van itt francia, meg itt van Mihályfalváról a Weisz.

Rozál: A Weisz?

Kántor: A hát.

Rozál: Mért? Lán az is nemzet?

Kántor: Hát mostanában az!...

Rozál: Osztán vett valamit édesapám?

Kántor: Vettem!...

Rozál: Mit?

Kántor: Pipaszurkálót! Kettőt!...

Rozál: Hászén maga nem pipázik?

Kántor: Azér jó az, ha van!...

Rozál: Hát édesanyámnak vett valamit?

Kántor: Idesanyádnak?

Rozál: Annak!...

Kántor: Hát tennap még úgy vót, hogy bíz a nem veszek én neki semmit!...

Rozál: Osztán?

Kántor: Osztán úgyis maradt!...

Rozál: Na kend is jó ember!...

Kántor: Hát nem is bántok én senkit, ides lányom!... Hát te hogy vagy meg a helyeden?

Rozál: Megvónék!... Csak a nagysága gyerekeivel sok bajom van!

Kántor: Jány?

Rozál: Nem?

Kántor: Hát?

Rozál: Fiú!...

Kántor: Nagy?

Rozál: Elig nagy!...

Kántor: Mennyi idős?

Rozál: Harminckettő!...

Kántor (ránéz): A fene a bőrödet!...

(Körülnéz.) Hogy hun jár ez az Eckstájn ilyen sokáig?...

Rozál: Együtt jöttek Pestre idesapám?

Kántor: Már hogy jöttünk volna? Hiszen itt eszi azt mán a fene egy hete Pesten!...

Rozál: Hát az mért jött ilyen hamar?...

Kántor: Mert az Isten elvette neki azt a kis eszit, aki vót!... Mert ahelyett,

PÁRATLAN ALKALMI VÉTEL

20 drb. színes és fekete kép, köztük sok művészi festmény reprodukciója, igazán ragyogó kivitelben raktárunk túltömöttsége miatt még a tiszta papírnál is olcsóbb áron bérmentve 90 fillér. Az összeg levélbélyegben is beküldhető. Utánvételt nem küldhetjük, mert a posta magáért az utánvételezésért 70 fillért számít. Egy-egy kép margóval együtt 25 cm magas és 17 cm széles

Megrendelések Délibáb kiadóhivatalába küldendők, Budapest, VII, Dohány u. 12

hogy otthon ült volna a koresmájában, hát kellett neki Pestre jönni, osztán otthon a segédjegyző tennapelőtt meg elszöktette a feleségit a vonattal!...

Rozál: A segédjegyző?...

Kántor: A hát!...

Rozál: A személyvonattal?

Kántor: Avval! Node hiszen majd megtudja milyen rossz személyre szállt fel!... Nem is tudom, hogy hogy mondjam meg szegény Eckstájnnak!... Mert nem rossz ember az te!... Osztán tán még szerette is azt a fehirnépet!... De oda nézz, tán éppen ő az... a biza... csak most osztán, hogy mondjam meg neki. (*Vakarja a fejét.*)

Rozál: Majd én megmondom neki!...

Kántor: Csak ne járjon a szád!

Rozál: Hát meg kell mondani neki?

Kántor: Jó, jó, csak nem egy szuszra!...

Mert még megüti a guta, amilyen szép, derék, kövér ember!... Aztán vihetjük haza Bikházára háton!... (*A fejére üt.*) Na megállj Rozál, mert megmondom én aztat neki!... Szípen, lassan, módjával!... Hanem ide figyelj!... Ha így csinállok... (*Felemeli a kezét.*) akkor te csak röhögjél egy nagyot!...

Rozál: Mért?... Mi van azon röhögni való?...

Kántor: Ne járjon a szád, mert hozzád vágom ezt a szeredácsi!... Röhögj, ha az idesapád mondja!... (*Felemeli a kezét.*)

Rozál (*röhögni kezd*).

Kántor: Ne most, hanem csak ha a kezeimet felemelem!...

Rozál: Hászen éppen emeli?...

Kántor: E más!... Mert most a pofon végezt emeltem!... (*Meglöki.*) No, vigyázz!... Itt van mán!

Eckstájn (*be, mokány zsidó*): Hát itt vannak?... De jól nézel ki Rozál, a fene a pofádat!... (*Megcsipi az arcát.*)

Rozál (*tiltakozik*): Na?! Hagyjon, Eckstájn úr!...

Eckstájn: Ejnye de kényes lettél ezen a Pesten!... Hát osztán gyerek mellett vagy?

Kántor: Amellett vóna, csak a gyerek felett eljárt az idő!... (*Megfenyegeti.*) De hiszen csak ne vigyázz magadra!...

Eckstájn: Hát osztán mi az ujság otthon, Andris bácsi?...

Kántor: Mi vóna?... Semmi!... Vett valamit a vásáron Eckstájn úr?...

Olvassa!

Nincs érdekesebb regény a könyvpiacón!

A gavallér zshivány:

Sobri Jóska regénye

a ⁸ÓRAI UJSÁG minden számában.

A legizgalmasabb olvasmány!

Vegye meg, olvassa el!

Az eddig megjelent közleményeket **inguen** megkaphatja a 8 órás ujság kiadóhivatalától

Eckstájn : Vettem egy költőgépet!...

Kántor (ravaszul) : Az asszonynak, mi?...
Eckstájn : Mért az asszonynak? A tojásnak!... Hát mi ujság otthon Andris bácsi? Már egy hét óta el vagyok!...

Kántor : Oszt nem tud semmit?...
Eckstájn : Hát mit tudhat az ember?! Tán történt valami?
Kántor : Hászén ha nem tudja!...
Eckstájn (izgatottan leül) : No? Baj van?
Kántor : Mán nincs, mert elöttötték!
Eckstájn (rémülten) : Mit?
Kántor : Csak mondom, hogy leégett a háza!...
Eckstájn (kövé meredve) : Te jó Isten!... A házam? Leégett?... Andris bácsi, hát mikor?...
Kántor : Mért?... Maga nem hallotta?
Eckstájn : Nem!
Kántor : Azirt, mert én se!... (Röhögni kezd, felemeli a kezét.)
Rozál (röhög).
Eckstájn (bámulva nézi őket) : Mi az Andris bácsi?... Ez tréfa volt?
Kántor : Hászén azért nevetünk, egye ki a fene!...
Eckstájn (kényszeredetten nevel) : Hászte vice!... A frász majd kitöri az embert!... Nade komolyan, mi ujság odahaza, Andris bácsi?...
Kántor : Ha mán kérdi, sok jót nem mondhatok!...
Eckstájn (ijedten) : No?... Mi történt?
Kántor : Ugyi magának sógora volt a vörös Berger, az árendás?

A Párisi Divat

az egyetlen magyar divatlap nagy őszii pályázatának pályadíjával egy

nutriette-prémbundát

ajánlott fel

Dunyes Illés

a jóízlésű hölgyközönségünk neves szűcsce. Tudvalevőleg a közismerten elegáns szőrmeszalón az Andrassy út 53, az **Oktagon**-nál van. Bizonyos, hogy a világhírű magyar prémből készült bunda egyrészt méltón fogja igazolni a **Pannónia, Glückstahl és Well, Tsukék, Soós Andrásék** által nagyra tett kikészítőipart, másrészt a „képesített magyar szűcsiparos” ízlését és szaktudását, rangját

— **Epe- és májbetegségek**nél, epekö és sárgaság eseteiben a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a **Ferenc József** vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Eckstájn : Mi az, hogy vót?... Van!...
Kántor : A mán csak vót, Eckstájn úr!
Eckstájn (rémülten) : Andris bácsi?
Kántor : Meg biz a!... Teunap temették!...
Eckstájn : Jaj!... A Berger!...
Kántor : Maga tán nem hallotta?
Eckstájn : Nem!
Kántor : Azirt, mert én se!... (Röhög, felemeli a kezét);
Rozál (röhög).
Eckstájn : Még egy vice?... (Nevel.) Jó!... Hászte humorista!... (Meglöki.) De azért jó! (Félre.) A fene ezt a marha parasztot!... (Röhög.) Nahát Andris bácsi, a szentségit a fejének, ha maga olyan komikus, hát még egyszer ugrasson be, ha tud! Éntőlem maga akármit mondhat, én egy szavát nem hiszem!... (Röhög.)
Kántor : ... Hát azt tudja-e Eckstájn úr...
Eckstájn (röhög) : Tudom, tudom... már előre röhögök!...
Kántor : No csak erre röhögjön, mert az történt, hogy a ténsasszony, már mint a maga felesége...
Eckstájn (röhög) : Ez jó!... Na?... mi történt a feleségemmel?
Kántor : Megszökött!... (Ránéz Rozálra.) No ezt megmondtam!...
Eckstájn : Az én feleségem?
Kántor : Igen! A segédjegyzővel!
Eckstájn : Megszökött?
Kántor : Vonattal!...
Eckstájn (örülten röhög) : ... Nohát Andris bácsi... ezen aztán van mit nevetni... (Torkaszakadtából röhög.)
Kántor : ... Hanem hallja-e Eckstájn úr!... Most aztán nem figurázok!... A ténsasszony meg a segédjegyző, azok osztán megszöktek!...
Eckstájn (röhög).
Kántor (késébeesetten) : Eckstájn úr! Ez igaz!
Eckstájn : Tudom. Azon röhögök.

Függöny

KERESZTREJTVÉNY

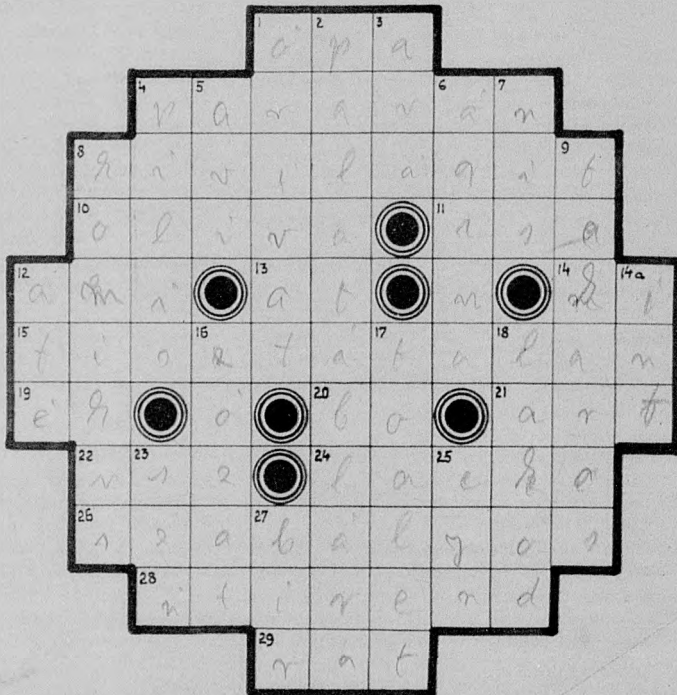
Vízszintes sorok:

1. Visszafelé: öregember, 4. Kerévet török neve, 8. Világosságot csinál, 10. Olajfajta, 11. Egy szó a halotti beszédből, 12. Vonatkozó névmás, 13. Igeköltő, 14. Kérdő szó, 15. Nem tiszta, 19. Dísz, más szóval, 20. Vissza: orosz folyó, 21.

Művészet idegen nyelven, 22. Uszni íge töve, 24. László becézve, 26. Előírás szerinti, 28. Utiterv szinonimája, 29. Tanács németül.

Függőleges sorok:

1. Vissza: Marconi szenzációs találmánya, 2. Erre írnak a kisgyerekek, 3. Kar... n, 4. Hegység a dunántúlon, 5. Kavics közepe, 6. Ágnes becézve, 7. Jugoszláv város, 8. Kabos Gyula is az, 9. Ilyen menyecske is van, 12. Vissza: görög betű, 14a. Jelez, figyelmeztet, 16. S-sel egy mindenki által ismert költemény címe, 17. A púder ilyen cikk (fonetikus), 18. Villád más szóval, 23. Fában élő rovar, 25. Fém (közepén y=i), 27. Képes valamire.

SZÁMREJTVÉNY

Bő más szóval = 9, 11, 12
 Gyümölcs = 19, 27, 3, 25
 Kártyafigura = 26, 23, 24
 Asztalos teszi = 17, 18, 19, 20, 16, 27
 Latin köszöntés = 14, 7, 8
 Vonat jár rajta = 22, 4, 5
 Víz van benne = 1, 21, 15
 Utánzó idegen kif. = 2, 28, 10, 30, 29, 20
 Háziszármvas = 6, 13, 16, 1
 Közmondás = 1-től 30-ig

BETŰREJTVÉNYEK

1.

Tisz á Dun

2.

ufol

3.

Balaton
 S
 a

4.

y
 k apa
 li

5.

H₂O + por cínér d

1-30
 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.
 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.

Vála
 melék
 irásho
 kapni
 felbél
 A level
 A bor
 Tuli
 mákat
 hogy
 az érz
 kat. E
 erőseb
 büszke
 felfog
 és ált
 három
 kevese
 Szedje
 Nőies,
 meg v
 Határo
 hogy
 hat re
 Cserkés
 nősen
 rül. Ig
 tes, ő
 vel tö
 látni b
 nyebb
 szeret
 történi
 clőnye
 Cseppe
 és saji
 Nobilis
 gikus,
 egészen
 mert ir
 mek ne
 ben, n

6.

i

bencés

7.

ta

— t ta

A múlt számunkban között keresztretjéveny meglejtése:

Vizszintes sorok: 1. Salamon Béla. 9. Iró. 10. Nis. 11. Et. 13. Ilona. 15. T. T. 16. Dél. 18. Yen. 19. Tea. 20. Öreg. 22. Juan. 23. Dió. 24. Dér. 25. Irén. 28. Gaze. 30. Kar. 31. Sár. 33. Isl. 34. Lb. 35. Lásas. 37. As. 38. Bár. 39. Cin. 41. Solti Hermin. — **Függőleges sorok:** 1. Szedő Miklós. 2. L. I. 3. Ari. 4. Moly. 5. NNNN. 6. Bia. 7. És. 8. Asta Nielsen. 12. Tér. 14. Oel. 15. Tea. 17. Ledér. 19. Turai. 21. Gin. 22. Jég. 26. Rab. 27. Láb. 29. Zsa 31. Sári. 32. Race. 35. Lát. 36. Sír. 38. B. I. 40. N. M.

*Ismerlek!..
Segítek?*

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény“. Minden íráshoz egy szelvény. Aki levélben akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megírást, felbélyegzett borítékot és írásonként 2-2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus“ szót.

Tulipán. Szenvedélyes. A társadalmi formákat betartja, látszik minden mozdulatán, hogy gondos nevelésben volt része. De amint az érzései megszólalnak, nem ismer korlátokat. Egy valami van, ami még a szívénel is erősebb és döntőbb szavú az életében: a büszkesége. — **Anonyma.** Intelligens, jó felfogású, de nem tudja felhasználni tudását és általában véve úgy viselkedik, mintha három sem tudna számolni. Mások sokkal kevesebb tehetséggel sokkal többre viszik. Szedje össze magát! — **Rákoshegyí miss.** Nőies, alkalmazkodó természet. Nagyjából meg van elégedve az életével. Önzetlen. Határozottan irányítja környezetét, anélkül, hogy azok észrevennék, hogy milyen erősen hat rájuk. Jó pedagógus, gyermekszertő. — **Cserkész.** Kicsit bizonytalan, félénk, különösen eleinte, ha valami új szituációba kerül. Igen disztigvált ízlése van. Természetes, őszinte, de nem bizalmaskodó. Valamennyi több jókedvet és lendületet szeretnék látni benne. — **Töltőtoll.** Lehetőleg a könyvebb végén fogja meg a dolgokat. Nem szeret banksódni és szomorkodni, ha valami történik vele, keresi, hogy annak mi az előnye és nem akarja észrevenni a hátrányait. Cseppet sem könnyelmű, de szereti az életet és sajnál minden elrontott perct. Úgyes. Nobilis gondolkodású. — **Bébi, 1931.** Energetikus, még akkor is, ha érzi, hogy nincs egészen igazsága, kitart elhatározásai mellett, mert irtózik a következetlenségtől. Az érzelmeik nem játszanak ma nagy szerepet életében, mesterségesen megkéményítette ma-

gát. — **Egy tanítónéninek.** Kedves, finom nőies természet. Egész lényén halk muzikalitás ömlik el. Végtelenül finom és megérező. Talán nem is szabad ilyen jószívűnek lenni a mai világban. Szeretreméltóságát különös értéket ad kötelességtudásának, ügyességének és szorgalmának. — **Lugos, 30.** Bátor, sőt ma rá kerül a sor, vakmerő is tud lenni. Hajlamos a cinizmusra, semmit sem vesz nagyon a lelkére. Igen fontos szempont, a kényelem. Modora arrogáns, de udvarias. Nagy hatással van az emberekre. Ruháira kínos gonddal vigyáz. Idegenekhez barátságosabb, mint hozzátartozóihoz. — **Lizus, női írás.** Intelligens, szellemileg igen fejlődés-képes. Sok iniciativa van benne. Jókedélyű. Nem fél az étlettől, a nehézségektől, ellenkezőleg: öröme telik a küzdelemben és... a győzelemben. Sohasem könnyelmű. Anélkül, hogy szerénytelen volna, elég nagyok az igényei. El akar érni valamit, előbbre akar jutni, mint ahonnan elindult. Értékes, energikus egyéniség. — **Lizus, férfiírás.** Síma modorú, egyenletes kedélyű egyéniség. Emellett a látszólagos engedékenységgel mellett igen ügyesen képviseli érdekeit és sohasem feledkezik meg a kényelméről. Van érzéke az üzleti dolgok iránt, egyébként nem sok érdekli. Önmagával nagyon meg van elégedve. — **Üvegűtör.** Finomlelkű és tapintatos. Nem szeret küzdeni, inkább igényeit fokozza le, semhogy nagy erőfeszítéseket csináljon. Nem könnyelmű, amije van és amit elért, azt meg is tudja tartani. Boldogulása nagyrészt attól függ, hogy milyen életkörülmények közé kerül, a saját erejére nem sokat számíthat, azért mert nem használja. — **Japán.** Igen engedékeny, csendes, szelid természet. Cselekedeteit öntudatlanul, tisztán ösztöneire hallgatva hajtja végre. Meglehetősen passzív. Anyagi kérdésekhez nem ért. Nagyon odaadó és hiszékeny. — **Egy életen át.** Ízléses. Sokat vár az étlettől s megvan benne a lehetőség arra, hogy nagyon boldog legyen. Nem ismeri az unalmat, igen színes egyéniség. Nőies. A családi élet keretében találna meg leginkább azt, amire vágyik. Ma még túlsok az idealizmus benne, kicsit realisabban kellene gondolkoznia, hogy túlságosan nagy csalódások ne ériék. — **Halvány ősi rózsza, Budapest.** Igen tevékeny, a munka legnagyobb öröme, mindent ettől vár és

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok:

- Visszafelé: öregember.
- Kerevet török neve.
- Világosságot csinál.
- Olajfajta.
- Egy szó a halotti beszédből.
- Vonatkozó névmás.
- Igekötő.
- Kérdő szó.
- Nem tiszta.
- Dísz, más szóval.
- Vissza: orosz folyó.
- Művészet idegen nyelven.
- Uszni ige töve.
- László becézve.
- Előírás szerinti.
- Utítvány szinonimája.
- Tanács németül.

Függőleges sorok:

- Vissza: Marconi szenzációs találmánya.
- Erre írnak a kiskönyvek.
- Kar...
- Hegység a dunántúlon.
- Kavics közepe.
- Ágnes becézve.
- Jugoszláv város.
- Kabos Gyula is az.
- Ilyen menyecske is van.
- Vissza: görög betű.
- Jelez, figyelmeztet.
- S-sel egy mindenki által ismert költemény címe.
- A púder ilyen cikk (fonetikus).
- Villád más szóval.
- Fában élő rovar.
- Fém (közepén y=i).
- Képes valamire.

SZÁMREJTVÉNY

- Bő más szóval = 9, 11, 12
 Gyümölcs = 19, 27, 3, 25
 Kártyafigura = 26, 23, 24
 Asztalos teszi = 17, 18, 19, 20, 16, 27
 Latin köszöntés = 14, 7, 8
 Vonat jár rajta = 22, 4, 5
 Víz van benne = 1, 21, 15
 Utánzó idegen kif. = 2, 28, 10, 30, 29, 20
 Háziismeret = 6, 13, 16, 1
 Közmondás = 1-től 30-ig

BETŰREJTVÉNYEK

1.

Tisz á Dun

2.

ufol

3.

Balaton

S

a

4.

k   — y
       apa
       li

5.

H₂O + por cincér d

Változások mellett íráshoz kapni felhívást. A levelet a borítékba...

Tulajdonosok mákat... hogy az érzék... erősebb... büszke... felfog... és ált... három... keves... Szedje... Nőies... meg... Határ... hogy... hat re... Cserké... nősen... rül. Ig... tes. Ös... vel tö... látni... nyebb... szeret... történi... előnye... Cseppe... és saj... Nobilis... gikus... egésze... mert ir... nek ne... ben, r...

2, 23, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30
 Tisz á Dun
 H₂O + por cincér d

6.

i

bencés

7.

ta — t ta

*Ismerlek!..
Segítek?*

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény“. Minden írshoz egy szelvény. Aki levelében akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megeműzött, felbelyegzett borítékot és írásoként 2-2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus“ szót.

Tulipán. Szenvedélyes. A társadalmi formákat betartja, látszik minden mozdulatán, hogy gondos nevelésben volt része. De amint az érzelmi megszólalnak, nem ismer korlátokat. Egy valami van, ami még a szívénel is erősebb és döntőbb szavú az életében: a büszkesége. — **Anonyma.** Intelligens, jó fellogású, de nem tudja felhasználni tudását és általában véve úgy viselkedik, mintha háromig sem tudna számolni. Mások sokkal kevesebb tehetséggel sokkal többre viszik. Szedje össze magát! — **Rákoshegyí miss.** Nőies, alkalmazkodó természet. Nagyjából meg van elégedve az életével. Önzetlen. Határozottan irányítja környezetét, anélkül, hogy azok észrevennék, hogy milyen erősen hat rájuk. Jó pedagógus, gyermekszerető. — **Cserkész.** Kicsit bizonytalan, félnék, különösen eleinte, ha valami új szituációba kerül. Igen disztingvált ízlése van. Természetesen, őszinte, de nem bizalmaskodó. Valamivel több jókedvet és lendületet szeretnék látni benne. — **Töltőtoll.** Lehetőleg a könynyebb végén fogja meg a dolgokat. Nem szeret bánkódni és szomorkodni, ha valami történik vele, keresi, hogy annak mi az előnye és nem akarja észrevenni a hátrányait. Cseppet sem könynyelmű, de szereti az életet és sajnál minden elrontott percet. Úgyes. Nobilis gondolkodású. — **Bébi, 1931.** Energetikus, még akkor is, ha érzi, hogy nincs egészen igaza, kitart elhatározásai mellett, mert irtózik a következetlenségtől. Az érzelmek nem játszanak ma nagy szerepet életében, mesterségesen megkeményítette ma-

A múlt számunkban között keresztretjvény megjejtése:

Vizszintes sorok: 1. Salamon Béla. 9. Iró. 10. Nis. 11. Et. 13. Ilona. 15. T. T. 16. Dél. 18. Yen. 19. Tea. 20. Öreg. 22. Juan. 23. Dió. 24. Dér. 25. Irén. 28. Gaze. 30. Kar. 31. Sár. 33. Isl. 34. Lb. 35. Lásbas. 37. As. 38. Bár. 39. Cin. 41. Solti Hermin. — **Függőleges sorok:** 1. Szedő Miklós. 2. Li. 3. Ari. 4. Moly. 5. NNNN. 6. Bja. 7. És. 8. Asta Nielsen. 12. Tér. 14. Oel. 15. Tea. 17. Ledér. 19. Turai. 21. Gin. 22. Jég. 26. Rab. 27. Láb. 29. Zsa. 31. Sári. 32. Race. 35. Lát. 36. Sír. 38. B. L. 40. N. M.

gát. — **Egy tanítónéninek.** Kedves, finom nőies természet. Egész lényén halk muzikális ömlik el. Végtelenül finom és megérző. Talán nem is szabad ilyen jószívűnek lenni a mai világban. Szeretreméltósága különös értéket ad kötelességtudásának, ügyességének és szorgalmának. — **Lugos, 30.** Bátor, sőt ma rá kerül a sor, vakmerő is tud lenni. Hajlamos a cinizmusra, semmit sem vesz nagyon a lelkére. Igen fontos szempont, a kényelem. Modora arrogáns, de udvarias. Nagy hatással van az emberekre. Ruháira kínos gonddal vigyáz. Idegenekhez barátságosabb, mint hozzátartozóihoz. — **Lizus, női írás.** Intelligens, szellemileg igen fejlődés-képes. Sok iniciatíva van benne. Jókedélyű. Nem fél az ételtől, a nehézségektől, ellenkezőleg: öröme telik a küzdelemben és... a győzelemben. Sohasem könnyelmű. Anélkül, hogy szerénytelen volna, elég nagyok az igényei. El akar érni valamit, előbbre akar jutni, mint ahonnan elindult. Értékes, energikus egyéniség. — **Lizus, férfiírás.** Síma modorú, egyenletes kedélyű egyéniség. Emellett a látszólagos engedékenységgel mellett igen ügyesen képviseli érdekeit és sohasem feledkezik meg a kényelméről. Van érzéke az üzleti dolgok iránt, egyébként nem sok érdekli. Önmagával nagyon meg van elégedve. — **Üvegútör.** Finomlelkű és tapintatos. Nem szeret küzdeni, inkább igényeit fokozza le, semhogy nagy erőfeszítéseket csináljon. Nem könnyelmű, amije van és amit elért, azt meg is tudja tartani. Boldogulása nagyrészt attól függ, hogy milyen életkörülmények közé kerül, a saját erejére nem sokat számíthat, azért mert nem használja. — **Japán.** Igen engedékeny, csendes, szelid természet. Cselekedeteit öntudatlanul, tisztán ösztöneire hallgatva hajtja végre. Meglehetősen passzív. Anyagi kérdésekhez nem ért. Nagyon odaadó és hiszékeny. — **Egy életen át.** Izléses. Sokat vár az ételtől s megvan benne a lehetőség arra, hogy nagyon boldog legyen. Nem ismeri az unalmat, igen színes egyéniség. Nőies. A családi élet keretében találna meg leginkább azt, amire vágyik. Ma még túlsok az idealizmus benne, kicsit realitásabban kellene gondolkoznia, hogy túlságosan nagy csalódások ne ériék. — **Halvány ősi rózsza, Budapest.** Igen tevékeny, a munka legnagyobb öröme, mindent ettől vár és

ezen a réven akar elérni. Igazságos. Nagyon jó emberismerő. Logikus gondolkozású. Tud díszponálni, fejlett felelősségérzése van. — **H. Arany.** Könnyen befolyásolható, elhatározásait a pillanat hatása alatt úgy elfelejti, mintha sohasem lettek volna. Nem kicsinyes és mindenkéhez igyekszik jó és tapintatos lenni. Kedélye nagyon változó. — **Ostffy-asszonya, álmodozó.** Nagyon élénk fantáziája van. Egy-egy gondolatba annyira beleéli magát, hogy szinte valóságnak érzi. Nehézkés, ezért alig lehet kiszakítani képzeletvilágából. Ritkán enged valakit közel magához, alapjábanvéve bizalmatlan és fél is az emberek kritikájától. — **Sárga róza 45.** Kicsit nehézkés, olyan dolgokból is gondokat csinál magának, amelyek minden valószínűség szerint önmaguktól is megoldódnak. Szeretne gazdagabb lenni, magasabb színvonalú életet élni. Jólelkű és áldozatkész. Mindenkiivel szemben megértő, engedékeny. — **Szeretnék boldog lenni.** Komoly, elmélyedő természet. Meglehetősen érzékeny. Ritkán talál valakit méltónak bizalmára, de mindenkinek szives-örömet rendelkezősére áll, ha valamiben segíteni tud. Izléses. Idealista. — **Szeretet.** Barátságos, jókedélyű. Minden apróságnak tud örülni. Nem érti, hogy miért olyan kényesek az emberek és miért csinálnak mindenből olyan nagy kázust. Ő maga csakugyan mindenben talál kellemeset is és hamar feltalálja magát, ha megváltozott körülményekkel áll szemben. Igen szerencsés összetételű egyéniség. — **Mária, Békésaba, női írás.** Nőies, nagyon gyengéd, finomlelkű, engedékeny, érzéseiben állhatatos egyéniség. Élénk fantáziája van, amit különösen az foglalkoztat, hogy hogyan tud örömet szerezni másoknak. Igen szelid, könnyen kezelhető, nincsenek benne indulatok, mégis életvidám és életrelvő. Arra vigyázzon, hogy jó kedvét megőrizze, mert hajlamos kicsit a szomorkodásra. Persze, hogy erre mindig kínálkozik ok, de ennek ellenére kell iparkodni megőrizni lelki derűjét a maga és környezete életének megépítésére. — **Mária, Békésaba, férfiírás.** Nagyon temperamentumos. Takarékos, szinte a kicsinyesség elmegy ebben. Kedélye változó, nem könnyű mindig beilleszkedni szeszélyeibe. Féltekenységre hajló. Sok szelidség és engedékenységgel kell ahhoz, hogy tartós békét teremtsenek körülötte, mert ha rossz kedvében van, mindenbe beleakaszódik. Intelligens, energikus és férfias egyéniség. — **22 éves szlovenszói.** Még nem egészen kiforrott egyéniség. Talán sohasem is lesz határozottabb és következetesebb. Nagyon finomlelkű, fogékony, jóformán minden érdeklő és minden iránt van érzeke, ami csak szembejöhét kifinomodott intellektusával. Szerény. Nagyon igazság-szerető s szinte fizikailag szenved, ha az igazságnak nem tud érvényt szerezni. Igen

rokonszenves, érzelmes egyéniség. — **Bánatos kislány, R. M.** Még fejlődőben lévő egyéniség. Szigorúan bírálja az embereket s szeret olyanokkal együtt lenni, akiktől érzi, hogy előbbre viszik, akiktől tanulhat. Nemes gondolkozású, értékes. **Reggel, 17—18.** Kicsit bizonytalan önmagában. Eleve lemond sok kívánságáról, mert elérhetetlennek gondolja őket. Intelligens, nagyon mély érzesű és korrekt gondolkodású. Elméleti tudásra van tehetése, gyakorlati érzeke kevés. — **Jogász, 11.** Úgyes. Nagyon jól tud az emberekkel bánni és mindenféle helyzetben könnyen feltalálja magát. Senki ellen sincs kifogása, úgy veszi az embereket, ahogy vannak, nem vár tőlük sokat, hát nem is csalódik. Sok kedves, könnyed grácia van a lényében. Anyagi kérdésben nobiles. — **Búzakalász.** Még fejlődőben lévő egyéniség. Kevés benne az önállóságra való törekvés. Kicsit lehangoltságra hajló. Több önbizalom és határozottság volna kívánatos. — **Nous ne sommes jamais ni is heureux, stb.** Finomlelkű, szeret szép dolgokkal foglalkozni. Szereti magában az extravaganciákat és ha valami túlzó érzést felfedez magában, azt gondosan ápolja, sokat beszél róla és érdekesebb tartja magát általa. Alapjában véve kedves, simulékony és jószívű s ha az élet komoly kötelességekkel fogja szembeállítani, jól fogja megoldani ezeket a feladatokat. Nagy kár, hogy annyira félreismeri magát. — **Gondolkodó.** Alapos, sohasem veszi át mások ítéletét anélkül, hogy annak helyességéről meg ne győződött volna. Rendkívül sok nyugalom és bölcsesség van benne, nem ki-nozzák az ambíciók s azáltal, hogy szereti az eseménytelenséget, kevés dolog is történik vele. Rendszerető. Tartozkodó. — **Utazni akaró.** Még fejlődőben lévő egyéniség. Még nagyon sok mindenben kell keresztülvergődnie, amíg helyes színben fogja látni a dolgokat. Ma még hiányzik belőle minden objektívitás. Szerencsére könnyen kezelhető és nem zárkózik el a jó tanács elől. — **Boldog jövő, 22.** Kicsit szeszélyes. Nagyon hiszékeny, mindig tele van tervekkel. Amnyit beszél róluk előre, hogy ebben egészen kiéli magát és amikor a megvalósításra kerülne a sor, már nem érdeklő és újból mással foglalkozik. Jókedélyű, nagyon szereti a szó-rakozást, sokat ábrándozik. — **Fekete.** Igen szorgalmas, ügyes, kellemes modorú egyéniség. Nőies, érzelmi élete a legfontosabb számára. Irtózik minden magykepuszkodéstól és póztól. — **Keremem a párom.** Még fejlődőben lévő egyéniség. Rendezett körülmények valók neki, mert igen könnyen elveszíti a talajt a lába alól s tanácstalanságában fűhöz-fához kapkod, csacsiságokat csinál. Pontos, rendszerető, takarékos. — **Hulló hó.** Szeret finnyáskodni, nem győzi éreztetni az emberekkel, hogy izlése kifinomodott és követelő. Sokkal jobban állna, ha természetesebb volna.

S. Sz. V.

Olv
hossz
esett
címze
neki
„Dé

B.
illet
Csak
től
szere
Ne f
úgy
okoz
mi r
lenn
le. E
deze
rende
dött
fogja
próza
külön
egyik
értet
attól
akarj
helye
lalko
1. K
2. N
iskola
pest.
Magy
titkár
sincs
lehet
címet
IV,
desen
S. Hu
van, a
dícsér
általán
de m
Irjon
meg s
a meg
év mu
írt és a
szívese
velten
Ugy t
színre
mert k
róla. I
könyve
Hamsu
úgy tu
mert
ember.

Szerkesztői üzenetek

Olvásóink napról-napra lömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélró egy megcímzett és felbélyegzett választorítékol küld. A nekünk szólo levelet így lessék megcímezni: „Délbáb” szerkesztőségének, Budapest, VII. Dohány ucca 12. Felvilágosítást kérek. Kéziratokat nem örízünk meg

B. B. B. B. A megadott cím jó volt, de az illető nem foglalkozik filmszcenáriumokkal. Csakis színpadi szerzőktől és ismert íróktól vesznek kéziratot vagy pedig a gyár szcenárium-osztályán szerződtetett írók írják. Ne foglalkozzék illyemivel, mert eredményt úgysem érne el. Csak felesleges költségeket okoz magának. — **Soproni 5.** Ilyen címekkel mi nem tudunk szolgálni. A leghelyesebb lenne, ha valamelyik lapban hirdetést adna le. Ez talán célra vezet. — **Librettista.** A kérdezett címek, sajnálatunkra, nem állnak rendelkezésünkre. — **G. remény.** A beküldött versek nem versek. Ezt Maga is meg fogja állapítani, ha kezébe veszi a költőj és prózai írásművek szerkezetét. A téma különben sem nekünk való. — **A „Délbáb” egyik hí olvasója, 1931.** Első levelét is megértettük, de nem értjük, hogy miért akar attól a fiútól fényképet kapni és miért akarja visszaszerezni a zsebkendőt. A leghelyesebb lenne vele soha többé nem foglalkozni és elfelejteni. — **B. József, Budapest.**
1. Kor, iskolai végzettség nem fontos.
2. Négy középiskola, 16 éves kortól. Az elsőbe egy évig kell járni, a tandíjról az iskola ad felvilágosítást. — **L. L. K., Budapest.** Daily Mail, Northcliffe House, London. Magyarul nem tud, van azonban magyar titkára. — **Kis szeptől.** Igazán semmi oka sincs az elkeseredésre, mert ezen könnyen lehet segíteni. Kívételosen itt közlünk egy címet: Paizs Kató kozmetikai intézete, IV, Ferenciek tere 3. félelelet 18. Rövidesen nem lesz oka panaszkodásra. — **S. Hus.** Bravó, kislány. Kevés kezdő költő van, aki nem szédül meg az elfogult rokonidicséretektől. Ebből a versből még egyáltalán nem lehet tehetségre következtetni, de mindenesetre meglátszik a készség. Irjon tovább szorgalmasan és ne mutassa meg senkinek. Olvasson sokat és forgassa a megfelelő szakkönyveket is. Majd egy-két év múlva mutassa meg nekünk azt, amit írt és akkor talán határozott választ tudunk adni. — **Honfi.** Mindennemű felvilágosítást szívesen megad a művész. Forduljon közvetlenül hozzá. — **G. Janka, New-York.** Ugy tudjuk, hogy még ebben a szezonban színrekerül. Kísérje figyelemmel lapunkat, mert ha aktuális lesz, úgyis beszámolunk róla. Köszönjük az elismerő sorokat. A könyveket elküldtük. — **Őszi esillagok.** Knut Hamsun nem dán, hanem norvég. Él, de úgy tudjuk, hogy senkinek sem választol, mert nagyon visszavonult és zárkózott ember. — **O. Sári.** Galetta Ferenc a múlt

héten szerepelt a Studió műsorán. — **Dr. L. Károlyné.** Angliában Shakespeare idejében 1576-ban építették az első állandó színházat. Ennek nézőtere a maihoz hasonló volt, de színpada erősen a közönség közé nyúlt. Dekorációkat akkoriban még alig használtak. — **Keeskeméti fiú.** Clara Bow 25 éves és nyolc esztendővel ezelőtt fedezték fel. Előbb statisztta volt. Bánky Vilma Nagydorogon született, huszonnyolc éves és 1925 óta van Hollywoodban. — **B. Erzsi, Hatvan.** A fogadást elvesztette, mert Szini Gyula csak ötvenöt éves. Műveit itt nem tudjuk felsorolni, mert nagyon sokat írt. — **G. L. K.** A művészno nem tudott megállapodni a színházzal és ezért egyelőre sehol sem játszik. Szó van arról is, hogy esetleg külföldre megy. Tárgyal, de azt, hogy ezek a tárgyalások milyen eredménnyel fognak végződni, ma még nem lehet tudni. Annak idején majd beszámolunk. — **Ujpesti előfizető.** Ezzel a legjobb lesz orvoshoz menni. Csdálkozunk azon, hogy eddig is várt vele. Nem komoly baj, könnyen kezelhető, de ha elhanyagolják, veszedelmes betegség lehet belőle. — **Ö. Henrik, Baross tér.** A diszpenzációt a városházán szerkezheti meg. Összes személyi okmányok, lakbizonylat. Gyorsan megkapja. — **Ősz van.** Henny Porten még ma is filmezik. Negyvenegy éves. Apja operaénekes volt és 1910-ben játszott először filmen. Drámákban és vígjátékokban is szerepelt. Harry Piel, mint legutóbb megírtuk, legközelebb Amerikába megy, mert meghívta az egyik hollywoodi filmgyár. Címe: Berlin W., Unter den Linden 69. Levele valószínűleg még otthon található. — **Zenész.** Richard Wagner 1883-ban halt meg. Főművei: „Nürnbergi mesterdalnokok”, „Rajna kincse”, „Walkür”, „Istenek alkonya”, „Bolygó hollandi”, „Siegfried”, „Parsifal”, „Tristan és Isolde”, „Tannhäuser”, „Rienzi”. Műveinek szövegét is ő írta. — **Házilasszony, Kispeszt.** Most már hiába adja a ruhát a tisztítóba, mert ott sem tudnak rajta segíteni. A forró víz tönkretette. Semmiesetre se menjen zenés helyre, mulatságra. A gyász különben nem szabály és nem törvény, mindenké úgy és annyi ideig gyászol, ahogyan és ameddig akar. Az illem és az emberi érzés diktálja mindenkinek, hogy meddig gyászoljon.

Előfizetési ár:
¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő.
Ausztriában példányonként 40 Groschen.

Szerkeszti: TOLNAI SÁNDOR
Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA
Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgópein,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámjai:
József 423-39 és József 423-50

Bajor Gizi
Ádor félt.

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T. nyomása. Budapest,

V. E.
BUL
MEG